

<p>راه پر خسار عشق می بودیم ادول درد مند می بودیم من کیم تا بحسرت اویم</p>	<p>چه عجب گر شود و لم پر خون دانه اشکم و بوسه غم عالمی در هوای ترشش مرد</p>
<p>شوم آخر اسیر زلفت کس بت پرستی است فردا اگر خویم</p>	
<p>بخلوتی که بگنجد در آن وجود و عدم بعالم که در نیجاست کفر و دین با هم یکی است نکته ایجا و معنی عالم بروم از حد امکان و مشاهد قدیم صفت نقاب نباشد بپسره ذاتم</p>	<p>برون ز رنگ حدوث و بری ز رنگ قدم صفا و رنگ یک در جهان بکتانی است غرض ز وحدت و کثرت وجود خوشتر است نه آتشم نه خایسم نه طور نه موسی بخویش می نگرم در لباس هر وجود</p>
<p>نه مطلق نه معین کمان چه داری فرد که پلای بندی اطلاق هم بودیم</p>	
<p>جهان راست و شیدای تو دیدم بسازارت از نیجاست تو دیدم بر کوست صباست تو دیدم که در لعل شکر خاک تو دیدم اگر دیدم همین جاست تو دیدم عجب اعجابی نمیندست تو دیدم عجب سحر است بیدست تو دیدم زبردستی به صباست تو دیدم به از خوبه چو با لای تو دیدم قیامت در سراپای تو دیدم بهر جملوه تا نای تو دیدم</p>	<p>بهر سر جوش شیدای تو دیدم همه یوسف جمالان را درین شهر بهر نیجاست از تو باست و هونی است ندیدم این حلاوت در لب کس بنامش در شک جنت هیچ جاست دل افسرده را لبس گرم سازد بیک جرعه کند بیخود جهان را بر افکنده زستی منتب را هوای جنت از سر بر فگندم چسنت یک سی قامت نه برخاست بهر جاحبلوه از حسن دیدم</p>
<p>چشمی پر سی ازین بود اسیرم که در و سه نیش تو خاسته تو دیدم</p>	

بنام عشقت چو رنگ پان بسینه اندرون دارم
 بهار آنچه گل ز جرم خنده دامنم گیرند
 منی بیغم زو صبح خود بنات تو به اسے زاهد
 کرامات خراباتم نخواهد گشت کم ناصح
 سیح سن ازین عیب جنونم رد کن هرگز
 نخواهد بست راه سیل مشک پند همسایه
 بجز اندر معان بر سن عنایت بیشتر دارد
 توانی از لب اعجاز جان تازه بخشیدن
 نه دل دارم بجان صبر و نه هوش و خرد بر جا
 نه خرفیسی بیدارم نه وضع کو کین دارم

که ظاهراً با همه سر سبز و باطن غرق خون دارم
 بساکن آنچه دل پر خون و تنگ دستگون دارم
 هوسے سے فصل گل ز اول هم فزون دارم
 که ذوق با دود درد دل آنچه بیدارم همون دارم
 که بهر حیلہ دیدار تو من این جسون دارم
 که من از ناوک عشقت بسینه جوش خون دارم
 که من در دل هوسے سے ز طرف خود فزون دارم
 بهالینم سے بخشین که احوال ز بون دارم
 من و حیرت بکار خود که من این نیست چون دارم
 بزنگ تازه اسال انداز جسون دارم

خیال ترک سے اے فردی آمد مرا گاہے
 و سے از صحبت زندان من شرب کنون دارم

عشق نیرنگی نمود و آذری آموختم
 یقین از کویت که کس آن داز پایم نشنود
 به جو گل خند بدن و آئینه سان حیران شدن
 بهر صید عالمی یک دام از خلقه بس است

در خیال نقش حسنش بت گرمی آموختم
 این سبک رفتاری از کبک دری آموختم
 از تماشا شاهے روسے آن پری آموختم
 از نیاز و خاکساری دبسری آموختم

دیر ماندم فرد در ظل بهاسے زلف او
 زمین سبب بر خلق سایه گسری آموختم

عشق نماند روم را تا من بکار خود شوم
 خود بیمار سر جو بگرفتم گله از یار نیست
 صبر نتوانم که گر گر یار بیستانی کنم
 بیدارم چون نیک از آب سیل تنگ خود
 دامن آورده مرا از گره نخوت که بسا
 پیش عشقت ز سر تا پای من آخر رفت
 میوه صبر بگیا او باین حسرت که کے

یکدمے در روز محنت غمگسار خود شوم
 اگر کنم از و سے گل شکوه گذار خود شوم
 آب از سیلاب شور چشم زار خود شوم
 چون بحال خویشتم گریم نثار خود شوم
 خاکسارم به که خاک رهگذار خود شوم
 عاقبت دایم که خود شمع مزار خود شوم
 پایمال آن سست شمسوار خود شوم

خیال لونه است

تا بکجه دل را کنم من بوج مشتق معصیت
از گزند مار کم نبود گزند زلفت او

دشمن آیم سینه خود از عیار خود شوم
ولی چه بندم دشمن صبر و قدر خود شوم

فرد از سودای زلفت او ندارم اختیار
صبر کن از من که تا در اختیار خود شوم

کشاد دل بیک پیما نه دیدم
دل صافی و رسم پاکبازی
بکار دلربائی از همه پیش
بیک تازگی دل عالم ربودن
بحمد الله که این صافی کشان بد
باین ناآشنائی دل گرفتن
ازان ویران نمودم این دل خود

عجب اعمار از در صفا نه دیدم
میان مشرب رندانه دیدم
فریب ز کس مستانه دیدم
ز غم آن بت زکانه دیدم
بکار خویش بس فرزانه دیدم
دران وحشی دم بیگانه دیدم
که جاسی گنج در ویرانه دیدم

دلم در راه سودا آنچه می جست
بفرود بخودی دیوانه دیدم

ما خاک ز ره گذار یاریم
بازش ز جیب او گذاریم
بنیاد مرا اثبات چه بود
از موج غم ندارم آرام
زود آ که ز عمر ما نمانده است
کارم چو حواله شد بعفت
از هستی ما نشان چه جوی
خونایه بدل نماند یارب

جز بوسه سرد گذاریم
دسته بدعا اگر بر آیم
نقش قدسی بر هفت آیم
در بحر نشناختن آیم
جز چند نفس کمی شماریم
با سوز و غم تا بکاریم
از راه کس کنون عیاریم
چون نامه بسوی او نگاریم

چشمش نشود بفرود مانم
گر سیل ز خون دیده باریم

در عشق تو در مان زده سود بدر دم
بدر داشته دست از سر بنضم زره و عجز

شتر منده ز خویشم سخن خویش چه کردم
بشناخت چو احوال مسیح از رخ زردم

بهر تو چنان سوخت بسینه نفس من
 کردم پوشگان دل خود بند ز مہم
 بر چند کہ مجور درم از تن خساکی
 غیرت نگذارد کہ شود محرم رازم
 بی روی من از ہمت خود گر چہ نمودم
 از روی من لے شوخ ریخ خویش نگردان
 صدرہ بکفت پایے تو پوسہ زدم از شوق
 ہر شب بدرت از ہمہ پوشیدہ در آیم

ہم سایہ دل افسردہ بود از دم سردم
 بستم رہ آمد شد تو آہ چہ کردم
 جانم چو رنگ کوسے تو آنجا ست ہر دم
 ہمراہ صبا چرتہ رسیدی بنو کردم
 زمین جہد چو میرم بسر کوسے تو مردم
 آخرنہ ہما نم کہ برہ خاک تو کردم
 چون نقش کف پات جز این رہ نیوردم
 ہر روز بکوسے تو ز جان آیم و کردم

بر بار چو جامے غمے تازہ نوشتم
 مضمون غزل آنکہ بسود لے تو کردم

پاکشیدم افزون از حد گیم
 درد دل سنگین دلان رحمت بدہ
 چند استغنا صنم از حال من
 از امیدے شاد کن گاہے ولم
 حکم میرانی بہر یک این و آن
 دروے مد عنقبہ ہا از تو شکفت
 جا بکوسے تو اگر باشد مرا

از کرم عیب مرا پوش اسے کریم
 عاشقان را حسب در قلب سلیم
 جان ز بے پروائی تو مانند نیم
 در نہ جان من رو درو لے ز بیم
 من بے زنت ہجو تصوریم متبسم
 من چنان دل تنگ ماندم لے نیم
 خار در چشم است جنات نفیس

بیثوالی خط کشتے بر نامہ اش
 فردا دارد اگر جرم عظیم

عشق میگردی ہوس آخرنہ لادیدی الم
 جوش جیون میزند خون ز درون من زوق
 لے نسیم از لطف امدادے بہجت یاورم
 در درازی حد زلف او بیند انم و لے

ہچنین بسند کسے کہ حد ہند بیرون قدم
 کے تو انم مر لے بر زخم پیکانت نہم
 مشت خاک خویش داد رکوی جانان میہرم
 ابن قدر دائم کہ پرایانے نداد چون شہم

قطرہ

در گویم رحمت آب زندگانی تیغ تو

یک دم تیغ تو سیدار و دم تیغ و دم

ہمچو تیغ تو ندیدہ ہیکس اندر جان
میتوان رستن ز دام زلفت لے مردم شکار
تا بجان از بھر ہستم اسے اجل زبان ہمتا

ہم دمے از آب خضر وہم دم سے عیسے بہم
گر بدین گو نہ بنو دی گیسو سے تو خم بنم
کر وہ شاید ہستی من گم سر را و عدم

دولت عشق تو حال فردن انجا رسید
پنج و داحت نیست اور اور غزل از مع دویم

از قدر تو کم نبود گرد و چون جاہم
گستر و بوسے خود خارا از خاش آن شوخم
از قہقہ مردم شور نیست ہمبزم او
بر دار نقاب از رو کن روز مرا روشن
با مجمع طفلانم صد سنگ زندہ ہر شب
ہر چند من مفلس سرمایہ بندارم
عشق تو کرامت کرد تا خلعت سودا یم

ہمچون سگ و در بانست ما نم بدرت ماہم
صد شیشہ کہ شکستہ از رخ دوران راہم
ربخیدہ شود از من سفینو و چون گے آہم
تا چند نہان ماند در ابر سیہ ماہم
ببند سر راہ خود بنفشہ اگر گاہم
از دولت استغنا ہمکاسہ ہر شاہم
صد فوج ز طفلانم ہا شد ہم جاہام

گر یار مرا پر سد لے فرد چہ سخنو اہی
گو یم کہ بجز عشقت من بیج منی خواہم

در جہان عسز و جاہ میدارم
بر رخ تو نگاہ میدارم
تا نبرد وین زلفت آوارہ
شکر حق بہر تکیہ سر خود
ہست از یاد تو دلہ روشن
میتوانی نواختن از عفو
گر بنائی بحال خود آیم
اشک و آہ ہے تو ان رہود مرا
تا شدم عاشق تو ہمچون شمع
کفن من ظلمتے بندارم
دل ہفتادہ در چہ ز قنش

کہ بکوسے تو راہ می دارم
لیکن این گاہ گاہ می دارم
زل بسینہ نگاہ می دارم
در دولت پناہ می دارم
بخت و صلہ سیاہ می دارم
گر ز عشقت گناہ می دارم
گر چہ حال تباہ می دارم
تن خشکی جو گاہ می دارم
بیزبان ہر دم آہ می دارم
کہ بتے ہمچو ماہ می دارم
یوسف خود بچپاہ می دارم

از گامی که درید و بر زلفت او / اشک خود عند خوابیدم

سگر فرود را به چشم جگر / که بسر چون تو شاه بیدارم

خالم کو که ره خلوت خاصیت گیرم / خورده ام بنرد و در هر سو یک تیرم

چین دین است مرا سجده پیش تو بتا / لے سجاد دل من زخمی شمشیر کس است

نوگر فگارم و آداب ندانم لے عشق / رخ بیوده بند میر حبس نوم تا کے

دو لقم بست اگر بر سر کوبت میرم / در اسیران بلاے نوحب پنخیرم

می سپارم بجنسدا هر که کند منخیرم / بهتر از مرهم او نیست در گند میرم

سیلن حبس مدده بینی اگر تقصیرم / واگذارید که اینک من و این تقدیرم

قطعه

دم ز عم کن از رخ در رخ لے قابل / چون بنالے که شود جودت ناخوش از قطع

دم آبے که بجان منت تو بیدارم / جرعه آب چمانے ز دم شمشیرم

خواب دیدم که در افتاده بدام لے خود / گشت سود لے سر زلف کسے تعبیرم

اشم یا برق یا عشقم ندانم کیستم / خود جهان یاد در جهانم یا برون یا جذب ثوق

جلوه گرایتم و عالم آیسمنه داراست یا / منظرم یا عین ذاتم یا که جسمی صفت

ظاهرم یا باطنم یا اولم یا آخرم / یا چنین شهرت که دارم بے نشانم کیستم

شعله ام یا طور سوزان یا تجلیگاه عشق / اخگرم یا شمع بزم یا که خورشید جهان

دود آهم یا سر و سود لے شوریدہ سران / بر قوم یا عین نوزم کو کیم یا ما هستاب

نالہ ام در دم اثر یا سوز جانم کیستم / هستیم و هم لغتینم یا گانم کیستم

خود جهانم یا که من جان جهانم کیستم / یا ظالم یا که موحم خود ندانم کیستم

خود هویدا در جهانم یا بنامم کیستم / جانم و عظم نهادم یا عیب نامم کیستم

یاد دل بریان موسی یا شبانم کیستم / یا جمال حسن روکے دلبر نامم کیستم

یا که آه آتشین عاشقانم کیستم / یا شعاع آفتاب آسمانم کیستم

خرد و حیران خود من جوهرم یا خود عرض

یا که باللاتر زهر یک این و آن کیست

جان خسته از وے توام دل بسته کنے توام
دنا زلفت بر من کر وے بت طفت از من
آوارہ و دیوانہ ام از خویش تن بیگانہ ام
تا زلفت خود بنودہ کا سو دلے من افزودہ
گر شمع با پروانہ ام در سجود و فرزانہ ام
در آرزو سے دیدت شد سبیل شکم کو بگو
از بوسے مشک و عطر گل از بسکہ ہستم سرگران
در ہند بنودہ بچوں من یک طوطی شیرین سخن

آفتاب کو سے توام ہر سورہم سو سے توام
عمر بیت لے ناز کبدن در بندگی سے توام
آخر تک این خانہ ام وابستہ کو سے توام
رخسارہ تا بکشودہ پروانہ از وے توام
یا بلبل بیخانہ ام در زیرت ابوسے توام
من در بدر در جستجو سے سرود بچوں سے توام
لے یوسف کنعان من من خوگر بوسے توام
تا من شکر بار از لب لعل سخنگو سے توام

کہ مینوازی فرد را گاہے کنی چون خاک پست
لے طفل خود در حیرتے افتادہ از خو سے توام

چند پا بند این وان باشم
صورت جسم را بسا دو ہم
از قبود زبان و گوشش برون
گہ زبان بریدہ بشمم
گاہ در گل برنگ و بو پیدا
ناز معشوق گاہ و گاہ نیاز
برق سوزان و گاہ ابر ہبار
خندہ برق و گاہ گریہ ابر

ہر کہ فارغ زد و جهان باشم
معنی عشق و جملہ جان باشم
خود گئے گوئی گہ زبان باشم
گہ چو سوسن ہمہ زبان باشم
گاہ گلبانگ بلبلان باشم
گہ دل پاک عاشقان باشم
گہ نسیم بہ بوستان باشم
گہ چنبن گاہ آبخان باشم

ہر چه خواهد کے زمین گیر و
فرد ہر جنس را دکان باشم

نہ صحرائے ہوس نے بوستانے آرزو دارم
نہ دل دارم تنا و نہ جانے آرزو دارم
تہ اقلیم زمین نے آسمانے آرزو دارم
عبث در حبتن صندل میجاورد سر کردی

یرون از گنبد گردون مکانے آرزو دارم
تگا ہے پر رخ جانان زمانے آرزو دارم
کہ باللاتر ازین ہر دو مکانے آرزو دارم
دو لے سر ز خاک آستانے آرزو دارم

بجز تلخی نه بخشد سودناصح و استمان تو چه بکشتاید دل بگرفته ام از خسته ها گلهما ندانم تا چه گردد باعث آبا و ایش یارب چه مشکل او ندارد و گوش بر یک و دهن در دل	که حرفی زان لب شیرین بیایم آرزو دارم بسم از لب عنق و هاسی آرزو دارم بر لب مشت خاک دل جانم آرزو دارم بهر شب شرح حال و داستانی آرزو دارم
--	---

گر دو بر مراد فردن این چرخ بد اختر
آسی از تو دیگر آسمانی آرزو دارم

در حقیق المنون

۳ غزل

هستی و بود و جهانم من نه زینم نه آسمانم من پاک ز آلائش تقی لکنها گاه در زبان هر گو یا هستی خلق خود نشان من است جلوه حسن و ناز معشوقم گاه گیسو و گاه غمزه چشم نازگی بخشش سبزه و گاه گاه پوشیده در دل غنچه که چو خورشید بر همه تابان گاه بسجود عالمم گاه هر چه از من بیان کنند بجاست	عین مطلوب عاشقانم من هر چه گوید کسی همانم من هنگی جسم و جمل جانم من گاه چون راز دل نهادم من جسمه پیدا و بے نشانم من آه پر در و عاشقانم من که خط سبز و لیس آنم من بوی گلها بوی ستانم من گاه چون رنگ گل عیانم من گاه چون ذره بے نشانم من کتر از خاک آستانم من عشق را شرح و داستانم من
---	--

گاه خاموش و گه لب اظهار
فرد خود گیتند آنم من

موسم گل میرسد و یوانه می باید شدن باز کینچند دگر یوانه می باید شدن	در چین با بلبسلان بهمانه می باید شدن زین بهسانه بر در جانانه می باید شدن
---	---

کے ہر فرقی رسد خاک در سپر معنان
 بادل افسر وہ ز اہد ندارد عشق راہ
 از گریبان گیری ناصح رہائی تا شود
 تا کہ برخاکت سرم روز سے برگردید شمع بزم
 غیرت عشقش بیدار و چو تاب عین خود
 رو با بادی نمی آرد چو آن وحشی غزال

زین طمع خاک رہ میخانه می باید شدن
 آشنایا مشرب رندانہ می باید شدن
 جامہ رہن ساعز و پیمانہ می باید شدن
 جان نثار شمع چون پروانہ می باید شدن
 لاجرم از دو جهان بیگانہ می باید شدن
 در پیش از خانان ویرانہ می باید شدن

ہست آن یوسف ترا سے فرد گرا از جان عزیز
 نقد جان برکت پے بیجانہ می باید شدن

تیرا آن صید افکن چون پروا نداز کمان
 بر ثبات عہد او دل را یقین کے می شود
 ہر متاعے را بود مقداری از زرقمیتش
 شان حسن و عشق را ایدل تماشا کردی دست
 گر نہ ترک مے کنم ناصح گلو گیسری کند
 چون فقیہ و قاضی و مفتی بدیم عشق ہست
 نام من در عشق از ان در روزبان ہر کس است
 بعد تو بہ داغ مے بر خرقہ ام ناصح بدید
 محرم راز دل من بود طفل اشک من
 دل ز چشم و ابرویت در کشمکش افتادہ است
 خرقہ پشمینہ کہ بہ سر گرا بناری بود

صید ہارامی پر و جان سوی تیر تیر میں از ان
 من ہان و دل ہان او ہان خوگیش ہان
 جز نگاہ تو کہ در بیجانہ اش ہم نیست جان
 ناز او با من چنین و از من نیاز می آن چنان
 و رکبت تو بہ شوم شرمندہ از پر معنان
 ناصح رفتن خلات عشق بیدار و زبان
 گاہ گاہے میگرفتی نامم آن شیرین زبان
 شد نہ سوے تو بہ من باز یارب بد گمان
 میشود از من جدا خواهد شد این رازم عیان
 غمزہ را گو تا دہد نیمے باین نیمے بآن
 بایدت اول سبکدوشے ازین بار گران

فرد می باید ہر دن سر بہ تیغ ابرویش
 چارہ دیگر جز این نبود بوقت استخوان

خرام ناز کن سوے دل من
 نہ اموز بست سودایم بزلقت
 بیک جلوہ کہ ہچون برفت کردی
 دستہای عشقش پسند ناصح

بتاب اسے مہ کے در منزل من
 خمیر است این درین آب و گل من
 زخ آتش زد می در حاصل من
 نمی مندر لالہ بختل من

<p>گر دهنما چو ششمینسر آزمانی مرا با خویش نشان پاکه کتاب دم آبی ز تیغ خود چشام ازین سوز جگر جان بر لبم من</p>	<p>بسویم هم نگه اسے قابل من کہ در ہوا سے نذار و محل من مباد از تشنگی میرد دل من بقتل من کتاب اسے غافل من</p>
--	---

بدست نامی نوزادین فرد خود را
 دعای گریبان شد قابل من

<p>بر نخیزم آدور تو کہ در سے نیست چنین از میان بستن تو ذکر کمر شد میان با تو بیدار سحر گشتن در ویت دیدن جان و دلن اودہ تو بے سرو سامان گشتیم سحر چشمت دگر و جادو بے باطن گراست ہر کسے روی تو دیدہ تو کے بخت بسر از حیا چشم چه پوشی چو برویت آیم بعد من قدر بدانی و بجزرت مانی</p>	<p>وحدہ خود چہ کسے تو دگری نیست چنین ورنہ بار یکتر از موکری نیست چنین بازین دولت و فرخ سحری نیست چنین در صفت کشتہ تو بچگری نیست چنین سحر ہا ہست لیکن اثری نیست چنین آنچه مارا بسر افتاد سہری نیست چنین پردہ بردار کہ صاحب نظری نیست چنین کہ کسے بوالہوسی را جگری نیست چنین</p>
--	---

ورہ عشق تو ہستند بے گم شدگان
 ایک چون فرد تو کس نخیری نیست چنین

<p>آموخت آئینہ زن پیش تو جبران آمدن آموخت گل ز روی تو در باغ خندان آمدن در زیدہ چشم تو زن در زیدہ دیدن سوی کسی چون خواب در چشم در آہم چون نگہ بیرون برد تو میکشد دردت و لے شاد عم کہ شد یک جیلہ بنور شتر عا شمع شکر جان در وقت وصل ترکانہ و چاسے بکت با چشم نیست نیم خواب</p>	<p>گرفت زلف تو زن خوب پریشان آمدن خاک و شمع از رسم من در ہم گریبان آمدن کین بود خوی من ز تو ہنگام پیمان آمدن کس را بنا شد تا خبر زین نقش و زبان آمدن بہر حضور ہزم تو از نام در مان آمدن حرف شکایت بر زبان ہنگام ہجران آمدن دل بردار من بچنین با ساز و سلان آمدن</p>
---	---

شہا بویت فرد تو غوغا ہین وارد چوسک
 نتواند او چون بردرت از خوف در بان آمدن

گشت بنی دو چارین ماه بخی بکوسے من
 اور جیا بخود نما ند من زرخشس بچیرنے
 بے خبر اور نام من بے خبرم ز نام او
 او بفرغ چون ہی من زاد بچوسا یہ
 کاش بشہر اور رسم خاک ز کوسے او شوم

دیدہ من بروے او دیدہ او بروے من
 من نگران بسوسے او او نگران بسوسے من
 نے خبرم ز خوسے او نے خبرش ز خوسے من
 بود ز پر تو ز خوش ہستی و آبروسے من
 بوسہ بیاسے او وہم این من و آرزوسے من

لاف ز عشق میز نم نشمر و او از آن خویش
 بہمدہ فرد بود و است اینمہ ہاے وہوی من

سہل است مرا ز سر گذشتن
 از زلفت تو راست آید این کار
 آموختی از کہ این ادارا
 بگذارد خودی بجانہ خود
 از نخل آہ خویشس آموز
 بگذر ز طریق پارسائی
 ہر سنگ رہ تو کوہ قاف است
 کن راہ بدل ز زور زرمی

مشکل ز دور بود گذشتن
 خم گشتن و از کم گذشتن
 پوشیدہ رخ از نظر گذشتن
 خواہی بدرخش اگر گذشتن
 از مشرہ برگ و برگ گذشتن
 در سیکدہ خواہی اگر گذشتن
 توان ز رہ تو برگ گذشتن
 چون رشتہ کن از گبر گذشتن

لے فرو جو عاشقی بن خو
 تالیدن و از اثر گذشتن

قیصر رومی تو یا فنس فور چین
 خونہاے من بنام شد بہ ازین
 بندہ و در گاہ والاسے تو ام
 شد بلا گردان زمین را آسمان
 آسمان پیش قدم تو سہنگون
 ماور گیتی ز زادہ و بسیرے
 زلف مشکین ترا نام کہ او
 چون بماند دل بجاسے خویشتن

بر دلم کاین تماخت آوردی چین
 تر ز خوم گشت در کویت زمین
 سر نوشتم ہست این داغ جبین
 تا زمین را نقش پایت شد بکین
 خاک پایت فاذہ بروے زمین
 ہیچکس بانشد تو لے تا زمین
 دار و اندر ہر گرہ صد ملک چین
 ترک چشم تو چو با شد در کین

<p>سجدہ کوئے تو داد این دو چشم حلقہ اور ادا پر باد شد لے محبت خانہ ات باد ا خراب</p>	<p>سکہ داغ غلامی بر حسین نیست جز نام تو نقش دل نشین کرده دلمای خلقه را عنین</p>
<p>کلبه فرود مرا بنواختی مرجا صد مرجا صد آفرین</p>	
<p>شب بیزش از رقیبان تنگ بوده جائے من و امن بہت فراخ است و زمانہ تنگ چشم از حدیث غنچہ بلبل وقت بر من تنگ کرد معتب از تنگ نظرینا بود محروم عشق تنگ بیگیرند مردم دل چہ بکشاید مرا</p>	<p>زندگانی تنگ بر من گشته زین اعدای من بس بہ تنگ آمد و لم از تنگدستیہای من دل کشا از خندہ لب اے گل رعناے من ظرف یک قطرہ مئی دار و ازین صہبای من گردان تنگ تو بسدگی لبہای من</p>
<p>تنگ شد لے فرد مضمون قافیہ گو تنگ بود فکر از جولان باندا از تنگی صحرای من</p>	
<p>مطلعت ماہ روز ہرہ حسین طالعت خوزیر بہر عاشقان ہم فرشتہ کمتر از تو ہم پرمی گرمی بازار حسن از عاشقانست نسبت ز نقش بچین باشد خطا پیش تو خواہم کہ جان من رود چون نہ بخشد حرف شیرین تو زدن دل بدست تو سپردن آرزوست</p>	<p>چون ترا بنود جان بر یگین لے زخوے تند مرخ زہین باکہ تشبیت وہم اے نازنین عاشقان را کہ چشم کم حسین ہست ہر تابی ز موت رنگ چین بر سر بکین من یکدم نشین خندہ تو شکر و لب لبین کاش آید در دلت ہم انچسین</p>
<p>فرد بر ایام وصل او مناز ہست چون صیاد ہجران در کین</p>	
<p>سانی بیاد و شہر تقوی در آب کن بکشاگرہ زگیسوے عنبر نشان شبے کن عقدہ و از زلف شب ہجر عاشقان</p>	<p>کار مرا حوالہ جسم شراب کن خون در جگر بنا فہ ہر شکتاب کن دلے زروسے خود بدل آن قتاب کن</p>

شادان خوش سلی بود و صافی

کار بنفشه تنگ بصدق و تاب کن از سیل تند باد و صاعقی خراب کن یامری هم ز لطف بنس باکیاب کن بهر خدا کرم پے کسب نواب کن خیمه بروے سیل گوی چون جباب کن	از زلفت تا پدار پسنبیل نخے نما این کار محاسب که با فلاک سرکشید از خنده ریختی نکه بر جراحتم من در غور نوال تو شاها اگر بنس اگر نیست ز عمر روان خود آگهی
--	--

شدا فتنے بمر دم ہمایہ کریہ ارت
لے فرود گاہ گاہ شے رو بخواب کن

تا حریم حرمش رخت کشیدن نتوان یک دو گامے زرد عشق بریدن نتوان تا بنجاک قدم یار پریدن نتوان بروہ راز عشق تو دریدن نتوان گوہرے را کہ بہانیت خریدن نتوان بویح افسون پے رتخیر دیدن نتوان کہ بنفع و گران زہر چشیدن نتوان کز رخ تو چونکہ باز کشیدن نتوان	منزل یار بلند است رسیدن نتوان میتوان راه عدم قطع نمودن بد سے زور بازویم اگر از پر جب سیریل بود صدگر بیان خرد چاک تو اتم کردن در تمنائے لب لعل تو جان چون ندیم سرگران است بس آن ز گس عنا چکنم صبر بر بھر نیارم بر ضناے اعینار دیدن غیر تو بیرون ز حد امکان است
---	--

چہ کند فرود اگر چشم نہ بند و ز جهان
بر رخت چشم کسے دوخته دیدن نتوان

سخن ایست کہ باغیسر نیائی بہ سخن چند باشیم ز بے روی تو پند و بہن بسر موسم بایش زود کسین وطن کرد شیرینی گفتار تو چشیدن انکن کہ برون است ز انداز علا جش تباسن اگر عیارم بر مسد گاو میفشان و اسن واغ در غایت چو عشق سہل باہمتن بشد و آہ ز بچارہ گیسم ریش کن	من گویم کہ بر من ہر خموشی بدامن ترسم از گرمی آہم کہ دل من سوزد از نظرمی روی و گریہ زارست مرا بند شد راہ سخن بر لب موساے کلیم ست انداز علاجم نشود گاہ مسج خاک گردیدہ ام از حسرت و امانت اس بہر من بصلحت اندیشی مرہم مکنید از خموشی دل من سوزد و از آہ بسم
--	---

خودش هست ایسر سر زلف یاری
رسله زنجیر بدیوانگی خسرو دمن

ز سبک گو دوکان خون سر خود در خیم چندان
نماند از من بگر نه دل بند و گریخ یک سامان
نه فرج گو دوکان با من نه غوغا نیست از دوکان
صد لے شیون زنجیر را افسانه میبندم
چو زنجیر جنون بارگران برقیں و واق شد
دل مجنونم از صحر اچه راحت یافت لے عیسی
بتا نظاره تو عین ایمان است چون دارم
ز دم در مصحف روے بتان فالے و فهمیدم
نماند از لاغرے جز استخوانے چند در جسم
ز عریانی جنون را جامه باید کاسے خرد و دید
کشیدم دست از دل تا که شد پامال راه غم
گزش بنیم بکار خود چسبانکه من بکار او

که نقش نام مجنون شستم آخر از دل طفلان
چه دارم پیشکش یارب سگ او چون شود همان
جنونم قدر سنگ افزود در بازار این طفلان
که طفلان گرد من زین حیلہ می آیند سرگردان
چنان کردم با کاین سلسله دار دمن پایان
چرا بر بگینا ہے میسختی حکے تو از زندان
زمرگان تپے دیدار تو صدر خسته در ایمان
که پیر و پیر ز نام به بند و لے مسلمانان
درف را اگر سر و فرما که اندازم دران میدان
بفکر بخیه جیب بیم و آمد چاک تا دامان
شد این اقلیم آبادم ز عشقش و روم و دران
دگر یارب با نخواهم از تو بهر در و خود در مان

مرد کز رفتن تو جان فروم هم رود با تو
شوی بد نام کان بچاره مرد از وقت جانان

من لبود لے تو بگذشته ام از سود و زیان
ماه چون بدر شد و تابرخ تو ترسید
خوب رویان جهان فتبند گرانند لے
شب بجز تو چنین بیرون و لے و عده خلافت
نست از خوے تو امید و فانی مارا
پاک از کشتن من چسیت ترالے قاتل
کشتگان را نظر انداز بنساید فرمود
حلقه زعت تو نگذاشت دسے را بیرون
کز رویان مرادنت و خ خست مدار

چه عجب گر بخیزد اریت آرم دل و جان
آنقدر کاست که آخر ز نظر گشت بنان
اینچنین فتبند گریها بنود در و گران
ولے گر روز من خسته شود نیز چنان
تا هائیم و جهان و عده و تو نیست همان
خاک کوسے تو چو گشتند همه پیر و جوان
که نمودند ز خون کوسے تر از شک جنان
بحالت حلقه بوش است درین دور زمان
خبرم نیست و گر بیخ ز کفسر و ایمان

رندم ویشخه وز پداست خلافت نویسم
طلب نام و نشانه کن از بندد عشق
بود از بخت بد ما که نشد اینج شدا

باو بارب سر ما خاک در سپهر سخان
عاشقان را است از عشق همه نام و نشان
کامیاب اندر ز نور نه همه اهل جهان

این قدر بس بودم فرو جواب سخنش
نام ما بنده و در کوه تو داریم مکان

لے فدایت ہم دل وہم جهان من
خوان بیگما شد دم از عشق تو
از دل سوزان خود دارم چراغ
کے رو دبیما عشقت بر سج
باز دارم چون دل از کیسوی او
کے پذیرم منت پیر خرد
من بفکر جیبم از بس روفو
گر توانی لے صبا با او بگو

چند باشی فتنه ایمان من
ورد تو هر دم رسد همان من
شمع بیکار است در ایوان من
از تو ہم درد من و درمان من
تا صحاد دل نیست در فرمان من
بنده عشقم و او سلطان من
رفت چاک از جیب تا دامن من
حال عشق بے سرو سامان من

صبر کن فردا از بناے دل اگر
کرد طوفان و پدہ گریان من

فرمان رواست عشق تو تا در دیار من
از دین نورفت ز من اختیار من
از سنگ کو دکان که سرم رخت سیل خون
ترسم که خاطر تو کدر ز من شو
گردام زلف و تیرنگه ناسزا بود
تا سینہ ام ز آتش عشق تو گرم شد
سر خاک شد بر بگذرش بسر ناو کے
از چشم اشکیار خودم مانده در بلا

بیگانه ام ز محفل و لوکی شهر بار من
آری زخوی خوش خراب است کار من
هر کوچه گلشنی است ز جوش بهار من
رفتی و گرنه پاسے رکابت غبار من
سگ رار با کین یکند او شکار من
سیاب و ارهست دل بیتدار من
این سوزانده اسپ گے شسوار من
میدار و از خرابی کوشکوه یار من

میرد آه و مہدم از در و نسرودن
جز ناله شب بنود کے غمبار من

بگرم خون شد و از دیده بر آمد بسیردن
 مصرع ناله من گاه نشد قابل صدا
 دیده تا با کف پای تو حنار استخاخ
 شکوه پرواز تو شد آنکه به پیش تو گذشت
 چون اسپر سر زلفت نشو و خلق که هست
 مگرش نیست بسر چشمه لغت راهی
 هوس وصل بسر چشم از بهیسه دست
 دست بر دار سیحان علاج جسم امروز
 دعوی صبر دل خویش ز لیلای چشم کنم
 دل که در سینه پروردش از حس دراز
 پای آسودگیسم کردگرانی پیدا
 شمع راتا به حسر کار با بنجام رسید

دید از چشم خود آن شوخ و نرسید که چون
 دفتر عمر من آخز شد و قد گشت چون
 مردم چشم من از غیرت دل است بخون
 که نظر بند کند چشم تو از حسر و فسون
 دام دانا و بدویوانه ز بهیسه جنون
 خضر در راه تو وار و طلب راه نون
 من چنین ساده و آن شوخ یگانه بفتون
 فصل گل می کندم جوش جنون را افزون
 که نه لے مصاحبت اندیش چنینم مجنون
 پی یاری شد و یگانه ام از سخت زبون
 نشتر خار مرا باید و حیرت لے جنون
 با چوپروانه بیند اشت مگر سوز درون

زین بر بخوانی غمزه و فسون سازی چشم
 چاره کار نمانده است بفر و م اکنون

ظاہر م با خلق و باطن با ننگار خویشتن
 هست وصل لفظ و معنی در میان یار من
 قدر لفظ از معنی و قدر بدن باشد ز جان
 که تواند شد جدائی در میان بود گل
 دامن اهل بصیرت را انگیسرد تفرقه
 میکند از جاسے خود سیر جهان هر لحظه
 رسم آیسے رسد بر آب تیغ بترتو
 عقد و پای غنجا و اشد بکشن از نسیم
 سیل چشم بر دراز کوسے تو خاکے زجا
 چون جہا بدم در محیط موج نیست نیستی

آفتاب من که باشد خلوتم در انجمن
 بلکه بالا تر ازین چون اتصال جان تن
 معنی از لفظ است ظاہر جان هویدا از بدن
 گو که شوید روسے گل شبنم همه شب در چمن
 بود از یوسف لقادر ضمن بوسے پیرهن
 هست همچون مردم چشم سفر اندر وطن
 بر دل سنگ رقیبان گاه کشف نیست مرن
 همچنان گرفته ماند از آہم آن غنچه دهن
 گر بمیرم دلبر خاک مرا آنجس افکن
 خانه را بر باد می بینم بیک چشمک زون

افزدن خواند که بند و لب دم ذکر لبش

تالاب گوہر منخواہد رفت این ذوق سخن	
<p>نیست در سودے زلف تو گرفتارے چون کس بسا و از عم زلفت و آزارے چون میرود آخر سگ کوسے تو ہم بیرون گئے در حدیث لعل تو ہر چند رفتہ گفتہ اند عالی راز لفت و چہمت بیخود و دیوانہ کرد لے میجاوید ہہ باشی گر چہ صدر بخور ہا صد ہزاران برہن ہستند ازین زنا زلف</p>	<p>پیر صنجان ہم میسا مد زین زنا ہے چون لے سخا ہد کرد کس این راہ و شوایے چون نیست در کویت قتادہ ز پر دیوانے چون کس نزار و از لب تو طرز گفتہ ہے چون کس نشد لیکن جنین دیوانہ شرکے چون لیک کے دیدی ز چشم یار پہا کے چون یک بود آن صنم را ایک پستلے چون</p>
فرد کے بر خیزی از کوسے معان چون کردہ	
رہن مے سجادہ کو ہم وقت و دستا ہے چون	
<p>نیست ہرگز دیدن او در حسد امکان من خاک پاے او چو میدارد ز جان من غبار اونہ از جنس من و نئے منزل اور انشان می خورم ہر دم لب و وصل او خون جگر پارہ پارہ جیب و دامانم زوست عشق او بوالعجب کار یکہ دارم دلبرے بیرون زوقم</p>	<p>کم ز خالم بر در آن آرزوے جان من کے تواند دید رویش دیدہ حیران من چون بود انجام عشق بے سرو سامان من کرد طوفانے سر شک دیدہ گریان من نیست ہرگز پارہ بے چاک درد امان من حیرتے دارم کہ چون شد عشق او ہمان من</p>
بس بود آہے کہ آید از دل سوزان من	
حاجت شمعے بنا شد فرد در ایوان من	
<p>از چہ لے شوخ چشمم گئے گریان کردن عشقت آموخت من پارہ گریان کردن در گلستان چون دیدیم گل روسے ترا پے آبادی دل صرف کنم عہد ترا بادل جمع دے در غنم عشقت زود بسکہ بکارم و کارم بنود غنم ازین تا کنی باز ہدف چاک جگر من دوزم</p>	<p>گاہ چون کاغذ آتش زود خندان کردن نخواہم دگر روسے بسامان کردن کار نہ بود ہمین خسار بدامان کردن من پے ساختن و او پے ویران کردن نیوہ زلف تو تا گشت پریشان کردن بہ سوسے تو ز دیدہ حیران کردن کردہ ام نمے چو از خدمت ہمان کردن</p>

چون کتم تو به ز عشق تو که این دینم هست
 ناصحا پس در نظر آید ویش چه دینی
 گشته آواره ز هجرت گمشد آخر کارم
 گر خطا کرده ام از لطف بفقوش بیگوش
 از رخ و زلف تو در کشمکش افتادم

از مسلمان نشود صبر ز ایمان کردن
 که نیایدیم نظر باز ز شر آن کردن
 گاه در کوچ و گاه در راه بسیاران کردن
 کم ز عصیان بنویز چشم بصیران کردن
 ماین بے بردن دین آن بمسلمان کردن

فرو از خویش گذشتن بوم سهل و سلی
 بتوان قطع نظر از رخ جانان کردن

کس که عشقت دولت جاوید من
 خاک در گشته بامیدت دوم
 بیرسم خود تا رسم اسپ تو من
 جیلد حاجتم راه وصل تو
 کرد آزادم ز دام عشق تو خود

پر تو کس آنگون بمن خورشید من
 ای در تو خانه امید من
 می کشی ریختن چرا در صید من
 تو بیفتادی سنگد کبیر من
 نامد آن عنقاس من در قید من

ز آه فرودم در دولت تا نرس نیست
 آه بیدانی تو مگر و شید من

سایه گستر بر سرم شمشاد یا طوبی است این
 چون الفت آزاد از کج رانی زهدم نمود
 از لطا و دما سے زلفت تو که بر پایت فتاد
 با پرویت بود برقع آتش شوتم بسوخت
 طلعت رو سے تو کار برق کرده بادلم
 گلرخ من بیرون دوسوے گلستان خیر باد

یا که آن سرو خزان را قد بالا ستاین
 قدموز و ننت که اندر راستی بکتابت این
 فتنه بر امید دارم قدمت بر پاست این
 چون بر افکندی تو دیگر آتش بنیاست این
 نے غلط گفتم که در عالم بهر دماست این
 آتشی دیگر بجان بلبل شید است این

شب گفتنی فردی ناله چرا در کوس من
 پدیت حالش از چه شور و ناله و غوغاست این

سوختی گردل پروانه چه اندیشه ازین
 انگوب هست نهان در ته خاک تر دل
 میشود کشته ز سر بوش بر آتش لبیک من

لیک چون شمع مزارم شدی اسے ماه چینی
 تا شود سرد دے اشک بریزد بنشین
 آتش کشته در عشقت نکند سرد زمین

ببین

آینچنان سوخت کفن در لحد از سوز غمت
هست چون زسین و مردن عاشق هر دم
هست چون نام تو نقش لم از روز ازل

که گئی چشم لحد سر مه ندیده است چنان
عاشقان را بود تیغ عم از روز سپین
می نشینیم بهر حلقه یاران چون گلین

خود کن کار خود و چند ز مردن ترسی
هر کس آخر شود این زاویه را چله نشین

از دل خود شب هجر فراموشی ممکن
اخگرے هست نهان در ته خاک ستر من
خاک مارا بس راه حریش بگذار
چنگ آسا چو زدم دست بدامن اید دست
ترسمے عشق که از پرده بر افتد رازم
پا بر زنجیر زندان میچا هستم

بجو شمع سحر شیره که خاموش ممکن
لحدم را به نیت و تخت سر پوش ممکن
گرم اسے باو صبا صفت برودوش ممکن
زخمه یازن بمن و دور ز آغوش ممکن
این قدر غارت صبر و خرد و هوش ممکن
لے بهار حین اسال چنان جوش ممکن

سخن مصلحت از فروع اندیش شنو
حرف نادانی هر جیسر دے گوش ممکن

عشق را هستیم سمع دودمان
شکر های تیغ تو کردی بیان
گرم شد تا در جهان هنگامه ام
خزمن عقل و خرد زین برقی سوخت
کے فو بنشیند این آتش ز اشک
اخگرش هر جا که افتد دروغے
هر شب آه دل ز جانے سوخته
از سواد و دوصاف این چراغ
منت تیغ تو بر سرداشتم

روشن است از سوزن این خاندان
گرد بان زخمس را بودی زبان
عالمے شد همچو من بے خاندان
شعله با افتاد زین آتش بجان
میرسد تا خانه و لها نشان
سوزد آخر پنجه زار استخوان
میرود از خانه تا آسمان
روشنا یها بود اندر جهان
بر سرم آمد چو بهر امتحان

خود با پروانه ها از سوز خود
بر زبان شمع میسازم بیان

ایک من کم از گدایت هستم و تو شاه من

چون سگت مانند بویت بست عمر و جان

بر سر روی هست بر این بناست مستم
بر او عشقت را که می آید کاشتم هموار و سهل
هست آتش خاکش من رشک روز از جلوه اش
بر درت گر آمدم گاهی پس ز عسمر دراز

زنده میدا خند همسایه مرا از آه من
شد ز عسرت هر خردن خاکش کف از راه من
دل غم وار و در دل خود آفتاب از ماه من
دینج هر لحظه جیرا از آسنا گاه من

فرز تو دانی و خواب تو که وقتی خاص نیست
بهر آه در و ناک و ناله جان گاه من

لے کند افکن گمان بردوش و تیر اندازن
شب بمن آمد چون آن شمع سر ابا نازن
غیر افسرده چراغی که بطاق گوشه ایست
نیست جز آه حزن و گریه باه هر دم
از شکسته بالیم شرمند چون از صید گاه
عالمی را که صید و سوسه کن روی نکر و
مردم با دیدم که زنده کردی از اعجاز لب
تا کجا یارب کشد سر عشق بے انجم من
پر نور ویت که در دیده بنان میدا مستم
رود سرخ از گریه خون شد روان از چشم من
شک شب با آه و ناله بر درت کردم بسر

زین چنین سامان گذشت عشق من از اندازن
گرمی جوش قدوش سوخت جمله سازن
نیست کس آن گاه از سوز شب و همرازن
هر شبم بر بستر غم همدم و دوستان
کاش می بودی بر تیر از پر پروازن
نیم جانم دیده بگذشت از سرم شب از ن
لب ز حسرت بیگرم زمین وقف در اعجازن
چون باین رسوائی آمد نوبت آغازن
پیش چشم مردمان این گریه شد نمازن
نیست در پائے و ابرے همسر و ابناء من
تو بقول مدعی کردی گمان پروازن

فر دما پس مشم از عرض حال خوشین
بر نمی آید با هم از گلو آواز من

دل را چو صید کرده گذشت از ز کوه من
آن ترک من که آب پشمشیر میدهد
زان فتنه خیزی که بمن کرد زلف او
لعل تو برد از من و دل نقش یکدے
گرم هنوز میرسد از ترتم به بنده
کافر شوم چو عینس ترا جا و هم بدل

میدیدم آه سوسه دل دل بسوسه من
دائم که رفته رفته رسد در گلو من
آز رده ام زخوسه دل دل زخوسه من
اینک دلم افتاده بے آرزوسه من
رفتم بر زیر خاک و زلفت آرزوسه من
لے مدعاے جان من و آرزوسه من

سرسبز طاعت است از آب و صوفے من	چاک است جیب عقل ز دست رفتے من	تارفتہ ام از خویش دل و دستجوے من	ہیم من کہ رندی من پاسے طعنت نیست	کجا زندہ چو پند و چیتہ ان ز نیم چاک	تہا دور بد رسنم از جہت جوے دل
--------------------------------	-------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------

شیرین و آبدار کلام من است ازان		از لعل و دست فرو ہمہ گفتگوے من	
--------------------------------	--	--------------------------------	--

امروز رحمت سانی من در گلوے من	از عشق تو بگشت ہمہ خوے و بوے من	رنگ پریدہ ایست بعشقت ز روے من	سانی ہنوز جوشش ز داین بوے من	جز نخل آہ ہنر نشد از آب جوے من	بخشش ہمیشہ باد سیدہ تر ز موے من	عشق تو سرد کرد ہمہ ہای بوے من	این است در حدیث لب گفتگوے من	دی محنت بر سیت شراب از بوے من	جز زہد پیش ازین بد ما عم بنو و بیج	آن رنگ گل کہ می کشد سوے سیر باغ	در شراب تند بنیاسنیک و دو جام	شور است سیل اشک من از شور بختیم	شدیرہ روزگار من از نت تدریب	می داستم دے و جوانی و ذوق و تاشا	لب نیست گر بآدم اعجازت از کجاست
-------------------------------	---------------------------------	-------------------------------	------------------------------	--------------------------------	---------------------------------	-------------------------------	------------------------------	-------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	-------------------------------	---------------------------------	-----------------------------	----------------------------------	---------------------------------

من بچنان بجایے خود و بار عالم		لے فرد عالمی است پے جہوے من	
-------------------------------	--	-----------------------------	--

غزل مشہر ادب با صنعت از جمیع بند

اے آرزوے جانمن	اے مایہ ایمان من	اے جان من جانان من	اے جان من جانان من	اے جان من جانان من	اے جان من جانان من
----------------	------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

خواہم سگ کوے ترا یک شب بخوانم صیغ خود	تار و نون خوانم شو و گر خدمت مہمان کنم	اے جان من جانان من	اے جان من جانان من	اے جان من جانان من	اے جان من جانان من
---------------------------------------	--	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

از بہر گلچیدن اگر گاہے بگلشن بگذرم	از کوے تو خار و خشم بہتر کہ در دامن کنم	حاشا بر خسارت قسم	اے گوہر دامن من
------------------------------------	---	-------------------	-----------------

اسے جان من جانان من وے کعبہ ایمان من	
در حلقہ کیسوے تو گرفت چون آرام دل کے خاطر خود را پریشان از پے سامان کنم	اسے من فدائے لطف تو اسے تو سر و سامان من
اسے جان من جانان من وے کعبہ ایمان من	
بکشائی ار چون یوسفم از لطف بر روی واعقدہ شاہ و گداز خانہ زندان کنم	اسے صاحب لطف و کرم لے مونس زندان من
اسے جان من جانان من وے کعبہ ایمان من	
مغز من اندر استخوان از آتش عشق تو سوخت جا کے زول افسردگان این راز را پنهان کنم	خواہم ازین فزون شود اسے واقف پنهان من
اسے جان من جانان من وے کعبہ ایمان من	
اسے جان من جانان من وے کعبہ ایمان من خواہم کہ درد خویش از لعل تو درمان کنم	اسے محرم راز و دم اسے چارہ و درمان من
اسے جان من جانان من وے کعبہ ایمان من	
صد جاک سازم صدم چون حبیب گل از یاد تو ز شام گر غنچه صفت کا ہے ہم دامان کنم	اسے یاد و جان پرورم اسے دشمن دامان من
اسے جان من جانان من وے کعبہ ایمان من	
فرود گدایت جز دعا و دیگر ندارد مایہ شرمندہ ام قرآن تو دیگر چه اسے جانان کنم	اسے مایہ بے مایگان اسے جان من جانان من
اسے جان من جانان من وے کعبہ ایمان من	
آتش عشق کے افتاد اندر جان من کے رسد ناصح کند و عطف تو تا قصر دل عشق او قاریغ ز بند کفر و اسلام نمود چون خیل آماد و خوانی داشتہ از سخت دل قدر جمعیت پے آرام دل بید استم اسے من تار بیابان بر سر خود می نثار	سوخت مغز استخوان این انگر پنهان من بس بلند است از خیال تو در ایوان من جلوہ گر در دیو کعبہ نیست جز جانان من بار و پیر باز سیر تو نشد نمان من کرد آثر بے سر و سامانیم سامان من چون ندیدہ جز بتاری چند در دامان من

کاروان غم بصر من زهر سومی رسد
عشق چون کامل شود عشوق را عاشق کند
بے تماشا سے جمال تو فرود غم کے شود
کاروان گرد از زهر سو بسویم می رسد

بر دمار اتا ہولے یوسف کنگان من
نقش حسرتش کے رو داز دیدہ حیران من
ماہ گو تا بد ہی درخسانہ ویران من
اسپ شاید تاخت صیادم ویران من

راست میگویم رب الکعبہ سے فرود آن صتم
ہست دل را رب بیت و مایہ ایمان من

بے رو دیوار باشد خلوت جانان من
زیر بار منت بال ہما کے می شود
وصل را پاپنیدہ می پنداشتم با عسر خود
خود نگاہی را بدر گاہ رفیقش بار نیست
کم ز انجم می نماید پیشین رویش کتاب

میتوان دیدن بکثرت وحدت جانان من
ہر کہ آمد در پناہ دولت جانان من
کرد کار خود بآنے فسرت جانان من
خوش را گم کردہ آدر صحبت جانان من
ذریہ را ماند بہ پیش طلعت جانان من

از رہ چاک گریبان گرجون رخصت دہد
فرود زو یک است کو سے حضرت جانان من

این برمانی کہ دارم زان کیسوی پریشان
ہر قطرہ ز اشکم وارد ہزار طوفان
بیوہ در محبت ز اہد قدم نہادی
کے میرود زیادش گوازل نظر جدا شد
ہر چند چون رقیبان برگ ویرے مذارم
گرم کہ تا قیامت عسر دراز باشد
اشردہ نیست عشقم از سرد مہری ارو

گر عسر خضر باشد رو تا وروبامان
ہر ذرہ ز خاکم دار در رخ بیابان
کے پننگی پذیرد در عشق کار خامان
یوسف کہ ہست جایش در جان پیر کنگان
انکار لے گل من خالصے ازین گلستان
طو مار ہجر مارا بنود ہنوز پایان
کاین اختر مہرین است چون آتش زستان

اسے فرود پسیر کشتی اندیشہ و گر کن
دندی و عشقبازی تا چند چون جوانان

شبنم و شمع کہ شد بار شب غربت من
آسمان یک کف دستی بود از ہمت من
تنگ دل کرد مرا تنگی آمدور نہ

غیر ازین کیست کہ گرید بسرت من
مغلسے چون نہ ہند سر بدر دولت من
نیست بر قدر کشا و دل من وسعت من

بیدلم تا کہ سپردم بہ بتہ دل چہ عجب
 نتوان نقش تو از لوح دل خود شستن
 حاجت سایہ بنا شد بسر گور غریب
 بقدر وے ز کرم بندہ نوازی نسرما
 بوسہ از تو طلب کردم و شہر مندہ شدم
 حالم از بچو منے پرس ورتبیم چہ درہ
 گو کہ از جور تو شد قطع امید و صلح
 ہر شبے را سحرے ہست و امید صبح
 اولین بار سولے ز تو کردم اے دوست
 نیست پیش از نفسی زود بیاور نہ ز تو
 مدوے روز پسینم بکن اے ابر کرم

عار و ارنہ اگر اہل دل از صحبت من
 چون گذشتن ز خیالت بود قدرت من
 سایہ ابر ترے بس بسر تربت من
 بنگر چیرگی عجز برین طاقت من
 کہ گدائی ز کسے گاہ بنود عادت من
 خبرت از من جان باختہ و محنت من
 لیک کے قطع تو ان گشت ز تو الفت من
 آن شبے کو نکند صبح شب فرقت من
 بوسہ وہ کہ بیاران زود عزت من
 نیست امید کہ آئی بسر تربت من
 باونجی بسر و خاک من از تربت من

نکہ پورہ است کہ اس کے لئے عادت من

فرد را صومہ و کتبہ صفا کے بخشید
 گوشہ گوے تو بس زاویہ عزت من

داستان سوز عشق نیست محتاج بیان
 بنشتم بارے عرض حال زار خود از ان
 بہت آرم کشورم چون بندہ نوین سرند
 بندہ بند من جد از تیغ خود گو کردہ
 جاے پر لبہاے خلق بہت نے راز اندھے
 نا صی خندہ مزین بر گریہ مستانہ ام
 طوق قمری را بگردن داد آزادی سرو
 آسما از شکر می گوید باواز بہ شد
 منگد از باے سگ توئی کشم خار از مزہ

بچو شمع بزم حال خویش دارم بر زبان
 بندہ ام اور اہلے از کتہ من بندگان
 بر حبیب را غش دہند اے من غلامت کن بیان
 عضو عضوم ہست در بند محبت ہچستان
 کوز حال سوز عشق کرد شرح و داستان
 کہ گرستن کم نگر و آبروے عاشقان
 اگر سنی ترک جہان گرد و غلامت دو جہان
 در وہان سنگ روزی میدہد روزی رسان
 تا بچے چینی ز را ہم خار ہجر اے ہر بان

فرد در دام کسے عنقا نگشتہ گوشکار
 بہت چون صید زاریا بند ز نام و نشان

بہنت عیسی کردہ ام تھین ز چاہم آسمان
 بس بر ترا ز اینجاست بزم قدس و راستان

خاموشیم در عشق تو سوز دلم پروانه سسان
 چشم کو گاهے یکشد گولعل تو زنده کند
 گاهے لب صبرے دید که میرد زلفت قرار
 نے شیخ خواند مومنم نے گیسر داند کافر م
 افتاده کارم بابتے کسنگین نے صید افکنی
 ترکانہ تازو مند خونازک مزاج و شعدر و
 بیگانگان را آشنا و از آشنا بیگانہ
 گر برق یا ابرے بود یا بلبے یا شنبے

در بر کشم آہے ز دل چون شمع میسوزد زبان
 نے در حساب زنده ام نے در شمارم دگان
 یکسان معنی مانم گے نے اینچنین نے اینچنان
 در حیرتے افتاده ام خود را نہ این گویم نہ آن
 طفلی و شوخی برق خود بران کن صد ایشان
 بر ہم زن کار جهان آتش زن ہر جا زندان
 بادوستان بسو شمنی و دوست ہر جا زندان
 دارند یا چشم و دلم ربط ارادت در میان

فرزداست آخربیل لغہ سرے باغ تو
 جایش بدہ در کوے خود تا کے چنین بے خانان

شور و گیر کرد سپید اور سرم زنجیرین
 او کند از زلف خود افکند و من از آہ خویش
 با چنین آہم دل سنگش نشد چون بچ نرم
 سر نوشتم از ازل چون بود عشق ز خطسان
 مار را دیدم بخواب و زلف کس بقیر رفت
 لاغر چون دید مانی دست از من در کشید
 کے قلم رنگ پریدہ را نو اند نقش بست
 دست برد عشق شد جان و دل و صبر و خسرو
 دل بیغما برد ترک کجکلا ہے دل شکن
 از دغاے ہر دم آخر تو بستم آمد بجان
 پیدہ فکر جانم بے سرو پا کروہ بود
 گر نیم شایان لطفت رحم بر ہما یہ کن

دست بردار اسے مسحا از سرم ہر سر
 من بدام افتادم آن عنقا نشد نخچیر
 گریہ ہا دارند خلق از آہ ہے تا شب ہر سر
 بگذر از من اسے مسح اینک س و تقدیر
 لب گزائند عاقدان زین خواب ہر سر
 خامہ مونس ز بیکار است در نقد ہر سر
 رنگ عشق اسے نامہ بر ہر دست ز قلم ہر سر
 بس خرابیما کہ پیش آمد پس ز تعمیر
 خوسے عشق ہر مار گرفت ز نقد ہر سر
 زرش زنگشت و نامہ بر ہر دست ہر سر
 دستگیرم گشت س غر زبے ہر سر
 بست نالان غاے ز زہر ہر سر

فرض عین اسے فرود نم سہر ما ز خاک درش
 جز مذنان چون نیست دیدہ ہنہ ہر سر

منصب پروانہ ر خواہی خموشی پیشین
 جان شمار ہر گاہ شمع سہر

<p>جرعه آب حیات از لب شیرین مخواه گزنشان ناله ریلے یعنی یا بنی بشر پیش گل از کر صیاد و کینشس با فراغ</p>	<p>ہمت فر باد بزمین سرفدے تیشہ کن منزلے در دشت یادیرا نہ یا پیشہ کن عند لیبانہ نوا سنجی بگلشن پیشہ کن</p>
<p>گر ہولے وصل جانان فرد میداری بسر قطع پیوند جهان از ہر گ و ہر ریشہ کن</p>	
<p>چین از من سر از من سجده از من انکسار از من ز شبہایم چرا ہمسایہ میداری شکایتہا ز نام صحیح بخارن چہ افتادہ است خاش شو نہ تناسن خراب رفتن دل ہستم از دستش بر امید نشان پیرو دارم چو پذیر ی ز چشم خون نشان دد از من رنگین گلہ دارد</p>	<p>میںدام رقیب من چرا دار و غبار از من دل از من آہ از من دروازی نالہ زار از من تغافل از من لب از من آہ و چشم اشکبار از من بغارت بر دہر از من خرد از من قرار از من دل از من ریدہ از من سینہ از من جان از من چمن از من گل از من لالہ زار از من بہار از من</p>
<p>بمداقتہ کہ همچون خسرو طرفہ دوستی دارم دل از من الفت از من آرزوی بار و یار از من</p>	
<p>چہ درون لے می باشد برون از اختیار من عزت تا شد چراغ افزو ملک و شہ پار من بہ ستن شدہ بجز سیح جان زار من یہ دن کہ شد با من سر و کار غم عشقتش جل شد دعا عذار و شد دل من خون تاب اما غبار بہ گزار گرد بادم گردانہ جو لان من ز عشق وفا پیشہ مروت این قدر خواہم چہ چو روز چشم او ز گرد شہاے بو قلمون پیش دست او شاخ گل مر جان خستہ باشد تختہ ایکنند از من رقیبان بر سر کویت</p>	<p>دل بے صبر و چشم زار و جان بے قیاس از من خرد برداشت رخت خود از من شہر و دیار من بدست غم اسیرم کرد یار غمگسار من بہی دارد ہے جز کوسے اوشت غبار من سیر لالہ زار من بنامد آن بہار من سپہ سالار ترک شوخ طفلے نے سوار من کہ سنگ آستانش را کند لوح مزار من کہ یکسان نیست یکروز و شبے از روزگار من کہ نبود پنجہ خورشید ہدست نگار من چرا سے گل نشاندی خار ہا در رہ گزار من</p>
<p>مراویزانیہ زلفش کرد ورنہ پیش ازین ہرگز نہود سے فرد گاہے عشقبا ز بہا شعار من</p>	

<p>نادیدہ پنج جرم بہ عمد و وفا سے من درو تو ہم مسیح من و ہم دو اسے من در استکان بیخ باندیشہ چہرا جسز آرزو سے تو بدلم نیست مدعا در جہر تم ز خود کہ بچندین جفا سے تو ننگ از غلامیم مگر اے خواجہ زان تراست اقلیم شاہی است مرا کنج کو سے تو</p>	<p>بیگانہ گشتہ است زمن آشنا سے من از جان گذشتنم بدر تو شفا سے من در یک رضا سے تحت چو صد خوبنا سے من اے آرزو سے جان من و مدعا سے من افزودن چراست در غر جورت و وفا سے من آن بندہ ام کمی نہ کہ بود بہا سے من لے آستان تو در دولت سر اے من</p>
<p>لے فرد از جفا سے فلک کے شوم غین عشق است چون انیس من و غمزلے من</p>	
<p>سود لے مرا ز زلف تدبیر بہن از شور خون من جہا نے است برنج وحشی دل من اگر بد است نہ فتد باقی ز سگت گراستخوانم ہاند اے آہ اگر اثر نکردی بر قیب خلوتگہ یا چون نداری جزدل</p>	<p>دیوانہ خویش را برنجیر بہن بندم بس زلف گرہ گیر بہن از تیر نگاہ خویش نچیر بہن ضایع مکن و نشازہ تیر بہن کہ در دل سنگ یا تا تیر بہن صد بار اگر شود خراب تیر بہن</p>
<p>در عشق گلہ زیار کفر است اے فرد ہر کار حوالہ سے تقدیر بہن</p>	
<p>تا تو جلوہ کردہ اے مہربین لے ز زلفت کو چہ ہار شکفتن دست من کوتاہ و زلف تو بلند عشق پر جو شمع چنان دور از ادب در دل من تا جہالت نقش بست خوشنما چون جو ہر شمشیر بست ذرہ خاک کی نہ سو وہ شد پات سکہ از مس تو میدارد ولم</p>	<p>جز تو تا ہے نیست بر رو سے زمین بستہ در ہر موسے تو صد ملک چین بخت چندان نارسا عشق ز چین خاطر ت نازک چین اے ناز چین باز نقش کس نگشتہ دل نشین ہر گرہ کاغذ باہر ویت چین بست جا سے نازش عرش برین گشت نام تو زیب این چین</p>

<p>ابو سے نواندازد ادا م تو راست جان من دائم ترا همچون منے</p>	<p>گر گشت زلفت تو دار و کین عاشقے پیدا نگر دو بعد ازین</p>
<p>فسر و تا کے در بدر خلش کین تا شود در کوے تو عزت گزین</p>	
<p>یا شفیع المذنبین عالم بہ بین یک حدیثے از لب شیرین تو از غم جبران رہا فسر ما مرا مژدہ او صلے من مجور را بے تو ہر روز یکہ بر من میسرود آرزوے جان زار من تویی جو غم عشقت غم دیگر بساد رحمۃ اللعالمینا یک نگاہ</p>	<p>یک نگہ یا رحمتہ للعالمین بہتر از قند و نبات و انگبین چند ما نم از غم فرقت غمین چند در بیت احسن ما نم حزین نیست کم بر جانم از روز پسین تا بکے باشم بے دینا و دین خوشدے کو با غمت باشد قرین پر گناہم یا شفیع المذنبین</p>
<p>یا رسول اللہ بسا دا گہ جدا فسر و از آستان تو جبین</p>	
<p>دل بے جسد تو ہست ویران بروز منیت بے روے تو نوے غلام حلفت در گوشم ز زلفت ازین عزت چہ باشد خوان مارا بتاج بادشاہانم نظر نیست خوشا بخت شب مصر ز لیلنا</p>	<p>نماید خانہ در چشم جو زندان بود همچون شب تاریک جبران گذشتہ من ز قید کفر و ایسان اگر باشد سگ کوے تو ہمان منی تا بد سر من بار احسان کہ تابان گشت آنجا ماہ کنگان</p>
<p>ابیشق آن غزال وحشی اسے فسرد جو شاخ آہواست آہ تو چپان</p>	
<p>سے طرہ تو پر شکن و لب شکر شکن رف کدہ شکستہ بجزم کہ آمدی ز عمدہ بیکستن بیان بہ بستہ</p>	<p>از چین ابرویت شکنی چند بر شکن لے ترک من کہ گفت کہ این بزم بر شکن این عمدہ نیز بہر خدا بے خطر شکن</p>

توان ر بود جان سلامت ز زلف تو
 این شیشه دلم بشکستن چو لاق است
 صد بار عزم آمدن اینجا شکسته
 لے محنت اگر شکنی ساغر و سبو
 خواهی گز اینکہ جلوہ کند مہ زہر طرف
 شرمندہ ام ز تو بے خود بکسایا
 چون گشته ام شکار تو اے طفل سنگدل

دار و ہزار دام ہنسانے بہر شکن
 افکن ز بام خویش و سر دگدز شکن
 این عزم نیز بر سر عزم دیگر شکن
 بر آستان پیر معان بہ کہ سر شکن
 ویرانہ ساز خانہ و دیوار و در شکن
 اکنون ز جام پے پیش خو بر شکن
 در زلف بند پاسے مرا خواہ پر شکن

عہد تو با شکستہ دلان سر بہر شکست
 افر دم عبث نقادہ ز زلف تو در شکن

تا کے شب اور ازم دار و محسوس بدامن
 صدر خندہ در دلم شد از ناوک نگاہت
 بہر رنوبچا کم تارے ز زلف باید
 از ضعف زندگی ہم باشد وبال جانم
 دانشہ حال ما را دار و زمانت ناسفل
 شکر نمیتوان شد از ناہماے زارم

لے آفتاب طلعت یک جلوہ بر رخ من
 شد چون قفس دل من آخرت نام روزن
 باشد ز موے مرگان سے بخیہ گرچہ سوزن
 کارستان نماید ہر نوک موے بر تن
 کز خانہ ام بند است آن شوخ لائشمن
 ہر شب چو تیر باست دارم بجاک مسکن

خونم اگر برین میسریز بر در خود
 کز خون فرد گرد دور کوے تورنگ گلشن

اے کہ پست از خاک کوے تو فر از آسمان
 بالب شکر فشانے کے شوم من بہر بان
 پیش تو حرفے زدن نتوانم اے نازک مزاج
 این قدر جولان سمند نماز را ہرگز کن
 سوختند از آتش عشقت مگر سوختند
 طرہ اش شیزنگ و جعد مشکسائیش پنجان
 آنچه ان پروردہ شیرینی غسل توام
 ناوک تو آمد و در سینه ام دل را یافت

میزنم سر بر زمین در حسرت آن آستان
 بلبل نالان کجا کو طوطی شیرین بیان
 ورنہ بر نوک زبان دارم ہزاران داستان
 در رکابت میرود اے ترک جان ناتوان
 نیست غیر از یک کف خاکسترے از من نشان
 بے سر رویش درین شب کے گذشتن میتوان
 تیغ کاہان فرقت راست حرفہ نوشجان
 رفت از بے روی آرزو دار من بہرستان

اہل ایران در جواب فرد کے آئند چون
نیست بلبل ہم زبان طوطی ہندوستان

نہیدہ جو لب لعلت کسے شراب چنیں
چون بجا شق تو نیست کس خراب چنیں
بمدرخان زمین نسبتے ترا بنود
بقطرہ عرق در صفا و بوجہ رسد
بنات وقتند مدارد حسلاوت لب تو
شدی جو خواب فراموش ز دلش یوسف
شکر دہانی و شیرین بے ہمداری
بہ حسرتو بنود فرق خواب و بیداری
ہر آنچه کرد و بھد تو چشم خو بنا رم
بطوف بام نوروز و شب است زان گردان
حجاب روے تو از خلق بہ زلفت نیست
کنم ز طالع شوریدہ شکوہ یا از تو
بدود آہ تن تا تو ان من ماند

تائفہ

دلہ بسوز کہ بنود دگر کباب چنیں
جفا ز تو کہ کشیدہ است جیاب چنیں
نہیدہ چشم فلک گاہ آفتاب چنیں
کہ فی کلاب چنیں نی در خوشاب چنیں
بجو تو کس بخشیدہ است شہد اب چنیں
چو دیدی گاہ ز لچارے خواب چنیں
کہ کردہ خوگرت از تلخی جواب چنیں
بد لبیکے بنود بیج مست خواب چنیں
بہد نوح کردہ است سیل آب چنیں
سختے بناقتہ بر چرخ ماہتاب چنیں
کہ بایدا ز بے ہچون رختے نقاب چنیں
باین وفا و نیازم ز تو عتاب چنیں
کسے نخوردہ ز زلف تو پچتا ب چنیں

عشق فرد مرز طعنہ ز گمراہی
کہ نیست ہیچکے بر رہ صواب چنیں

شود گرا ز حد خود طول روز حشر صد چندان
نہیدہ کس کہ بے شمع دل پروانہ بسوزد
فروغ دو دمان عشق از آہ دلہ باشد
سرسختم شورا نگین است و طوفان خیزی ترسم
نگہ میداشتم دامن بے گل چیدن از حسنت
من رسوا چه سوداے پریم از زلفت و رستے تو
نماند از من جگرے لخت دل نے ہیچ ساہانے
نہیدہ ہم چه سنگ است این دل شمرودہ زاہد

نہ بند یک حساب روز ہجر تو رخ پایان
مرا این سوختن کیسان بود در وصل در مهران
چراغ این خاندان را بسوی دماغ دل سوزان
بسا دارخت صبر من بر ویل از دل ویران
جنون گل کرد در خوش بہارت پارہ شد زمان
کہ صبح و شام ہر دو ماہ را دیدم بلا گردان
سنگ اورا چه آرم ہدیہ گرد دگر شبے همان
کہ آخر سنگ خار اینز دار و آتشے پھسان

<p>که بکشایم لب تو بودی اے ناصح نادان</p>	<p>مراسقی پیایے دہد سا غریب کج فرصت</p>
<p>زوم آتش لبمان و بر اہش سرفدا کردم</p>	<p>ہنوز اے فرد عشق من بندار دوسر و سامان</p>
<p>در گزشتی از دل ناصح چرا اے قمرمان قدر یوسف را بے کے می شناسد کاروان صد ہزار ان در رہت ہستند ماندہ نیم جان کہ شہیدان ہست در کوے تو جوے خون و ان بر مراد خویش میخواست ہم کہ گرد آسمان دلبر ابا این من بفت است این جنس گران ہر زینے نیست شایستہ بر اے بوستان بیگر بنشین براہ عشق بہر امتحان از عصا چسارہ بندار دم بپس ناتوان</p>	<p>سیر شد از نو ہر دیار و زیر حلت شد جان شد دل من رایگان تارفت با لشک روان این قدر جولان مدہ جانان سمند ناز را ترک من تیغ تمیدار دوم آب از قضا روزگار من برگردش آمد از بے مریت می کنم سودے دل بر یک نگاه و لفریب در دل افسردہ زاہد چہ روید تخم عشق سر بر لے تیشہ و دل بہر تیر آلودہ دار خوگر آہم نمود این چشم بہارت بے</p>
<p>بار قببان نالہ را در سینہ می باید شکست</p>	<p>فرد ہر بزمے بنام شد لایق ہر استان</p>
<p>پریشانی ہویدا ہست از ہر سوے سوے من صبا تا دیدہ روزے نقش پایے تو بکوے من چنین رنج و بلا ہا بر سرم آورد خوے من کہ چشم عالیے چون ماہ تو باشد سوے من</p>	<p>نمایان است احوال ل جہان زرقے من بطوف آستان من ہمیشہ گرد باد آید بندارم شکایت از فریب لعل و چشم او نشد از ناتوانی فرق و رعزت بہ بچشمان</p>
<p>نہ از ذکر لبش شیرین ز بانم فرد من تنہا</p>	<p>جہانے پر حالات شد زیاد گفتگوے من</p>
<p>صبح بیدار دتناے طواف شام من نیستی آگہ ہنوز از حال عشق و نام من تیغ ابروے تو باشد چند خون آشام من داد عیسائی ز لب وہ بہر نیک انجام من در حساب بچگان چون نیست عشق خام من</p>	<p>شب کہ بزم آراستی اسماہ من بر بام من اے بقربان عم تو راحت و آرام من ایکہ از اعجاز لب و ادسیجائے وہی گر پے تیغ آزمائی میکشی بہ سردے آتشی اے برق خود رخ من عتسہ فکن</p>

<p>جرعه از دروس بوی ساقینا در جام من جلوه تا کردی بگلشن سلسله بت گلنجام من منته بر چشم من اے نازنین اندام من حلقه زنجیر نقش پاست در هر گام من یک جو بے نیست یارب در غور پیغام من لیکن آن عنقا نشد از تیغ حیلہ رآم من حلقه زلف کسے شد تا گمانے دام من</p>	<p>در خود ظم بنام شد بادہ صافے اگر نیست اندر ایشان بلبلان جز خار و خس بهتر از دیده نمی بسینم جاسے تو در ناتوانی رخصت رفتن ز کوسے تو نداد میکنم هر شب روانه تا درش صد یک آه جان من در جستجوے او بدون آمدن کے دل آزاد من میداشت تاب بقید کس</p>
--	---

خون بهائے به ازین نبود که روز حشر فرد
 دست من باشد بد امان بت خود کام من

<p>کجا آگه شود خورشید از شہائے تار من کند جولان سمند ناز از رخ غبار من تماشا نیست اورا سیل چشم اشکبار من ز احوال من سکین نپرسد تماجدار من سمند ناز را بچند عنان از رگزار من همیشه صبح میخندد بروے روزگار من نشد چون بعد کشتن نیز نیک انجام کار من که گریان هر شب است از گریه بی اختیار من</p>	<p>دل شاد تو لے جانان چه داند حال از من اگر خیز و غبارم در ره آن شمسوار من دل معشوق کے می داند از دور دل عاشق ز استغنا بنام شد برگد ایان چشم شاهان را چنان از من دلش برگشت گرسیند سر لہے ازین گریه که هر شب دارم از بھر تو چون شبم بخون می غلظم از رشک حنا در ذوق پادش ز شبنم حال شبهایم پرس اے صبح خندانم</p>
--	---

بمیدانم چه الفتها که دارد عشق با نسر دم
 آتشی ز تخمین بدم شدی لے کاش یار من

<p>جان رفت ز ہجر آمد این تازه بلای من بامزودہ گل آمد ناگہ چو صبا بر من تیرے بودم آید ہر گاہ ہو ای من کہ سنگ گران آید این حرف و قار من چون زندگیم تلخ است این نام دوا بر من</p>	<p>امید و فایم بود او کرد جفا بر من صیاد پر سر از من بگذشت چہا بر دل من تیغ حواش را مشقیچہ دورانم خوگر بجفا چندان در عمد تو گردیدم بہار عشق جانان با تیغ نمی سازد</p>
--	---

از سرخی پاسے او خون گشت دل و دیدہ

میں

لے فرد ستمها کرد این برگ حنا بر من

گویا چیسر کردند از عشق او گل من
چون تیغ در میان کرد آن ترک قائل من
بیانگی شد آخر انجام حاصل من
مکتوب سرب بهر است هر پارہ دل من
پست است ز آستانش زب که منزل من
ترسم کسے بگیرد از راه محصل من
افسوس از دل من اسے ولے بسمل من
آمد بوز طوفان امر و ز ساحل من
یار ب بساد ہرگز آید متابل من

یکدم جدا کرد و پیوندش از دل من
شاید کہ از تغافل سو گند کشتتم کرد
یک قطرہ ز اشکم نگرفتہ دامن او
صد پارہ شد دل من اما ز داغ عشقش
صد سنگ طعنہ آید سوے من از رقیبان
دل میرود ز دستم چون شتر بے ہمالے
مردم آب تیغت شد کشتہ تغافل
اشکو گذشت از سر جیب و کنار تر شد
گردوز و عطنہ صبح آشفته تو دامنم

ہر لحظہ فرد دارم یاد رخ چو ہر شش
محتاج شمع بنور ز ہنار محفل من

خط پیشانی ہم تحریر نو کن
خراب خویش را تعمیر نو کن
دو لے درد من از تیر نو کن
مسح اندیشہ تدبیر نو کن
بر لے واسطیہ تفسیر نو کن
برایت از من پنجبیر نو کن
مراکشتن ازین شمشیر نو کن

بر سجے گرز من تفتدیر نو کن
میںدیش اردلم ویران نمودی
بزوق تیر دیگر میدہم جان
جنونم رنگ دیگر کرد پیدا
نقاب از مہر وے خویش بکشا
جو خواہی امتحان آب ہمیشہ
بکشتن ابرویت کہ نیست از تیغ

اعمال اسے فرد تکرار نو انجیخت
بہ پیشیں او کنون تفسیر نو کن

درین سوولے من تدبیر نو کن
ہر شام و صبح تفسیر نو کن
گت و تازہ را تغزیر نو کن
شبہ از جسدہ تنویر نو کن

مرا از زلف در زنجیر نو کن
بد شناسمت کند تا یاد ہر بار
بجرم عشق کن پابند زلف
ز تار یکی دلم گزنا پسند است

<p>بهرت گشته ام مانند تصویر</p>	<p>مزمین خانه زمین تصویر نو کن</p>
<p>بمشقت فردا از جمله جو فرو است</p>	<p>ز بند گیسویش لغزیر نو کن</p>
<p>گذر گاه بیسویم اسے صبا کن دیال جان من خود زندگانی است خدا را عشق انداوسے بن کن قضا اگر میتوانی خاک مارا در اشک مرا اسے مردم چشم خندار اسے پرورد می کن شماری چون بر ہمنہ اسے خود را</p>	<p>گل مارا از عالم آشنا کن میجا حسب حال من دوا کن مرا از خجہ رعفت سلم رہا کن براد یار بردوشش ہوا کن نثار آن در دولت سرا کن بکارم جسلوہ مشکا کشا کن مرا ہم یاد از بہر خدا کن</p>
<p>سفیل ساز و سامانے کہ داری گرم بر فردے برگ و نوا کن</p>	
<p>یاد تو ہر دم انیس جان من سجدہ میخو اہم بطریق برویت جان بسبب از حسرت دیدار شست چاک از دست جنو نہ تا بکے جان من یا آرزو سے جان برار آب شد طوفان نوح از اشک من</p>	<p>لے خیالت ہر شبے ہمان من ہو کہ رویت کبے ایمان من بر سر من بگذرا سے جانان من از گریبان تازہ دامان من یا برون آرزو از جان من اسخدا سے مردم از طوفان من</p>
<p>فردوتا کے زبے برگی خسراب اسے ز تو ساز من و سامان من</p>	
<p>تا صبا ایگخت شور سے از قد دست در حین کشت از یک خندہ مارا آن گل غنچہ دہن مرجاسے بر لب ہم ناید اسے شیرین سخن گر زدی تیشہ بفرق زندگی شہر ہا در ہر دل شکستہ را پیوند باز لغت تو ہست</p>	<p>رفت بلبل از خود گل چاک کردہ پیرہن خاک من اسے کاش بسیار ندباران درین گرچہ صد کویہ بلا گیرم بسر چون کوہن زندہ کن باز از لب اعجاز اسے شیرین ہن ایکہ صد جانہا سیر موسے تو در ہر شکن</p>

کرده و بر صبر تار و زریخار مشک عید
 ناصحا عشقم به سپیری گردون گرد و چه پاک
 صد شب عم کبر گشت و شب انجم نگشت
 در هر لے کس غبارم بخوردانه میسرود
 اگر بفر بادم زدی تیشہ عم خوشش بخور

بچرم پیمان

بے تو شد لے یوسفم کنعان من بیت الحون
 تند و صاعے می شود چون باده می گرد و کس
 حسد و پایا نے نزار و آری شہاے سخن
 آچننان رفصان کہ خیزد گرد باو سے زمین
 میتوانی کرد زنده از لب سے شیرین سخن

موسپیدم گشت در وزم تیرہ چون بخت سیاہ
 کن منور منزل فرداے لبت خورشید تن

نازکتر است بس که ز جام ترا بدن
 رسم دل شکسته من بر زمین افتد
 جوشن بہار است بہر گلشن از رخت
 مردم ز ہجر عنجہ بے سر و گلزار
 مشتاق یار را نکند مشک ز دماغ
 ہنگام گشت لب خود بر لبم بنہ
 صد عشوہ ہا کنند جان تا دلے برند
 از گردش فلک ہنود راحت دم
 آہم برون ز سینہ نیاید اگر چہ پاک
 تا خور گشتم از درد دولت سراے تو
 بنو و کس زلف تو تا دستیار او

زیباست جان من بخت بہر پیر من
 شانہ مزین بکا کل مشکین بر شاخ
 ہر دل چو بلبل است غزلخوان این زمین
 می ز پیدا رنہ ہند بزرگ گلشن
 لے صد سخن فد لے بیک بو سے پیر بہن
 لے تشنہ لبست من و تو بہر خون کن
 تو سہل می بری دل عاشق بیک سخن
 چون آسیا ہمیشہ بدوریم در وطن
 باشد بنان ہمیشہ بہ فالو سن شمع سخن
 نامدگے بیاد مرا خاندانہ و زمین
 آید کسے چسگونہ برون از چہ زمین

بموردہ اجازت ماندن بفر و خویش
 گزینست چون رقیب سزاوارا سخن

جز تو در بلع جان سروے ز ستمہ انجمن
 نرم شاخ گل ز ساعد تو ناسے خوش تھے
 نیشکر از قامت و اذلب ہمہ قند و نبات
 لاله از رخ سبزہ از خط عنبر سار از زلف
 از حناے بنجہ مر جان و زنت دطوبے زیاد

گل ز رو و سنبل از مو آفتابے لبت
 نازکے عنجہ بے تازہ جو اسے تازہ زمین
 شکر از گشتار شیرین و زخاوت اکھن
 از عرق عطر گل در روز گیسو مشک بہن
 غیرت افز لے عبیر از بو سے بچہ شیرین

قوس رحمن زابرو و پیشه با از راستی
خاک از راه خرام او سرا اهل نیاز
شادم از سنگین ادم کن به نقش نام او
عرش را رشک آید از ویرانه من یکدم
یوسف در حسن و موسی در سخن عیسی و
سنبلیله تر یا بنفشه گر همی روید چه باک

زهره از طلعت و از فتنه مرغ زمین
رفت از پا پیش بر آسمان دار زمین
شد دل من گر پسند عشق از بهر نگین
بجو یوسف گردین مصر دم باشد مکن
ورصف خوبان سلیمان زمان آخرین
هر کجا و سایه افکن شد زلف عنبرین

نیست تاثیر باده و ناله من در نه فرد
ناله من میرسد هر صبح بر عرش برین

تا بکے ہر قیبان از من دل خستہ کین
آسمان را هست تارفتار بر روی زمین
لعلت آب زندگی یا قند یا مصری نبات
قوس رحمن است ابروی کجبت یا ماه عید
زلف تو زنجیر یا مار سیہ بر گنج حسن
دامن اسے ہدم نہ بر چشم دریا بار من
در فراق آن سمن بوشد سپید از گریہ چشم
بیشود جوش جنون افزون تر از جوش بہار
ہست غوغا سے بلند از ہای وہوی میکشان
بہر تہ ہرم کین تکلیف زنجیر کے مسج
گر نشہ بر گریہ من ہر بن نبود عجب
حالم از سوز و رون جانان بدون از گفتن است

کاش آخر می شدی عسرم بر روز اولین
شہسوار اتوسن ایام بادت ز زمین
یا حلاوت بخشش کام عاشقان یا انگبین
یا کہ شمشیر قضا یا مدد آیین است این
یا کہ موج چشمہ ظلمات یا خود مشک چین
سبیل را گاہے ندیدم چیدہ شد از آستین
دانم آخر روید از خاک مزارم یا سین
چند روزے پیشوم اسال من عزلت گزین
از سر رہمتب بر خیر و در خلوت نشین
خود خزان با جوش سودے منست اندر کین
تخم نبود رستی شور آہ گر باشد زمین
متصل می آیدم چون شمع آہ آتشین

عشق کے ساز و رہا از چہ خود خسرو را
بہیودانہ میرود خیر و جنان روز بسین

دل من از برش نتوان گرفتن
بلا سے عشق کو ہے میں گران است
بیش کوثر اگر باشد چه سودم

جو نامم بردر شش نتوان گرفتن
کہ آسان بر سر شش نتوان گرفتن
کہ آب از کوثر شش نتوان گرفتن

<p>زبام بر ترشش نتوان گرفتن ز خون من گرشش نتوان گرفتن سر لعل از درشش نتوان گرفتن</p>	<p>دل خود بے کندگیو سے او زلعاشش خوبنہا سے خلق گیرید برون از ہر دو عالم در گہا دست</p>
<p>رفیقان گرز فرد کو بر بچند بجرم دیگرش نتوان گرفتن</p>	
<p>و گرنہ باید مہ پیمان گرفتن مروت نیستش در جان گرفتن چہ سحر است از پے ایمان گرفتن نداند کس دے زینسان گرفتن چسایہ آمد از دایمان گرفتن کجا دید کی پائین عصیان گرفتن ولیکن دل نہ تو نتوان گرفتن</p>	<p>نشہ عہد از لب جانان گرفتن چہ پاک آریا ریسرے رائد سوم خجہ گیو سے آن جساد و نگاہے بیا ندازے کہ از من دل پر بودہ ز خون ہر خسار رہ گلگون نمودم بجز عشق نہ چون جرے ندارم بود ز جان گذشتن سهل بین</p>
<p>اگر یار کہ داد از تو ستانند چوں از فردم نشہ دہان گرفتن</p>	
<p>یا کہ از پے دانه ز غم و شور احوال من یا ور سے لے کاش گرشش کند اقبال من کاش در وصلش بودین خواب فرخ فال من دا شور چون روز محشر نامہ اعصاب من نہ آخر خیر انجائے نہ بسند سال من سر با شد سایہ زان گلبن اقبال من</p>	<p>یا کند ہوش پریدہ آگشش از حال من سینوان آن دوست دیدار را دیدن جواب دیدہ ام در خواب آمد در کنار ہم آنتاب بر نیاید جز سرو و سوسولے تو کار سے در روز اول از مد پر سے آشتی نہ نسبت سرو سی یا قامت اور است نیست</p>
<p>انجمن سبب ہر چند در کشت من آید پیک شہ نیست خجہ ز زکریا سے پائین اقبال من</p>	
<p>ز خمی نازک ہر سیت کہ گفتن نتوان خونہ از دست نیگار سیت کہ گفتن نتوان بس بعد تو بہا سیت کہ گفتن نتوان</p>	<p>دل ز در و فگار سیت کہ گفتن نتوان دعوی از بہہ جا چون بکنم لے بہم از تو آن جوش بہا است دامن جوش جوش</p>

<p>در کمند تو شکار است که گفتن نتوان بود العجب شاه سوار است که گفتن نتوان در من و باد عینار است که گفتن نتوان طرفه شمع بزار است که گفتن نتوان چشم او میر شکار است که گفتن نتوان</p>	<p>تا زلف تو دم در سر و سودا افتاد نه سوار آمد و دل برد بشتراک در کاب تا برون کرد ز کوسه تو صبا گرد مرا حاجت هر دم این داغ دل من نگذاشت صید او هست چه جن و بشر و وحش و طیور</p>
---	---

در شمار سگ خود نام من از ناز نگفت
 غم و این طرفه شمار است که گفتن نتوان

<p>آبجا که لولی کجا مجال دگران این غمزه لطف تو مجال دگران وابسته بتا زلف بال دگران صبر و ندهد و لعل جمال دگران ستین ندهد مرا و حال دگران</p>	<p>کے درد دل من رو در خیال دگران و اللہ بتا مئی تو اغم دیدن ہر بال ز غصہ بر کلم چون ہمیم خون بجان اگر چه ہستند بے آوارہ بہ عجز تو بر سو گشتم</p>
--	--

سے فرد ہنسریذات خود مئی باید
 تازان چه شوی تو بر کماں دگران

<p>حال سوزم نیست محتاج بیان می کشی بر خود عیش بار کسان گر چه چشم پر کسی گنج روان نیست خاستہ را تلاش با من از ان نیست قدح پیش این سنگین دلان میگرداب آن بت غنچه وہان اخگرے در سینه بیدارم نشان بیزگفت ناک ناند زمین نشان چون رفیقان چہ از من بدگان کس نباشد انجمن نامہربان</p>	<p>شمع سان میسوزد ز آہم زبان ابرویت نگذاشت صید در جان جیب افلاک ہم نیکرود و شوق جامہ عریانیہ پاک نیست از دل بے پرو در چشم سبک بسکہ دل تنگم کہ از نامکہ ہنوز دل کجی از شور عشقت جاے دل ز آتش عشقت کبر سوختند آنکہ چون آئینہ دارم سینه صاف کردہ از بجز روز من جو شب</p>
--	--

سودا من و غم جزا پیت جو شمر و

نیست در سولے عشق من زبان

رحیف الو او

(۲۰) غزل

نقد و نشر شد بدینا جنت الما ولے او
 نیست یسنے در ملک بخت ساتا پاسے او
 بے نیاز از دو جهان باشد دل شیداے او
 گر رسد سنگ جفا از یار بے پرواے او
 از خرام ناز طوباے شد رعناے او
 تا باشد آوازده شد از قامت زیباے او
 تارہ بر آمد از جنت بود ہم راے او

ہر کرا کوے تو با خاک ورتا شد جاے او
 پیش آدم سجده بر خاک است فخر قدسیان
 مطلب عاشق بنا شد از دو عالم عنبر یار
 میکند جانبا از عشقش طرہ دستار خویش
 فتنہ از حشر در گور عنبر بیان شد پیا
 از حیاء عزت گزین شد سرور کعبے بساغ
 منع گندم بسر آدم نکتہ بود از اختیار

دیدہ باشد فرور شاید بکویے تو سگت
 بے سبب ورنہ بنا شد برورت غوغاے او

نور فشان ہمیشہ باد این رخ رشک ماہ تو
 رندہ بیرون نمی خود ہر کہ گفت بچاہ تو
 ایف یگانگی زنی نیست بتا گو او تو
 بست عیان بہ طرف از ہمہ ذرہ راہ تو
 لیک چون بنا شدت بندہ خیر خواہ تو
 ہست ہنوز این دلم غارت توتشاہ تو
 بست فرغ دو جهان از رخ رشک ماہ تو

لے مہر آسمان ذرہ ز خاک راہ تو
 از ذقن تو دلبر ارہ بیدم بھی رسد
 برق صفت از جلوہ ہستی جملہ خوشی
 نیست برہر احتیاج در رہ چون تو آفتاب
 عاشق حسن روے تو ہست اگر چہ عالی
 تا کہ خراب کردہ ترک من این ولایت
 تاب ز مہر بودہ تارخ خود نمودہ

تاب کجا کہ فرد من دیدن تو کند ہوس
 آنچه بطور برق کرد کرد من نگاہ تو

کس چہ سر اعیاہ از در کہ جسدہ گاہ تو
 چشمہ توں کشد ہر اہر ہمین گشاہ تو
 سایہ بر مسدود فلک سے کہ من و پشاہ تو

ہست جداز دلبران چون ہمہ رسد و راہ تو
 جرم و گنہ کردہ ہم عنبر ازین کہ عاشق
 کہ ز خرام ناز خود کلبہ عاشقان نواز

غیر تو نیست غمخیزم محرم راز و دلبرم صید حرم ز جان و دل و درہ نشت پای بگل بسته زلف و رفته نشت لیل و نهار عاشقان من کہ چو نے تہی شد مقلب گفت گویا	ایکے توی خدایے من خلیق ہمہ گواہ تو دیدہ انتظاریا فرشتہ شاہراہ تو روز ز نشت و شب ز کو شام تو و بگاہ تو سوز من است سوز تو آہ من است آہ تو
--	--

مہر غلام روسے تو ماہ بدام موسے تو
خروسے زکے تو کس چہ رسد بجاہ تو

چشم و نظر بوسے تو ہر لب و گفتگو سے تو در ہمہ سینہ راہ تو ہر دل و سوز و آہ تو در دل و دیدہ جاے تو جان من و ہولے تو جیب جیادریدہ ام رنگ ز رو پریدہ ام رند بکوسے یکدہ زاہد و کج صومعہ عاشقے در جہان نشد کز غم تو بجان نشد بہر ہوسے کو کہ تا پردتا مے سوز من برد از رخ چون تھا آفتاب آئینہ راول است آب خواہ نقیص یوسف است خواہ گلاب مشک و عطر	دل ہمہ تن بسوسے تو جان و خیال کئے تو چشم و رخسے چو ماہ تو ہر سرو ہاے و ہوسے تو در بدرم بر لے تو گشتہ ز عنہ چوسے تو وزر و جہان پریدہ ام از ہمہ سوسوسے تو شیخ بکعبہ سر زدہ ہر دل و آرزوے تو خاک ہر آستان نشد درہ جستجوے تو پردہ تنگ من در و از خط مشکبوسے تو روسے نثار داو کہ تا چشم کند بروسے تو خواہ عبیر حبت است در ہمہ بہت بوسے تو
---	--

بہر بہتر سے کہ در تو بہت جملہ پسند عالم است
غیر ازین کہ گشتہ است بجز فرزند خولے تو

گردان چو ذرہ ام ہمہ دم در ہوسے تو افتادہ ام ز زلف چنان در بناے تو ایسان رود برب و تو روز و شب ہمہ دم سہر گران نیمہ ز اندیشہ جہان آمین بگو جو خاک نشینان کوسے تو آمیزش عتاب بنازت چہ حاجت است بر ہم شود جو کہ رہا ہے بر ستیہ نقش حسین ماست غلامیت از زان	گا ہے ندیدم آن در دولت سراے تو ہرگز کسے مباد چو من مبتلاے تو بیداریم بر لے تو خواب از بر اسے تو بگدشتہ ام ز مصاحت خود بر اسے تو بالا کسند دست بر لے دعاے تو کافیست بہ بردن دل یک اداسے تو باید و جان نشتہ و کوسے وفاے تو ہستم شہزادہ عدال من گداے تو
--	---

	<p>یا جلوه چشم نایاب یا بیا بواب جان بر لب است فرد ز شوق نقای تو</p>	
<p>آپای می بایم به سرو و صنوبر کاش می بودی ترا از مهر خو یا بر آید جان من در آرزو یا میان نشت بار سیکه چو مو از دل گم گشته دارم جستجو داد عشق تو ز اسفکم آبرو آفتاب آید ترا چون رو برو تا بجز سویت نذارم هیچ سو گر کشم در میسکده بار سبزو منزلم یا آستانش یا که کو داستی زان پس برهن گریه جو کاش بیدیدی بسویم چشم او میتوان هم از مزه کردن رفو آیینه از پر تو تو یافت رو مردم از حسرت دیدار او</p>	<p>طاعت رندانه دارم آرزو در جهان چون تو نباشد خوب رو یا بر آید آرزو سے جان من هست یک تارے ز زلف او بخت حیلہ شانہ کنہ با زلف تو سرفرو نامم بجا ک در گے روے تو ناز کتر است از آفتاب رسنه ام از چار حدشش جبت بار خرقه می کشم زان بهتر است نیست چون مشری مرا کو کورنوا گل نگشتی غنچه از پر مردی از نگاہ کرده صید عالمی لطف کردی گزندی چساکے بدل روے عورت دید هستی از رخت نفس من از زیر بام او برید</p>	
	<p>چون نباشد فرد من شیرین سخن کز لب لعل تو دارم گفتگو</p>	
<p>گل نمان در برگ ها از چهره زیبای تو واروے مادل نگاران نعل جان نعل تو از جمال بے مثال و حسن بے همتای تو شد بلند این فتنه بر من از قد بالای تو سر مه چشم شدی سله کاش خاک پای تو تا سیر دام زلفت را سرد سودای تو</p>		<p>سرور پا و رگل است از قامت رعنائی تو لے دولے در دستان شربت لبهای تو مهر داد غم ز سوز و ماه را داغ کلفت میخرا میدی و من از خویش رفتم یک بیک دست رس گز نیست بار او بر پایت زدن هر کسے دارد سرد کاسے بازار جهان</p>

آنقدر خون ریخت ابروی تو از مردم که شد چشم مست دلبران و ز گس مخمور باغ تنگ میدارم ز تنگ و عار میدارم ز نام عزت آزادی و لذت دیوانگی	لاله زار از خون بسمل و امن صحرای تو انتظار درو سپیدار نداز صهبای تو نیست پر و لعل لطفند در سر رسوای تو اینچنین دولت نمی دارد بجز شیداے تو
--	--

از رقیبان فرد میگردی نهان عشقت اگر
غیر از جان و دلش دیگر بنودی جلای تو

خوے تو چنین نازک و طبع تو ادب جو ما گوشه نشین دل خویشیم که امروز یکدزه بنا شد که بتوراه ندارد گر غسل لبث چشمه خضر است چه سودم که دست بس میزنم و گاه بسینه یکدل بنود آنکه درو یاد تو بنود دلماے جهان بے سبب نیست بویت سخت گشت گل راه برد سوک و ما عنم بمنگ لبث غسل و عقیق بینی نیست عاید رخت گر چه جانے است علامت با صومعه و کعبه نداریم سر و کار و صفت تو بی زبان خرد عقل چه سنجد	رحمے من بے ادب ای سوغ تنگ خو از زلف تو آواره چشیم بستر کو بے سوئے کتوداد نشان تو زهر سو مردم چون تشنه آب بے بسب جو داد می نه جو لب ز سلام چه ز ابرو بیل بغنان از تو وقت سیریت بکو کو جذبے دگرے هست بولف تو ز هر سو دارم چه از ان پیران گلبد بے بو سرخ است و لے نیست چه غسل تو سخن گو خوش طالع آنکس که گه دیده تر ارد هستم چه با چله کشش گوشه ابرو وسعت نکند گر فلک آید به ترا زو
--	---

در عشق تو شد جمله فراموش بفرودت
جز ذکر حدیث تو و یا نام تو یا هو

شد سالما که خرقه بے کرده ام گرد از دست دل نماند مرا چاره دوستان در اسد بدل همه دم داغ تازه در مانده از سر داغ و بان و لبث منم بتر ز کوی یکده قصه بشت نیست	امروز تا صبح چه طاست کنی برو بارب و بیس اد چنین پندنا شنو صدر بگ شد دل من ازین داغ تو بنو دار در قیب و رده بسردم حدیث تو زاهد تو نیز خاک همان آستانه شو
---	---

سالی نوجوان و شراب کهن بخواه
غزه مشو بسن عمل از فریب نفس
بر طعن شیخ و زاهد و ناصح نهی چه گوش
قد ز ادبی محبتک تو مگر لایقین

زین به نباشدت بجهان کس نه و نو
گشدم هر آنچه کرد با دم نگر دجو
نفسم از کین بر بخت بکنی بیت اعصوم
یا لیت هم با عین سیم و جهات ز او

خود از جهان بید و بدل ریخت تخم عشق
ایام حب خواهش را و باد تا در زود

اے ابرو سے خیمه تور شک ماه تو
هر سو به جستجو سے تو هر روز میبدم
شرمنده از گناه هم و از تو به هم خنبل
ویران کنی همیشه ز عنما سے تو و لم
چون شمع نیست شعله من تا حسری کی
بک عاقل همیشه بند سر بکم تو
بنگر بر دو مردم چشم جمال خویش
جویم تو کجا که برخاسته باه دل

هر روز از تو حقت بهمان صبحگاه تو
هر شب راهی است دیگر و هر روز راه تو
هر لحظه تو به ایست زود و بهم گناه تو
بر ملک دل همیشه فریسی سپاه تو
هر دم زخم ز آتش شوق تو آه تو
هر روز صید حنلق کنی از نگاه تو
خواهی اگر بد عوی عشتم گواه تو
بزم تو تو همیشه و دولت پناه تو

بیکار گشت خسرو خرد از صلاح کار
عشق است تا بملک و لم با د شاه نو

آنم که گر هلاک شوم من بر آید تو
لے سر پرست عالم امکان کلاه تو
کردی بجرم عشق اسیرم به بند زلف
حور و بری بدور تو پنهان ز مردم اند
کوتاه گشت قصه شب پیش زلف تو
از فوج غزه حسن تو تاراج دل نمود
تنها بر حین چشم تو خونها سے مردمان
چون هست خاص بهر تو همان سرای نیست
مرد و باد طلس تو کن سایه بر سرم

با کس نیاز و در عسر و جباه تو
هفت آسمان و عرش برین خاک سداه تو
جس و دام به بودم در گناه تو
داغ است هر از رخ رنگت ماه تو
شب را چه نشت است بزلت سیاه تو
شایه گئی نداشت سببه چون سپاه تو
میخانه با حشر ابفتاد از نگاه تو
بهر نباشد ز دل من خوا بگناه تو
چون آمدم بسایه طسرت کلاه تو

بند است

سے دل ز ناله تو پرخ است آسمان
سے فرد گریخت مافظ گذر کنی

ترسم کہ تا سچ رسد دود آہ تو
از من بگو کہ گشته ام آن خاک راہ تو

گر سنگ نفرت بہ بہان چرخ افکند
مایسم و آستانہ دولت پناہ تو

گر بگذری صبا ز من او با دہا بگو
از سر گذشت عشق کہے گر سخن رود
در گوش گل دیکہ فنون میدمد نیم
بیدار ماند تا سحر و یک دے سخت
و مساز تو دیکہ لب یار من شو
سے باد صبح و بگل و ببل چہ ذکر بود
افسانہ ہاے ہر شب ہجر من اسے سحر
یاد آید آنچه از من و بینی صلاح وقت
سے شانہ چون رسی بسر زلف آن نگار
تا صبح مرنج گر نہ کنم گوش بند تو

زین پس ہر پنجہ درد لت آید ز با بگو
سے شمع ہم زگر یا من ماجرا بگو
سے عند لب نغمہ سرا حال ما بگو
چشم کہ کرد سحر نبر گس صبا بگو
سے ز نقشہ ہاے من بینوا بگو
خوشنود گشت از چہ گل آن ماجرا بگو
بیگانہ مراد من آشنا بگو
یک یک ہمہ ز حال من بستلا بگو
آہستہ ز بگوشش ز طومار ما بگو
یکبار گر نہ گوشش کنم بار ما بگو

بنود مراد من کہ جفا ہا من بشمری
سے فرد پیش او ز من و این و فنا بگو

چون سلام من بر باد سحر کہ سوے او
چون بہر دم او بگو بد شمع از سوز و لم
از گریبان چاکیم اسے صبح پیش او بگو
یاد آرے شمع از اندوہ دور افتادگان
از پریشانی و سوزے من اسے شانہ بگو

توینا ز من بگوے آہ پیش روے او
تو ز فریادم بگو اسے ناله اندر کوے او
وز سر و سوزے من سے شب بگو با سوے او
گر بچھے بینی کسے را خفتہ در پہلوے او
چون اسیرے بینی اندر حلقہ گیسوے او

فرد میسوزد زبان شمع در اظہار سوز
زان ز اکتھا و گر صیبا کہ دارد خنہ او

جوش ز دبا ز جنون بے سرو سامانی کو
پاسے در حلقہ دامن نتوان بند نمود

پارہ شد جیب خرد جسمہ عربانی کو
کور و وادی و خضرد رہ میرانی کو

بالش بال همارو سرافزا است بعشق
 سوز عشق تو چنان اشک مرا سوخت بچشم
 سرم آماده تیغ است و بدل ذوق خدنگ
 منگه در پیش تو چون نقش بدیوار شوم
 جمع اسباب تو سرمایه صد تفرقه با است
 سازبے باقیم منت نختنک شد
 از دل و از جگرم تیر تو نختنک گذاشت
 سر بصحرای زده ام رحمت خود یاد چه کنم
 بنجیه تا گس زدم عقل خطاپوش بحیب
 بنم جان مانده زود دیده نگاهت هستم
 خانه آباد خرابی است دلم از عشقت

خاک آن راه کجا صندل پشایی کو
 ابر مزگان مراتاب در افشای کو
 ترک من چاره گرد در گران جانی کو
 طاقت عرض خود و تاب من رانی کو
 کوجنون و سر و سامان پشایی کو
 بخش بے بار که محتاج پشایی کو
 با سگت در دلم اکنون سر همانی کو
 نصاحت بنی عفتل و ره بدانی کو
 تنگم از دست جنون جامه عریانی کو
 مار باقیم کند آن عشوه پشایی کو
 خاکساران ترا بیم زویرانی کو

همصیفران به من نغمه سر انداز فرود
 من اسپر نفسم طبع غزلخوانی کو

غنچه پیچیده دامن را بنام شد بیخ بو
 روزی در دل نداری تاب مه جوئی چرا
 دست و پایت تر ز خونم شدم خون ریختن
 ذوق لذت بچنین گرماند بچند مے من
 گره از روز ازل میداشتم شور جنون
 تا کنی روزی که بازش بدت در مشت تیر
 در هوای بوسه تو گو جیب گل صد باره شد
 توده بهتر بنام شد از مزارم به سیر تیر
 شکوهای از تنگی دل غنچه می کرد از صبا
 مدته شدن دل ز من آگه و من ز دل
 زان دل قارغ زهر چیره منام شد مرا

چاک در دامان چون گل زن تا کشاید عشق تو
 شانه تاز لفتش رسید از چاک سینه تو بود
 خون من لے قاتل من شد ترا آب وضو
 می کشم بر دوش خود در سبکده بار سبو
 از چه رود او ادب جان را افتد تن از چار سبو
 چاک دل را هر شبی تا صبح بیسازم رفو
 هرگز شش پیدا نشد یک شمه از تاز بو
 مردم اکنون هم بحث کم رحم کن لے تند خو
 داشتم اما اندام چون لب او گفتگو
 همدگر هستیم با خود با خراب جستجو
 آرزو دارم که نبود جز تو دیگر آرزو

سوخ من دیوانگی را بازی از طفلی شمرد

گه نخی پر سدر اے فرد گردی کو بگو

<p>لے سکے جهان لطافت بنام تو صیدی بنیاشد آنکه کندرم زدام تو افسون بدام خود چه دیدی که هر کار پر بافتاده برور تو دیدم و در علم لے خوش سواد سوی تو و هر رفته تو در حضرت تولا ف غلامی چنان زخم در با و صدم که چنین دلکشانی است نتوان نمود فرق بهرم تو سا قیما بروم از در تو من بنده سر چنان جز قاصد تو هیچ سر دشته ندیده ام سوے فلک عنار نخبه روز زرتیم آشفته روزگار ترا صبح و شام کو لذت جش سخن ز خموشی نشد گه</p>	<p>جان خواص خاک ره لطف عام تو لے آنکه آهوان حرم جسم بدام تو صد صید مرده بیند و افتد بدام تو خون شد ز بس پری و تناسی بام تو فرخنده طالع سحر و بخت شام تو لے خواجه هزار چوین یک غلام تو اعجاز عیسویت ز فیض پیام تو از گردش نگاه تو و در رجام تو لے سر خط جبین من آمد بنام تو لے وحی آسمانی من آن پیام تو باشد فراز عرش مرا زیر بام تو غیر از شمار و عده هر صبح و شام تو هر کس که ذوق یافت ز شیرین کلام تو</p>
--	---

بس هست بهر نازش فرد این غلامیت
لے صد هزار خسر و دوار اعلام تو

<p>یا مرید جناب سانی شو جرعه سانی از شراب اکین خشم اید کاشتم در دل ارث آدم چه یابی اے زاهد</p>	<p>یا ز کوی منان مجبزو بود که کنم رهین با دغسر تو منقطع شد امید وقت درو چون ترا نیست فرق گندم و جو</p>
---	---

تا صحا در صحر کشتی تا کے
فرد دیوانه نیست بند شغور

<p>چو بخت که گرد دست گیسوے مشکفام دو ربط مجسمه نمود با تو اگر یکے چه باک فرق ز روز شب نبود بود جهان بظلمت</p>	<p>کس به جهان ندیده است صبح یکے و شام دو نیست غفل بود دستے باشد اگر چه نام دو عارض و زلف تو نمود جلوه صبح و شام دو</p>
---	--

از پے ساعزے کجاست میسکده کشم
بست عبادتے دگر به زمین از زمین سبب
گاو سخن ز آسستی گاه زند ز جنگ حرف
پاک بسوز فرور ایاره صبر ادبکن

منکه بیکدے کشم از نکه توجسام وو
هست بهر یکے نماز سجده دو و سلام دو
هست بکشماکش دلم یکدل داین کلام دو
پیک کجا که تابرد از منش این پیام دو

سامری قانون سحر کموت از چشمان تو
لے نیک چشم عالمے از خوان پر الوان تو
شد ز رفتار خرام ناز را آئین و درست
لے ادایت دلبران را قاعده آموز ناز
طره شیرنگ و جعد مشکسا بحث که هست
عالمے در صید گاهت تشنه می میرند از ان
تار سدگرد سمند ناز تو روز سے به من
باد هر روزت نجسته تر ز روز عید خلق
حاجت نمیشد بود تیغ ابرویت بس است
از دغا بازمی و سکوخی دلبرے خویت بود
کے تو اندبرد خاتم را صبا تا بام تو
لذتے از زندگانی یافت آن حسرت زده
رخصتم ده کاستانت را بوسم با چو شرد
در جهان حسن نبود هیچکس ا بنا ز تو
گر چه می دارند ترکان سکوخی و ناز و ادا
صد چون آخر شود صید نواز ستر نگاه
از بلند بیامی هست گشته ام چون خاک پست
سینه من شرحه شرحه گشته است از سوز غم
تاب خورشید است از لعان رویت پر تو سے
اره گر بر سر رود سرت همان دارم چنان

کسب حیرت آنکه کرد از رخ حسیران تو
آرزو دارم که با ششم یک شبه همان تو
حسن رسم دلبری گرفت از احسان تو
هست نور افزا سے مه مهر رخ تابان تو
در شب قدر این سواد از زلف مشک افشان تو
زنده ماند هر که آبه خور و از پیکان تو
هستم افتاده بچولانگه در میدان تو
ایکه صد همچون من شوریده سر قربان تو
منکه سر تابے ندارم گاه از فرمان تو
از که این آموختی جانم فدای جان تو
هست گردون در پناه رفت ایوان تو
خزوه باشد هر که آب از خنجر مرغان تو
تا گر بیایم بگیرند این سگ و دربان تو
زنده در خلق است نام حسن از اعجاز تو
ترک من لیکن بنا شد هیچکس هست از تو
می شناسم لے کمان ابرو من از اند از تو
بوسه میخواهم بران غسل سمند ناز تو
تا که سنے را بر لب تو دیده ام دست از تو
چادر متاب با شد فرسش پا انداز تو
از دل چاکم نگر دو آسنگار از تو

ایکده غمزه من و کمال مشکین شم. نیست یک گل در زمین هم خنجر مرغان تو

فرور از درگاه والایت ندارم چون امید

عزته دارو سگے بون گشت سرافراز تو

ردینا ایچاء

(۳۰) غزل

<p>عزیز خاکی زمین هر دولت پناه جلوه فرمالے که رویت رشک ماه دلبرے چابک سولے کجکلاه در پئے او صد هزاران جان سپاه لے بلاگردان کویت مسرو ماه از گذار چون تو ترکی بادشاہ چون کنے آید بکویت صبحگاه بادشاہا برگدایان یک نگاه بر زمین اسپد گشتم خاک راه ایکه پامال گدا ایت عز و جاه</p>	<p>کمزین بند گانت مسرو ماه در دل ویرانه من نیز نگاه بر دصبر من بیغما بیگناه چون سوسے صحرارود گاہے بسیر گشته از رخ بلا سے جان من در دلم امید آبادی نہ ماند می کند کم بر درت رفتار خود عاشقان را چشم بر راه تو هست دامن افشان از غبار من مرو خسروان در بار گاہت سرخاک</p>
--	--

خواب چون آمد ترا بالاسے بام
 فرد شب در کوسے تو میگرد آه

<p>این فتنه بہا پر سر نخیر کہ کردہ حیران حال تو چون تصویر کہ کردہ از زلف گر ہمارہ بز بخیر کہ کردہ در معجزہ عیسوی تا خیر کہ کردہ این سخت دلم را ہدف تیر کہ کردہ کیسوسے تو زمین گونہ گر ہگیر کہ کردہ یعقوب صفت این قدم ہیر کہ کردہ</p>	<p>ابرو سے ترا غیرت شمشیر کہ کردہ چشم تو بنا در و گرا این فتنہ بجائیم گرا از سر سولے من آگاہ ہودی در قتل من لے ترک اگر نیست گناہت ابرو سے تو اگر نیست خمیدہ بے قلم جائیم چو ہولے سر زلف تو نیداشت اندوہ فراق تو اگر نیست بجائیم</p>
--	---

گر جان بلب فرد ز درد تو نسیاد
 در کوسے تو شب نالہ شبگیر کہ کردہ

<p>جلوه آه حسن به جا کرده برمه کشتان نماندی بر توی نقدی تا حسن زمانه گشته غلغله بر آسمان افکنده گنبد گردون به چرخ آورد که اگر نیاز عشق و گاه می تا از حسن قیس را دیوانه خود سانسخت خود بودی هوش از زمان مست می پرستان را کوی میگرد در سر شوریدگان پوشی زدی عینه در وادی این زد که هستی ما کرده تا راج عشق</p>	<p>علت بر خویش شدید کرده آفت جان ز لیس کرده راز خود تا آشکارا کرده دل فریب با سیما کرده عرش و کرسی زیرو بالا کرده بود لعل رسی که پید کرده علیه از حسن بیگانه کرده تخته بر جام صلب کرده از نگاه مست هشیب کرده شرفی از نام سوز کرده شجره را ماد محسوس کرده جلوه تا در دل مساکر کرده</p>
--	--

خود حسن خود بلا
 فرو لا بز نام و رسوا کرده

<p>رخنه تا درون مساکر کرده سرور کردی بگلشن پاگل طلعت از روی خود کردی عیان و در دل طور آتش افشرد ختی گشته کوسه ز لعل و لب بران دلکش صنمان شدی از جلوه و سب را از کاوش عزتگان خود خود پرستان را بدید و موسسه بزگس بجای را بنشید ه سحر شور نیزنگی لب اند در زدی</p>	<p>چشم مارا رنگ دریا کرده خویش قدان را سرور عشا کرده در میان این مهر و مهر کرده گرمی بازار موسسه کرده بر لبه بارشنگ عینه کرده رخنه دروین و تقوس کرده هر دو غم زیرو بالا کرده از چاه خویش شیب کرده تا تو سنی را توانا کرده این حال را بخور و شیر کرده</p>
---	---

خوب دیوان را نکاح آراستی

نرد را محبت شاکر کرده

یوسف من تا به بازار آمده
تالاب لعاشش بگفتار آمده
از قدم جان فزایت ای مسیح
ورره ویر و حرم کے میرو
گریه با دارم بشام عمر خویش
شک با ششم تا نگردم برهن
میکنم سو اسے دل بزیک نگاه
پانگل شد سرد و یک از خوش رفت

جالمی از حبان سریدار آمده
نخچه از غیرت نگوئسار آمده
مژده حسابی به میا سده
بر که او در کوسے ولد ار آمده
کافتاب من بدیوار آمده
چونکه شعان زیر زار آمده
یوسف من سوے بازار آمده
سرد وقت تا برقتار آمده

روپوشش از زلف اسے نورشیدرو
نرد تو ہم بسر ویدار آمده

دل رفت وین متپرنه کرده
خون جگرم که دمبدم خورد
پیشش نظرش که خون گریستم
بر رفتن جانم از پے رسم
دیگر چه امید کن سیما
یکشب نبود که دل بکوشش
از بے اثرے آه نالم
بگذشته گرز خویش چون من
جو رکیه من نوونے کے دل
کسیرنگه لب و نسیم
ترسم که رفت ز بال پد

آگاهم ازین سحر نه کرده
ولداری این جگر نه کرده
بر چشم ترم نظر نه کرده
آه از دل و ویدہ تر نه کرده
پر تربت من گذر نه کرده
بی آه و غن ان بسر نه کرده
بر سنگ دلش اثر نه کرده
رو باز چون نامسر بر نه کرده
سنگین و سلی بی جگر نه کرده
سساند چپان و زرنه کرده
خط را بگره ز پر نه کرده

از نرد نذر نشیب پنج است
جس نیش گت دیر نه کرده

است نیب گره من نشاد از بیست نگاه
صفت چون بیچاره باشد بیشتر افتد براه

چشم بپارت ز سبب بوشی عتانی گر کند
 چاکه سیم و زور براس طلع چای کسی
 آب گوهر رانی گوید که شیرین و شور
 از تو واضح چون شوی خم چاکه بر چشم دست
 پرده که شب تا دریده صبح بهدوسه جهان
 صبر به آزار چمت گر نساژم چون کنم
 ای که تو از یک اشاره ماه را کرده دو نیم
 نامه دارم سپه یا خط پیرین نامه کیش

بهر بسیار است بس بیوشی او عذر خواه
 طسرح خلک لنگنده آسمان از هر ماه
 عرق دریا سبب محبت راست دیگر عذر خواه
 پیش روی تست هر دو ابروان تو گوا
 صبح را چاک است جیب و مهر را داعی ز ماه
 ناز بسیاران کشیدن هست هر جا نم و راه
 می توانی کرد پاره اذمن این نامه سیاه
 یا بفر ما چاک چاکش تا نماند اشتباه

معصیت در بندگی شرط است دور نشایی کرم
 عفو کن از لطف خود گر فر و سیدار و گناه

آبرو در دور چمت نیست در میخانه
 دو دو مان عشق را ششم از ان موز و مرا
 عاشقان را جنتی بود بجز از کوی دوست
 هر دو عالم نیست جز یک وقت شیرین گیم
 خلعت من بود دل که جلوه تو ای حنم
 کشت ما را سوز شمع و نا اهای مندیب
 دو تنم به بلایمت میکنند و من خوشم
 از نگاهت آبروی چند بیخانه بر نیت
 بی ادب را در سرای قدس جانان نیست
 شوز بجزیر که با پود از صدای تالم
 آنچه بر جانم رسید ایدل همه از تو رسید
 این دل بیگانه را پروای عالم هیچ نیست

هست خم افتاد و یکسویک طرف پیمان
 جز بین از کس نماند در دوشی حشانه
 چشم از رفوان نماند و کوشک کاشانه
 از گمان افتاد بر کس در ره انسانه
 من بر همین گشتم و فدای علمم بحشانه
 یا کفن از برگ گل یا از پر پروانه
 بهتر از صد آستانه ایم چون تو یک بیگانه
 می کنی که جریه تو کار صد پیمان
 و زاد با همیات بس دردم من دیوانه
 شب بگویت زنت بودم با دل دیوانه
 عاشقی هرگز نمیدانم جور از جانانه
 ز بندگر و در حکم دل نسوزان

ما صحابردار دست از قهر و من کوزند شد
 خوشتر از دغلت و دانه مجلس رند

آفت جان من خسته نه تنها شد

قلعه عالم به نهارت گروست شد

<p>چنین زلف تو پرده است تر اول من شکر دولت کن و جان من مرده پیش قدر میخانه تا زور نگا تر شکست شاخ سرو است سر افکنده قری بطن ماه رویان همه دارند نهان رو چ نقاب به زن مرد زن از غم ز جاودستی هر کسی بایت خوبی پرده عشق افراخت</p>	<p>آفت صبر من عاشق شیدا شده ای ز اعجاز لببت رشک سیجا شده سنگ ینا شده دشمن صبا شده آفت سرو چرا زین قدر عمناشده تا تو ای غیرت غر شیدا که پیدا شده وام آزاد دل از زلف دل آرا شده تو عجب تا جور و دلبر زیبا شده</p>
--	---

حالی تو چون نرسیده است بیار تو هنوز
قروبی فاکه انشاء هر جا شده

<p>دانه آخر زین نگه تر گس مستانه بین لطف و لمانا که میدار و کند زلف تو به چنین جلوه شود شیدا شد و آخریت جلوه مستانه گر این است و در و در و در تا زور و لمانا همه چندین سینه ناز را من بکار عاشقی از چوب خشکی کتسم هر دم از سوزی زلف تو بیار خون در من نه و سار و سر پای تم خواهد شدن سنان می به کاشتم ای دل خریذی و آتش روی تو ام هر نخله دار و بی قرانه با چنین هر دو فنا با چنان جور و جفا</p>	<p>سرد مردم شود خاک در میخانه بند و آ حسد در خم بر تار مو دیوانه هر مسلمان بر من هر خانه تهناس پرکت مر کافرو سلم بود بیجا نه مگرد آ حسد شمرانی خانان ویرانه استخوان من نشد از مهر زلف شانه سے فرو شد عقل با خاک تو هر فرزانه هر که آید بے ادب در مجلس ندانه کاش جان من چو بودی در غور بیجان جلوه شمع است هر جا آفت پر و آینه کس نباشد چون من تو عاشق و جانانه</p>
--	---

در خرابیها و لمانا جان خدین گوش
عالمی چون فرود تو روز خود بیگانه

<p>نفس در سینه ام دل از نهانی سوخته این شمع من و پروانه تناس سوخته نست حسنه خاکستری هر جا که این خلوت است</p>	<p>در روزم نیست از دل چه نشانی سوخته سوز عشقت در میان صد و دمانی سوخته خاندان صد چمن بے خانمانی سوخته</p>
---	---

از لب خود ساز جانان زانکه شربت عاقبت است
از من جان سوخته حال دل و دین پیرس
عرض حال ماست پیش تو که وارد شد بزم
برق عشقت را تجلی گاه بنو و بروسه

چونکه می آید بگر ما بسیار فی سوخت
ز آتش دیدم کین و بیم مکانی سوخت
بزد بانی سوخته حد و استانی سوخت
زان دل شگ رقیبانم بانی سوخت

فیت چون جامی ز سر و نیم جانی سوخته
پزگفت خاکسترو چه نه استخوانی سوخته

باتوا حوال من زار بگویم یانه
با صفا عقل فرو ماند بکارم چه کنم
توانم بدل نیش زلفش عشقت
چند خاموش تیرم تو بسوزم چون شمشیر
چون ز آبم بر لب بازگ تو هست غبار
بر دلم آنچه سیر استند بجز این هم
شاید خواب سبک وارد و عالم شنود
ترسم از نازکی طبع شکایت وانی
دین من بود و فرمود اسیرم کفرم
شب خواب آمدی و خواب بجزم بردی

ای سحر از دل بسیار بگویم یانه
با جنون عقده و شوار بگویم یانه
را از حسدت سس با زار بگویم یانه
باتوا ز در و دل آزار بگویم یانه
ترسم از چو ر تو طومار بگویم یانه
باتوا ک محرم اسرار بگویم یانه
پیش تو ای در و دیوار بگویم یانه
حال دل ای بیت غنیمت زار بگویم یانه
زلف را پیش تو ز ناز بگویم یانه
من ترا دولت بسیار بگویم یانه

قصه گوید کن اسیر و بگویی تا که
وارم از تو گله بسیار بگویم یانه

برسد کوی تو ام دو شش گذر افتاد
ریشک صحرای قیامت گر این کوی است
ناز بر فر فریدون گشته ن مرد گدا
شب بیاد گل روست تو چونم از شام
چلو و شب که نویسه لب با لبند
ابرویت خم شده بر چشم چو تان باو هم
اشک گرم از تپه دل کاه و دمانم سوخت

رفتم از خویش بیامت چو نظر افتاده
عد بفرار ند چون خاک بسرا افتاده
که طواف حرمت کرد و در افتاده
اشک من از مش و آه به سحر افتاده
بشبه آیه بیان شور و فراموشی
شانه نازک شود از بار ترا افتاده
بسته بود که از دیده ترا افتاده

استخوانم ز تپ عشق چنان است مسخ
تا با بامش برسانم اگر این آه چه سوز
دل که آزاوشد از قید خرو و زلف
آهیم از ضعف بهامش نتواند که رسد
زاهد خشک جراترس ز شیطان وارد
تیشه آه دل سنگه لان را بشکست

و دیده پاشی که چو در پیله شش را افتاده
دور تر ناله ام از راه اثر افتاده
باز شد لبسته و در بند دیگر افتاده
کم بود تیر بر پرواز چو بر افتاده
خطر نه نیست به تنگه چو نثر افتاده
چه کنم گر بدل او نه اثر افتاده

انگشتر و دم که ز لعل لب تو آب نیافت
چون خدای بهره خاک است گمراشته

ا بر دیت از هر چه تو آبرو با رخیت
روی تو در چشمه خورشید برق از لعل زو
بعد چند از سبزه که شط بر گل رخسار تو
زاهدان ما دیدم از چشم تو بیخود پرورت
از نگاه مست تو ساقی چنان در بهوش شد
قطره چشمیت بر ندان چون ره میخانه بست
تا در خشید از عرق یک قطره بر رخسار تو
تا زدی نشانه بر لعل مشکبوسه در حسب
سیر بارو بکشد و ترکشته زبان خار با
تلخ کامم ز آنکه مشب دیدم در دم دیگران
اشک شور در گرم چندان جوش ز دراز سقیم

چشمیت از مستی به سحر خانه سبو با رخیت
آب دندان تو آب در کجی با رخیت
وست قدرت رنگ از اقلام سو با رخیت
رفته از خود آن چنان کاب و نحو با رخیت
جاسه باوه خاک کویت در کدو با رخیت
سے بروے خاک ساقی از سبو با رخیت
آئینه شد آب رنگ آب رو با رخیت
بر سر بر کوه و با ناز با رخیت
تا ز پایم آینه در خستجو با رخیت
از لب شیرین چه قند گفتگو با رخیت
آخر این دلمان و میب زشت و شو با رخیت

اوین ناچاکه دل فسر و در اینجی گری
ایست و زان بزمه مورد زنه با رخیت

تو را پس عزیز از جان و من پیش تو بیکانه
چنین بی باک می و شاه مرد شتره زین شام
منیقین با رتبه می به سین با زکست هرگز
صفت مفرنگان بت سار جمل شید چه آراوی

تر چون من عاشقی باشده باشد تو حبا تانه
که می ترسمم بوی او رسد آسبب دندان
که بس باشده بقلم نومی تیز و تند تر کانه
من به بقان ندارم چون مزاج خود سپا پانه

من مقلس تناسک تزیید گوهری دارم
 بیزمت گشت پامال و نه پرسیدی تو ای شرم
 بهر تازی ز مویش تا به نیدم پاره از دل
 بو وحشت سرد و یاپیک خم یا ساغر صبا
 هزاران راه پیدا کردم و وصلت نشد حاصل
 نه خلوت خانه دل نه حریم سینه بر جا ماند
 قیامت غلغله انگند در گوشه ریان چون
 جبار نقد جان بر کف بر اه اوز جان رفتند
 ملامت از جنون می کندم خلق و حسیرانم

که جان صد جو من تیو و برش بمسنگ بیجان
 کت خاکستری نبود از تولی یا خاک پروانه
 چون صد پارو با دل رانه کرده بیخ دیوانه
 انگلی با د خاک من پس از من صرف نماند
 و س صد چاک میدارم می زلفت تو چون شانه
 بیک دم برق حسنت سوخت از در تانجا شانه
 سوارستی که بر خاک شهیدان رفت طقلانه
 من گم کرده دل می میرم از اندوه بیجانم
 گذشتا سم من گم گشته دیوانه ز شمر زانم

مجال است از هوس ای فروراه عشق و کردن
 چو گیسو در خشم بخت دست پارو دار مروانه

از جام جم است اوئی هر ساغر نماند
 هر زوره این صحرای آینه اسکندر
 در دورمه رویش هر کوی و غوغائی
 در سلسله زلفش تهنات اسیرم من
 بیماری شرم گشت استا و پری خوانی
 دل را به دجایه جز گوشه آری او
 تا بر سخن نامح پیمان نکشم گایه
 هر روز جنون آید هر ظلم به در
 شیدای جهالت لالاسنی کیسی بنود
 آواره ز شرم کرد آن آهوی صحرائی
 زد گرمی بازارش آتش بن مقلس

در ملک سلیمان به هر گوشه میخانه
 هر قاصد و بین وادی خضره مروانه
 وز زلفت پریشانش هر سوی و دیوانه
 دیوانه شود بر دم چون من دوسه بیگانه
 کرد او چون گم سویم از زنگس مستانه
 چون سنگ بنود هرگز جز کوچ و در خانه
 از باور دور آهر ساقی دوسه بیانه
 تا چند کنم سیله ای نامح نسر زانم
 آرام نمی بخشد جز خانه دیرانه
 کوه است و بیایانها دودل دیوانه
 چون هر دو تهبان بود شایسته بیجانم

زین پیش دل و جام ای فردی اورفت
 امشب من و صد خجنت از رجب نماند

ای قتیله خضر نماند
 در شیوه دسبوری یگانم

<p>چشم تو یکشتم بیگانه بر سحر نشان جاوه عشق ساقی دوسه ساغر صیوحی خواندی سگ غولیش را ز کویت باشد بدلت اثر و عمارا بخود بخیاال زلف گشتن دستی زودم لب ز حیرت بگذشت ز خانین دل من شاید بیا دتم بیانی در کوی تو آهواره کردن هستم فقیر نیک در دل</p>	<p>لعل تو حسیات را بهانه بر عنبره کشت تا زیاد هستم بخمار از شبانه شد برو دیدم بهسانه این تیر من است و این نشانه این خواب من است این فسانه این خنک من است این چنانه سا کرده کوی بار صنانه کردم پت بجز را بهسانه این است به عشق تو ترانه دارم ز عشق تو خسرانه</p>
--	---

تو دانی و یار و دسترو داند

من می روم اسے دل از میان

<p>آتش شمع رخت تا شعله برافروخته گر چنین حسنت بد لهما آتش افروزی کند کرده تا راج دل ای ترک باز این تا نصیحت چون ز پیش آهوی حشمت نشد گاهی جدا</p>	<p>بجو پروانه دل خلقه بحشقت سوخته یک دسے باقی نماند ز آفت تا سوخته غیر ازین دیگر ندارم مسایه اندوخته این نگهت از کجا برم چون غزال آموخته</p>
---	---

او مرا بتدلیف دیگران ای فرو ما

چشمها دارم چون عینک بچشم دوخته

<p>اسے عندیپ نند سراسے کہ بودہ شان مان یار زوی گدایت سرو حسد در مان طلب بکوی تو خلقه نمادہ اند گردان چو ذره گرد سدر ای تو این متم خونبار چشم من بہ تمنای پای کیست دارم باز مایش تیغ تو من سدری</p>	<p>وسے گل کشادہ روی بر اسے کہ بودہ اسے دولت جہان لبر اسے کہ بودہ تو اسے سحر من پرو اسے کہ بودہ اسے آفتاب تو ہو اسے کہ بودہ اسے دل تو خون زرشک حشمتے کہ بودہ اسے ترک تند خوب بچاسے کہ بودہ</p>
---	--

<p>فرو تو همچنان یوفایت هنوز هست بشکسته عهد از یوفاس که بود</p>	<p>یا رب گناه مشوگر آشنائی کرده سوس خلوت خانه خود رهنائی کرده از لب و چشمان خود کار خدائی کرده زنده باشی صید خود را غمزوائی کرده از کنیزت دلکش پیشوائی کرده گرچه از آغاز عشقم یوفائی کرده بهر مادل بستگان عقد کشائی کرده تا رسائی راگان پارسائی کرده</p>	<p>پاس دل کن چنان گرد لبائی کرده از رده چاک گریبان عاشق سرگشته را کشتن و جان دادن عاشق بهر دست است از پی سخنواریم تیری و گرانندی من من نه از خود آدم سویت که باشد چرم من همچنان دارم سری بایتخا برویت هنوز بر کشادی تا خم گیسوی اوای باد صبح تا رسائی نیست ای زاهد ترا در بزم یار</p>
<p>در کلامت پیش ازین ای فرو شرمی نبود از لب لعل گسسه شاید گداخی کرده</p>	<p>گوهر نایاب از بدگوهران بهیفت گوهر بر حرم از نوک زبان ناسیفت شیشه قبول از کلوت کودکان بهیفت بر امید مقدم او خانه قبول رسیفت ز آنکه از حد بندگی یک طاعت بفریفت خاطر دیوانگان در زلف تو آشنیفت</p>	<p>از رقیبان سخن چین راز دل ناگفته به آبدارے تا بنام شد در سخن خاموش باش سخت نادانی بود آمیزش سنگین دلان دل میالا از حس و خاشاک هر اندیشه جرعه از دست زنده زاهد صد ساله گیر ورول شوریدگان تا صبر نبود جای گیر</p>
<p>هر که یابد دولت بیدار وصل او بخواب فرو آن بیدار بخت از صبح تا شب خفته به</p>	<p>ریزند خون خلق و بخندند قاتل تو جلوه بر سرش کنی ای سبک گاه روے رقیب دیده گذشتیم راه راه فارغ و بی چو نیست ز با نگر آه آه هر صبح و شام و روز و شب سال و ماه و ماه</p>	<p>ترسم ز دلبران که بیک لطف و آه و آه آه از گسسه که عمر بکویت بسر کنند تا که چو برود تو سعیدیم بعد عشر انگسار حال دل بگسسه نیست تا ب من وصل تو یار و نایب کردیم گریب و فخر</p>

گل ریاست منصب و گروہست گاہ گاہ کردم تماشای گمشده خود بچپا و پاه	برکتی است و گروہم ستانگی دیگر دیوسف و لم بزندان گسفتا
--	--

بر لطف یار غریبید است از او پ
آتش گرگه اگه بوداے فرو و شاه شاه

دیدم آئینه حیران کرده ماه کنعان را بزندان کرده عاسله را حشانه ویران کرده کوسه خود رشک گلستان کرده خاطر سبیل پریشان کرده عمم کده هر کوی کنعان کرده کوسه خود را بزم زندان کرده صد هزاران گل که خندان کرده بلبلان را زار و مالان کرده از تپه مسرتابان کرده خون دل نسل بدخشان کرده	تا جمال خود منایان کرده میلد از عشق زلیخا ساخته تا سمت تا زرا بر تاخته عاشقان را ریختی خون آفتاب تا زوسه شانه بزلت عینین بیر تقسیرین زینجاے بصر چون گذشته با لب باوه چکان در گلستان یکدین خندیده در چسمن رازے چه گفتی با صبا بارہ راز آسمان نیگون تا کشادی راز لب اندر جهان
--	---

با چنین نزہت که داری دلبر
فشر و را بد نام عصیان کرده

ذرها را غیرت خورشید تابان کرده آفتی بر آفتاب و ماه خشان کرده بر سبب خاکستر پروانه گریان کرده رعد مالان بروی برق خندان کرده بر سحر که عند لیسان را غزلخوان کرده از صبا خندان رخ گل در گلستان کرده قطره بے پاوسه را شکل انسان کرده صد مژده را غیرت ابر بهاران کرده	جلوه تاب بر روی هر یک بیابان کرده روز و شب از پر تو حسن رخ زیبای خود سوختی پروانه را از سوز شمع و شمع را قطره صد رنگ و وارو جلوه نیزنگیت بر کشادی دست او راق گل در صلیح سبزہ را رونق زانگک ابر گریان داده و نه بے برگ و بر او داده مسلمان ساز از براسے آبرو سے حسن در چشم جهان
---	---

اشک ریزان کرده عشاق را در خند هر لب غنچه قسم آشنا از روی نیت	تا بدل از شور حسن خویش طوفان کرده در چمن شب را از شبنم اشک ریزان کرده
---	--

از وصال خویش تا فرو مرا بنواختی
موز گوشه گیر را رشک سیلان کرده

که گرفت دست تو ای صتم که ز قتل مست کشیده بمده و لبران بجلالیت من و خلق زیر گمین تو تو نه ز شهر من ای صتم ز کدام خانه و منتره بیم کار جلوه نموده کشتش که داشته این اثر ز نشان من توجه آگهی ز دیار من توجه داشته نه همین که جیب من و سحر شده چاک از غم بجز تو	که زده است قیسه بیای من سرافتم که بریده بنو و بسحر کس اینچنین چه خون بمده و مسیده بجز ای ام ز چه آمدی ز کجا بمن تو را سید مگر ای غزال بوختی تو زوام کس که رسید بچه آشنا تو بمن شدی ز که نام من تو شنیده که ز جور هر گل باغ را دم میج جیب و دیده
--	--

بسلام که ز عینک هم نکشوده لب بچواب من
بچه آرزو سیر راه کس به نیاز تو و حنیده

روزم سیم چو شب شد از گردش زمانه گذشت حد و صلت از ماه و سالیا نه شب مطرب از سر و کوبواحت این ترانه از ساغر صبوحی کن دور بزم رندان تو اسپ خویش زاندمی ای سوار و برین هر شب تو بار قیابان گرم منانه باش آخ غزال و حسی از سحر را ام گرد و من خاک خود سپردم پیش درت که روزی هر شب به بستر غم از یاد ماه رویت که آشنا عشقت وار و سر رانی زان بے و فایده دارم امید آشنائی صدیچو من گدا که فتر بان آتاش	روزانه بود و صلت کان گشت ماهیان وین رنج با بجزم هر لحظه هر زمانه لطف شراب بنو بے چنگ و بے چخانه ساقی حشار دارم از مجلس شبانه هر گام اسپ چوبین سے گشت تازیانه یک آه سرد من شد خواب ترا بهانه سوفی تو ندارد انسون و یا فسانه باشد بجای تو و تیر ترانسانه صد قصه در از و ما و صد غحسانه کاین بجز را بنا شد کشتی و نه گرانه پرورده کنارم دل چون نشد یگانه آباد تا به محشر این مجلس شهبانه
--	--

یارم نمی پسندد دعوائے هستی از من

بردار نام خود را کے فروزین میانه	
تا هست دور چرخ مددگار میسکده زاهد اگر عبادت تو بهر جنت است تا رہن پاوه جبهه و دستار خود کتم افسوده گشت خاطر زاهد ز صومعه از چشم بد بین سوئے زندان پاکباز هستم ز بے ثباتی پیمان بعد تو	با دایم همیشه سرو کار میسکده خوش جنتی است سایه دیوار میسکده سرمی زخم همیشه بخار میسکده از های و بوی گرمی بازار میسکده هستم مست ظاہر و ہشیار میسکده بد نام و پر و تنگ حرم عار میسکده
بیباک با وہ بر سر بازار نوش کن چون فرو مختب شدہ سرشار میسکده	
آفت بجان چون من حیران چه کرده فتنہ بیاز نرس فستان چه کرده آدم جهان بجلقہ ز نار زلفت تو تقوی بیاد کرده از یک نگاہ مست از خون کشته دست خانی نشد ترا اکنون جگر نماند پئے تا و کشش ولا ہر غنچه دل گرفتہ و بیل بنا لہ زار بر و رفتا وہ مانندم و کس پر سستی نکرد یک وعدہ وفا نمودی کہ از کرم اغیار را بہ پہلو سے خود چاہے داوہ از عشق لاسنے و دل و صبرت بجا ہونہ	دل کردہ خراب و پریشان چه کرده کردی مرا چو آئینہ حیران چه کرده لے و لفریب گبر و مسلمان چه کرده لے فتنہ خیر خانہ ایسان چه کرده راہ بہای خون شہیدان چه کرده سامان بر اسے خدمت جہان چه کرده لے گلزار من بگلستان چه کرده سنگین دلے کہ خاطر ہمان چه کرده بر من جفا نمودہ جانان چه کرده کشتی مرا از دست رقیبان چه کرده اسے جان فدا سے حضرت جانان چه کرده
بر چشم فرو گد نہ ہناوی چو آستین کاسے بر اسے دیدہ گریان چه کرده	
عاشق نہ تو چاک گریبان چه کرده در دست دام بجمہ و دلق ریا ببرد شد از نگاہ مست تو میخانہ خراب	صد پارہ جیب تازہ و امان چه کرده از بہر نام ز اہد نادان چه کرده این رختنا بہ مشرب زندان چه کرده

<p>سے دل شکن چو عہد شکستن پست آرزوہ پیشوی چو بیدم برو سے تو از ترک تاز خانہ و لک اشکستہ از دل چہ مانده بود کہ اسی ترک تاختی</p>	<p>تا خیر و شکستن بیان چہ کردہ منع من از نگاہ بقران چہ کردہ آبا و را خرابہ و در بران چہ کردہ ہا ز این سمت تاز تو جولان چہ کردہ</p>
<p>از داغ عشق سکہ کہ بر فرد خود زدی بخشیدہ چہ خدمت و شہرمان چہ کردہ</p>	
<p>من دہر شب بگویت آہ و صد آہ نہ مانند تو خورشید فلک جاہ کتاب حق چو منزل بر زمین شد بودی خاک بر باد و م بہر کو ندانستم بلا می آن ز سخندان تاندے در مزارم آرزو سے بنا شد جای مشکوہ گر نپرسی</p>	<p>یہ از حال بکشب نیز آگاہ نہ مانند ہر خسار ترا ماہ ترا چون دید گشتا کسمد اللہ بکوسے تو اگر بودے مرارہ ز کوسے او فتاد م من درین چاہ خرام ناز می کردی اگر نگاہ گدا سے بی تو ایم تو شہنشاہ</p>
<p>بفر و ام روز با یرفت جانان کہ دار و جان بلب از آہ جائنگاہ</p>	
<h2 style="text-align: center;">ردیف الیا</h2> <p style="text-align: center;">غزالیہ</p>	
<p>چہ خوش گفت مطرب بہستان سے من از تہمت ساقی خضر ہے چہ رازیکہ بکشد و پیر معنان بسوزنے و پند ناصح منہم سرام است سیرے درین شہریم چنان ساتے من سے تند واد</p>	<p>کہ شرط است درے کشی چنگ و نئے بیک جام کروم رہ عشق سے سر من فدے کر ماسے سے مع کل شیئ و فک کل شیئ چورندان قدح نوش کن بے بے نہ ارم نہ بہن خبہ نہ زوسے</p>
<p>پہرے از من بچو نہ احوال فرد</p>	

مداخمت کے آگے درخت کے

ویدہ امردوش تے ہوش ریائے عجی
رفتم از خود بحریم حرمش چون رفتم
اوشا اناہ خرام و بر کابش جانم
رایت نالہ عشاق پیشش میرفت
صبحدم چون پے گلگشت بگشتن رفتم
بسر تربتم عیسے ز تخیسے گفتم
نیم جان ہر کہ پے بوسہ مرادید گفتم

میر امید کوئی باو اسے عجی
بزمگاہے عجی بود و سرائی عجی
باو شاہے عجی بود و گدا کے عجی
شہسوارے عجی بود و لوا سے عجی
بیل از ذوق رخس داشت نوائے عجی
ورد مندے عجی بود و دوائے عجی
کاین متاعے عجی بود و بہائے عجی

سرنہ پچھد کے فردا بین جو رقیب
در رہ عشق تو بود اہل و فاسے عجی

عقل خمیدی اگر این پایہ دیوانگی
خلعت دیوانگی تشریف بالایم بہت
گرز آب گوہر اشک صدت آگہ شدی
تا صحا در کلبہ احران عاشق خندہ چست
بیرتا بد عشق با رسایہ دیوار کس
سرنہادن کے تواند پیشیا و ہر لاف زن
یا رقیبان و سگ و دربان بنو دم آشنا

با خدات بفروختے این گوہر فرنا نگلی
با خرد مندان نئے وارم سر ہتھا نگلی
قطرہ آبش نگشتی مایہ گردا نگلی
خندہ در ماتم سرا طفلے است یا دیوانگی
لاجرم ہر گنج را لازم بود ویرا نگلی
آید این جان بازی از من از سر و انگلی
شب جدا از ور کبوت میت ماندم از بیکانگی

در طفیل شمع ہسم پروانہ در زبنت

اگر تو با خد سام تا ز آئی
کہ جان سالم بردای تیر انداز
چو من زین سادگی از خویش رفتم
نماند ہیج تسلیم دل آبا و
نوازی نے نوازی رایشوقی
نماندہ مردہ خفتہ تہ خاک
بسینہ کے توان بہفت عشقت

فرد را گاہے طفیل کس نشد پروانگی

کہ ماند با خرد گر باز آئی
اگر بالچنین انداز آئی
چہ حاجت تا بچندین ساز آئی
گرای ترکم بغرم تا ز آئی
باہ نے گے و مساز آئی
اگر تو بالب اعجاز آئی
چو تو پردہ در ہر راز آئی

بجو سر بازی نمی آید ز تو نشود
همان بهتر که زمین سر باز آئی

ز سه بخت سر باین جانبا ز یک می آئی
ازین لعل لب خندان با عجاز یک می آئی
که خود صید اند سر برده ز انداز یک می آئی
باین ترکانه و شوخی پیک ناز یک می آئی
بشنخیر که می آئی باین ساز یک می آئی

پشکین که می آئی باین نازیکه می آئی
بجان مردگان عهد صبی فتنه می آری
چه حاجت با کین کردن ترا ای تیر انداز
بجا ماند که صبر و دل و دین و خرد یارب
نگه مستانه خو ترکانه جام می بکف امشب

نیاید فرو من چون در فریب تو که یک عاقل
بجو د که ماند لعل دلیر به پرواز یک می آئی

گر بر من ره فریاد بند از پیشتر کردی
ز خونم دامن اغیار بد اندیش تر کردی
چه کردی دل که مگر گانم ز خون خویش نکردی
لب زخم به بستی ز دور نم رفتی تر کردی

ز چشم سر مگین کشتی ستم این بیشتر کردی
بقلم از رقیبان یاوری جستی جفا کردی
بیدارش مژه چون واکم آن شوخ گریز آید
ز تار زلف مشکین بخیه چاک دلم کردی

مژه بر هم زدای از فرد غدر خواب آوردی
زهر موی مژه ریشم فزون از نیشتر کردی

حاجت چیست که شمشیر ز ابرو بکشی
چون بزم حبشی دلبر شوخی قرشی
کین شکر شد بنصیب گسسه یا حبشی
مردن من بر ضای تو بود عین خوشی
بیت: *لَا تَحْمَدُكَ كُلَّ عَسَاكٍ اِعْرَاقِي وَ عَشِيَّتِي*
ناصح آگه نشوی تا که چون من می بکشی

سوختی جان و دل خلق ز خورشید و شی
رومی چون ماه تو در حلقه آن سبز خطت
میرم از حسرت خالی که بدیدم بلبش
جان به تیغ تو سپردم چو مراد تو چنین است
از برایت سحر و شام بگویت نالم
عیب از مشرب رندان کن از ناهمی

رنج تازه که کشد فرد همیشه آن به
که ز جانش کشتی و دست از و باز کشتی

ز گویت میروم ظالم چرا این فتنه انگیزی
چرا از بر قتل من تو خون خلق میریزی

په آزدون من با رقیبان ارچه آمیزی
که دست تو گرفته در دم قلم که رنجیدی

<p>بجز یک اشک دل ورت خاکم چه دریا بی اگر نشستم بار است از جان میروم اینک می گرد و بریده چون سرافت ز شمشیرت کسین گاهت دل ما ونگه تیر و گمان ابرو</p>	<p>اگر لے آسمان صد بار این خاک مرا بیزی چرا از یزم خود ای وحشی بیگانه میخیزی چرا ای بی وفا با من چنین تندی داین تیزی جهان صیدت وگر بهر که حوتاز مینیزی</p>
<p>بیا بین رقیبان گر نشائے فرور این پس نمی گویم برای من تو با اختیار بستیزی</p>	
<p>جنت من بود آن سایه دیوار کسے گر مسلمان شدم ای بر من آزرده مشو وار باند اگر این زلفت نواز دام مرا خیز از فتن خود این قدم هستی سنج غم من صبر مرا سوخت بیکبار چو برق حکمتی هست بسوای من ای بر خرد مے برم نقد دل و جان بے بیانی بکن کس چه گوید ز منش چونکه باهی رنج گر چه ترکان بجفا باشتا بندو لے می شناسیم ز انداز پریشانی او گر چه خوشتر ز نبات است کلام فرود</p>	<p>نشاند خاطر من از گل و گلزار کسے باز خواهم شد ازین خوی بزمار کسے عهد کردم نشوم باز گرفتار کسے بر عقل و خردم خوبی رفتار کسے کرد بے مایه مرا طلعت رخسار کسے مے فرایم ز جنون گرمی بانار کسے تا شنیدم که جانی است خریدار کسے کے کند گوش با فسانه و طوبار کسے نے بدنیان که تویی در پے آزار کسے شاید امروز دلم گشت گرفتار کسے لیک لب میگرم از شربت گرفتار کسے</p>
<p>فرودم این شوخی و بیباکی ناصح زبان است که ندیده است کسے ابرو سے خمدار کسے</p>	
<p>بیگانه منے دارو در عشق تو جانباری در حفظ بود دولت چون رفت زکوة از وی چون از پے مشق خود بر تو دوزخی تاوک صد راز بدل دارم لیکن بتو چون گویم جز سوز و غمت نبود چون شمع سرو کارم ترسم که چو نے افتد از پوده برون رازم</p>	<p>با من چو نمی سازی با غیر چه پردازی حسن تو نه کم گرد و از بوسه چو مینوازی از بهر خدا تیرے برتر بتم اندازی پنهان ز رقیبانم چون بدم و همرازی پروا نکنی بارے بالطف نے سازی کردی بدلم رخنه با غیر چه و مسازی</p>

<p>آپا و نخواستار انداقلیم ول عاشق جسز عشق نئی دارم سرمایہ تا نام</p>	<p>ای ترک چھا پیشہ زین خانہ براندازی من بر تو ہی نام نام بر حسن قومی نازی</p>
<p>ترک ہمہ عالم کرو از بہر تو فرد من اکنوں چه کند چارہ از بندہ چون نوازی</p>	
<p>کرو بریان چون کیا بم آتش روے کے از سر زلفت کہ گشتم این قدر دیوانہ دش برگمان صید شب تیر نگاہے زو بمن ہر سرتارے ز مولے او کند جان ماست گذر و زلفش نہ از من نہ ولم از زلفت او نیست اعجاز کیس پوست اندر برگ گل وز سر و سودا سے زلفے بودم دنیا گاہ عشق بر درم سے بنی و پرسی کہ این افتادہ کیت</p>	<p>اشک ریزانم جو شمع از گرمی خوے کے کرو ترک خانان افتادہ کوے کے شاید آن رشک کمان خدا را بروے کے ہر زمان جذبے دگر دار در دلم سے کے کس مبادا پنجو من در بند کیوے کے اے صبا دارم ز تو چشمے پہ لے کے از خرد بردہ اندا و بر بستہ از موے کے بنو اے بندہ مسکین دعا گوے کے</p>
<p>منت سایہ ز سر بوستان کے مے برم خرومی جوید دل من متدو لچوے کے</p>	
<p>اے بعد تو کیے ہست چه فرود چه دی چشم تو پیش خود از عشوہ کسان را طلبید می گزم لب کہ بخواب تو ز دم بوسہ بیات دورا افتادہ ز کج بینی خود از رہ راست زیر بام آبن خاک غشین لے مہ من</p>	<p>نیست پیمان ترا ہیچ شب اتے چه کسی امتحان می کند ابرو سے تو از تیغ زنی تا مبادا کہ گیری ز من این سبے ادبی ہر کہ آوزد بہ پیشیت سخن سر و سہی افتابم لب بام است وہان سبے ہری</p>
<p>فرورانیست مجال سخنی پیش لبست لے بعد دفتر من حرف ترا ہست سے</p>	
<p>اور ہمہ خوبی ز ہر خوبان عالم برتری لے قدرت را بندہ سر و جمن از راہ لطف دل ز حسرت آب گشت و میزند بر سینہ سنگ جای در کوہ و بیابان کرو آبادی گذشت</p>	<p>کاشکے بودی ترا ای خواجہ بندہ پروری بر سر سرگشتگان کن گاسایہ گستری کوہ تا سنجید حسنت بابتان آوری رفت از خود زین خرام ناز تو کیک دری</p>

<p>روئی وارد کینا پد پیش روسے تو مشت خاک خویشتن سپرده ام در کوی تو چشم خون گریان و لب نالان و دل بریان عشق تقدیر بیان دارند چون صید حرم سر بر دست یک سری نبود که سوده بر سر را هست نشد لے بلاگردان کویت مهر و ماه آسمان برگ گل بر بستر خواب تو کس چون گستر و</p>	<p>ہست زان پہنان ز چشم مردمان حور و پری بر امید آنکہ گاہی بر مزارم بگذری آدم تا سویم از رسم تاشا شکر می کس ندارد در زمین و آسمان این دلبری سروری را با سنگ کویت نباشد ہم سری بہتر از حور و پری آیا چه زیبا پیکری در نزا کتہای تن کز برگ گل ناز کتری</p>
<p>اشک سرخ و رنگ نرد از دولت عشق تو ہیں غم ندارد فر و مسکین درت از بے زری</p>	
<p>دل بر دامن ماه و شے شوخ عتلا سے خورشید رختے روشنی روز ہما سے شیرین و بنے نیشکرے نرم زبا سے مرزا منٹھے تازہ جوان ترک مزار ہے از طاعت رخسار ہمہ غیرت سے ورتیکدہ رشک بت آزر بجاسے بہت شکن گوشہ نشینان بجاسے شد فتنہ ز یک جلوہ خوابی بزینجا غوغا فگن روز قیامت بر عشاق ہے تجارت گر صد توبہ چو مستانہ بر آمد افکنہ بجان غفلتہ ام ہچو زینجا ہے</p>	<p>آہوروشی سرو قدے ناز خراسے شمع شب پیانہ کشان ماسہ تاسے شکر شکنے شہد بے قن رکلا سے خم کردہ سر خلق باندا ز سلا سے برہم ز وہ از زلف سواد سرشتا سے در کعبہ و مسجد بہر حنلق اما سے شکر کش فرگان بسرنا شدہ ماسے دل بردہ ز صد پوست مصری پیلے زان جلوہ کہ کردہ سحری بربا سے دستے بصر احمی و در گردست بجاسے تا گفتہ نشان خود و نا خواندہ زناسے</p>
<p>از حال دل سوختہ لبت رو چو شنید گفتا ہوسے نخت چرا مردم حناسے</p>	
<p>سحر نقاب چو از روی خویش بکشائی بریز جرعہ از سے بخاک بر نامسم بیاد آرزویرانہ و لم لے دست</p>	<p>فراموش کن اندم کہ بزم آسانی گے بہ بزم حریفان چو بادہ پیسانی اگر بخائے کس گلہ و نلق انسانی</p>

<p>ہمیشہ خاک نشین در قوسے بودم من ضعیف کجا بار زندگی بکشم گمان مبر کہ شب ہجر من سحر بنید نگو بیت کہ با پس من از سفر بگذر چنان کن کہ شود بے تو خاک بر بادم</p>	<p>نہ چون سگے کہ بود کوچہ گرد و ہر جانی نہ بخشد از لب لعل تو ام توانائی اگر نہ یاد تو باشد اینس تنہائی وے ز حال و لم غفلتہ نفس ربائی نہ بینی بیج زمن از سفر چو ہا ز آئی</p>
<p>چو جان فرودم نزع تا بلب آید بحق بندگیش روے خویش بنائی</p>	
<p>کن ای دلبر این دل آزاری چہ کنم رفت خواب من با تو شکوہ ام نیست از تو غیر فراق چون ز قید خسر و شد م بیرون بیدلانہ بگویت افتادم فرق بیگانہ ز آشنا مکنی بار قیبان چو دیدست خندان من ز جان حاضر م بسر دادن زندگی مہت بیتد بار گران بار قیبان بر عنم من سازی ہمہ دم میخورم عنم عشقت عشق تو جیب و دامنم نگذاشت پایال رقیب شد چنان کہم</p>	<p>تو ہم آخر چو من دے واری شب بسر می کنم بہ ہمداری عادت ہجر کا کشش بگذاری زلفت انگنہ در گرفتاری تا دم بروہ بے پیاری این نباشد طریقہ یاری مبتلایم بگریہ و زاری تو سر جان من نمی داری میدہم جان ازین گرانباری آفرین بر چنین ستمگاری تو نیائی دے بہ غمخواری من و دست من است و بیکاری نیت خویت فتاوہ برداری</p>
<p>عاشقانت نہ ایک ہزار انند فرد اور شمار کے آری</p>	
<p>کار سے ہر ادنا کردی چشمان تو ریختند خونم در کعبہ مرا بغزہ کشتی</p>	<p>یک وعدہ بین دفا کردی ذکر سے بلب از بہا کردی خونے عنم از خدا کردی</p>

مردم بفراقت لے میجا
بر عادت خسروان خوبی
دلبستگی رقیب کردی
نشینده ام از تو غیر و شام
جایم بدر و رقیب در بزم
چون دعوی خون به اندازم
بیگانه شدی بخاطر عین
خون گشت دلم ز غیرت عشق
آخر عهد با شکستی
از من حق بندگی ادا شد

این درد مراد و انگریزی
لطفی بن گدا انگریزی
بر من در خود که انگریزی
که در حق من دعا انگریزی
این جور بن بجا انگریزی
قتل از نگیم چرا انگریزی
پاس من آشنا انگریزی
کز خون و لم حنا انگریزی
لے عهد شکن جیسا انگریزی
تو حق کرم ادا انگریزی

محتاج بود بر ماند قزوق
این حاجت اور و انگریزی

از درد سرم رها نمودی
افتاد سرم جدا تیغ
نسبت بخاطر صواب نبود
جرے نبود لقب تلم لالا
بردی صنادلم ز کعبه
برین در فتنه ها کشادی
تنه آنکه عهد خود شکستی
آهنر بگذشتیم از دل خود
آهنر بفراق تو بیروم
بر من در زندگی به بستی

کز تیغ سرم جدا نمودی
این بر سرم من جفا نمودی
گو قتل من از خطا نمودی
دیری که بکار ما نمودی
کارم بره حننا نمودی
از رخ چو نقاب و انمودی
رخسره بامید ما نمودی
بیگانه ز آشنا نمودی
ورود من این دوا نمودی
چون در بر رقیب و انمودی

خسرو گرفته خو بد شام
تکلیف دعا چیرا نمودی

تیرے اگر ز لطف لبویم رہا کنی
کیبار فارغم ز طیب و کئی

گر زیر تیغ ابرویت آرم بسجده سر
اول بده ز لطف و تفقد مرا دله
بگذشته در شمار جفای تو از حساب
آمد بلب ز حسرت یک بوسه جان من
ز افتادگان خاک ره خویش یاد کن
جانی است مایه ام که ز بیجان کفر است
شاید چه از خزانه حسن تو کم شود
تا وسیع حق بندگیت کرده ام اوا

رو چو حسد آفتاب گریه جاکنی
آنگاه خواهی آنچه بین آن جفا کنی
خوشتر که بعد هر صد از و یک فاکنی
وقت است اگر تو حاجت مسکین واکنی
سوی سافرا از چو دست دعا کنی
دیگر چه نقد بوسه و هم گر بها کنی
از جلوه معامله گر با گدا کنی
باشد تو حق خواجگیت هم ادا کنی

هر که کنی شماره رسا گستان خویش
باشد ز لطف یاد هم از فرد ما کنی

نهان صد جور ای ظالم درین خوی وفاداری
گه در کوه و صحرائی گه در کوچه جاواری
ز پروای جهان رستی و یار عشق بگریفتی
په غمخواری نیامد بر سرم جز سنگ طفلان کس
پس از مجنون که می برداشت این یارگران ای دل
ز سودایت و لاشعریه تو خندند و من گریم
شبه دیدی بسوی شمع و بردی نام من برب

چه ناله کنی تو کاین طرفه انداز جفا داری
چنین بی خالمانی ای دل شیدا چرا داری
چو آزاد از همه بندی چرا این بند پا داری
ندیدم در جنون از کس ز بچشمان و قناداری
جز آکا لشکر که تو این سلسله باری بیاداری
نه از گریه افرو داری نه از خنده جفا داری
چو پروانه سرت گروم که یا و نام ما داری

چرا بر فرو بنده لب بت شکنین دل این سختی
کن بر عاشقان این جور گریس خدا داری

لے غسل تو جان زندگانی
روی تو و صبح زندگانی
آنی ز وصال تست مارا
لے نورش ز ای چشم امید
تا از تو جدا افتاوه ام من
از تاب و توان خود چه گویم

بنا بر حدیث ابن عباس

تو نه سال کامرانی
زلف تو و عمر جاودانی
سر مایه عمر جاودانی
تا چند جواب من ترانی
شبهامن و فکر آنچه دانی
هستم من و زور نا توانی

دارد ورم تیغ ابرو دانت
 باو شب بزم وصل عیار
 وارو ز من ضعیف مانی
 گر بر سر تمام تیغ است
 از من تو بگفته رقیبان
 خود دست نمی دهد چو فرصت
 گاهے بغلط بسویم انگن
 و رفتن گریت تا به محشر
 صدفته خسترا از زمانند

سر چرخ آب زندگانی
 چندان ز روسته مریانی
 چشت ز خاطر سرگرائی
 تو ماه زمین داسمانی
 و انعم یقین که بدگسائی
 بفرست جواب من زبانی
 تیرے کہ بسوسے صیددانی
 بنود به جهان نظیر و ثانی
 تو آتش رفتن ز مسائی

کے فرو بہ تخت جسم نشیند
 گر بر در خویش نشانی

شمع روستے خویش تا فروختی
 باول عالم کہ سودا کردہ
 جوہ با بر من بیاس دیگران

خرمین صبر و قرار م سوختی
 بسکہ از ان حسن خود فروختی
 از کہ این طرز جفا آ موختی

نیت در سودای بازارش بکار
 فرو این مایہ کہ تواند وختی

لے فتنہ جان من کجائی
 چون دعوی خون بہا نہارم
 لے سخت دل از بتان شکن
 خورشید نو در چرخ بہر
 از دولت حسن کم بگر دد
 واسے نبود ز حشاق بہتر
 شد بندگی تو سر نوشتم
 بروعدہ ات اعتقاد کردم
 سہل است گذشتن از سر جان

بیدا گر این قدر چسپرائی
 بر تربت من چسپرائی
 زے بنا چو دل بائی
 تو پر دہ زرخ نئے کشائی
 بے پردہ چو روی وانمائی
 از بہر شکار من گرائی
 دارم بدر تو جہہ سائی
 افسوس کہ سخت بیوفائی
 صعب است ز عشق تو رہائی

نما سپید کرم ز آستانت
بمسره نه نمی بزرگ تیشش
طبع تو جنت است تا که
از هیچ سرم جدا شد اما

کرد دست در عهد مرا کردی
از عهد به عشق سکه بر آئی
بے رحم بغا عشقان چسبیدی
شد از کس و تیغ تو جدائی

کم نیست ولت ز کبیرت
صد شکر که مرد با خدا آئی

دارم صغی لطیف خوشی
هم رنگ خورش گله نباشد
زرین کمری و سر و قامت
بر بسته میان بد لرزائی
یوسف صفتی ز مصر حسنی
آه و روسته عشق ز حال چشمی
شمشاد قدس نهال نازی
چشمش زنگه بچاک و لاسا
از غم سزاه جراحات دل افزا
تاسوی خودم کشید زلفش
زاهد بدیش نمی توان رفت
لے حضرت از ان لبش می آب
قدش چون نهال بنز سرور
سجاد ده بدوش زاهدان باو
دل در بر من و گرنیاید

ساده دل و عیان و ساده رو
در گل نبود ز ناز بو
باریک میان چو تار مو
بکشاده دلے لطیف گو
شیرین لب وقت گفتگو
رم کرده ز عاشقان بی هو
در گلشن حسن آبرو
موسے قره سوزن ز فو
وز چشمه لب لبشت و شو
دیگر خبرم نشد ز سو
تا کرده ز خون دل و فو
بشر بین از هزار جو
من قری و طوق در گلو
دوش من میکش و شبو
عمر شده صرف جنتو

چون مشرود ز خویشین بدون رفت
تا در بدریم و کو بگوئے

جلمے که بدست اشکستی
این کعبه دل نبود دیر سے

تا صبح تو دل مرا شکستی
بیت الحکم خدا شکستی

<p>دل جام جهان ناسه من بود سراسه شهبان بیایت آمد نموده دستم زوی بدل تیر بر خون و لم نه رحم کردی کردی گفت پای خود خدائی عمد یک هزار بار بستی کردی دو جهان بهای حنت پیغام مرا با و نگفتی</p>	<p>آن جام جهان ناسه شکستی چون طرقت کلاه را شکستی کس کول من گوا شکستی تدرشس همدا و ناسه شکستی رنگ رخ من ز با شکستی پیمان شکننا چرا شکستی تدر و سب به با شکستی اسید مرا صبا شکستی</p>
<p>بر خاطر نازکت چه آمد کین خاطر فرو ما شکستی</p>	
<p>در حسرتم از تو که اگر جلوه نمائی از کعبه و دیرم چون شد عقد کشائی آباد و ز میکرده باد که جز این نیست مقل اند و من و سنگ سر و جوش بهارست مکوب مرا ساخته کاغذ باوی از لب بدی جان و زخمه بستائی ترسم پیش دل شکن تار مویست سواده بر او دل و دیده و جانها باشد من صاحب دولت کرم و لطف چون بلبل تصویر که بر نقش نهالست</p>	<p>باشد که بچشم گمی بے پروه و رانی میخانه گزیدم بے حاجات روانی یک خانه امید بکس بر گدائی زان روز که افکنده بر سر رخ قبائی دانشه مضمون مرا باد هوائی اشتر زهی شان تو قربان خدائی و شوار ز زلف تو مرا گشت ربائی ای گنج نهان از نظر خلق کجائی مغرور باین حسن خدا و او چرائی و در اول خلق ز بے برگ و توانی</p>
<p>بر طوطی و بلبل ستم ای فرو نمودی کردی جوازین طرز غزل نغمه سرانی</p>	
<p>پاسه من لغزید و سر آمد بد یوار کسی نمی شناسم ز غم از تیر نگاه کس رسید زین تظا و لهاسه دایم زلف آهوی کس</p>	<p>دایم آخر می کشم زین راه آزار کسی نیک کسی دایم که گشته م باز بیمار کسی همد مان روزی شوم من هم گرفتار کسی</p>

از خرام ناز عقل و صبر و دین من ر بود
راه ناهموار و شب تاریک و خضری ناپدید
حسن شور انگیز و غمزه فتنه خیز و عقل تیز
از سر و کارم چه می پرسی که نبود غیر ازین
از کجا آموختی این خوی اسے خود رای من
نیست فرق بوالهوس از عاشق مسکین ترا
مصلحتها در جنون ماست و در قدیم بکوش
شب سیاه و راه ناپدید و در بهر نیست کس
می کشم صد رنج از دست دل خود میروم
گر سخن کشیرین بود باقت مانند لیک نیست
ای سیاحتا تا بکی تکلیف اعجازی بلب

میر و مملے ہمرہان از خود ز رفتار کسی
کس مبادا همچو من یارب طلبگار کسی
چون ز تو بر ہم نگر دو دلبر اکار کسی
روز و شب فتادہ مانند ز یاد تو کسی
برنج از آہ من دراحت ز طومار کسی
غم فزائی بہر ما و یار محمودار کسی
میکنم از جوش سودا گرم بازار کسی
سخت مشکل گشت قطع راہ دشوار کسی
تا کنم این بار سودایشس بازار کسی
در حلاوت قسمتند را نسبت بگفتار کسی
رخیت خون عالمی ابروی خمدار کسی

چشم فرو من نکرده گاہ بزرگسنگ گاہ
دید تا در خواب شیرین چشم بہد کسی

نبی دارم جو نقش دل نشینی
مسی دارم زرد ز ہرہ جبینی
ہلال ابر و سہ اپاہ بکری
بقد در باغ خوبی نونہالی
نباشد تیج جائے خالی ارکے
گرا نامہ متاشی ہجو یوسف
چو او دیگر نشد در ہیج عمدی
بشکر اوست ہر صحرانوردی

بدور موشان همچون نگینی
ز خوسے تہ نہر تیغ ز مینی
چو بدر آسمان نقش حسینی
ہتی چون برگ گل بس زینتی
ہی در چشم و گدرد دل مگینی
بعالی گو ہر سے در شبینی
بتی غار مگر اسلام و دینی
بیادش مانند ہر عزالت گزینی

چو فرو خود میا بے بعد از شے
غلا سے از غلامانت کمینی

دل من پر و شوخی تیز موشی
نگاہش غارت میخانہ میگرد

خریدار دل و جلوہ فردوشی
ارپ و میکشی پیمانہ نوشی

<p>بچاره سازی من لب نموشی بہار امسال گر آمد بجوشی سدوی باوہ مہدار و بدوشی بہت قاصدی رشک سروشی نہ مثل ادس شنیدہ ہیج گوشی</p>	<p>برو و گیران عیسیٰ عہدی چنو تم را نماند چارہ آخ نگندہ ابار خسر قہ ز اہداز دوش رسیدہ نامہ اش چون وحی منزل ندیدہ چون جمالش ہیج خشنمی</p>
<p>مکن ہمسایہ از فروم شکایت کہ باشد کار و یوانہ خسروشی</p>	
<p>راز شہائے غم را محرمی سینہ افکار ما را برہمی عیسیٰ من چارہ ساز ہر غمی می تواند بروصد غم و روی بستہ و لہائے جہان و ہر غمی خشک کامان طلب راز منی بند دامن ست اورا عالمی کہ حنا از خون بیایش بستمی تا سحر از گریہ کردہ مانمی</p>	<p>دلبری دارم انیس ہمدی برو را در مان و یاری غم فوری غمزدانی در شب و پجور مکن راحت جان و شفیع دور و مند صد خمی وار و ہر یک موزلف با حرم کعبہ رویش ذوقن فی بہین تنہا غلام او منم تو نہائے من نہ باشد بہ ازین شمع پر خاکستر پروانہ شب</p>
<p>وصل بیکد مکن و ہشکین یہ فرو تشنگی کے بہرود از سشنمی</p>	
<p>وز سرشک در رنگ زردم آگمی من چہ گویم خود ز دردم آگمی چون ز سوز و آہ سردم آگمی کز نقان و آہ ہر دم آگمی رہ نورد و کوچہ گرم آگمی شکہ دورہ نوردم آگمی می زاند کرد زردم آگمی</p>	<p>ای سچ از حال زردم آگمی این من بیمار و تو چارہ گری از سبب خشکی و خشنمی تر میرس نیست لب را تاب عرض جان دل ہر دم ہر جا کہ عشقش سے بد رفت ہر سبب غم نمانان عدوست کہ یہ صد بسازد کہ تجواز بہت</p>

<p>باختہ در عشق زدم آگهی نالہ در گویت کہ کردم آگهی گر بشور نیک مردم آگهی</p>	<p>بر دل و جان نیست یکدم اختیار بر امید لطف ہر شب تا سحر لطف کے وار و نظر بہام خواہم</p>
<p>حسہ فرما بر گدا بہر خدا اے مسیح از درد فر دم آگهی</p>	
<p>نالہ ہا صد بار کردم آہ نشنند و کی ماند در افشای راز اور از سوسن سبب لیک کی وار و چو ابرویش زور گان ناکہ پارہ از دوسے نماند ہم ہکار سبب کا بچنین در روضہ رضوان نباشد کوشکی</p>	<p>گریہا بسیار کردم از نیرسید اندکی صد قسم کردم ولی ہرگز یقین او نشد چون کمان ابرویش خم گشت گویا قوس شیشہ دل تا فتاد از چشم او چندان شکست ہست رضوان راز بام او سر حسرت نگون</p>
<p>گو رقیب ہوا موس ز دلانت عشقش بچو خود ہم پر جب سہل نتواند پریدن عمرشکی</p>	
<p>شد ز ہر دو عالم در سنگ ور نہ کی میداشتم زین خسرو تانی او نیست در ہر جہت شد با برویت سر بچو سگ</p>	<p>تا زلفت شد مراد دل بستگی دل خراب از جادوے چشم تو ام قامت تو ماند اداں یک مصرعی از ہمہ ببردیدہ ام دل تا مرا</p>
<p>از فنا پائیدگی پیدا شود فرو گم شو تا بود چو سگگی</p>	
<p>این شام مرا بگاہ تا کے از لطف بمن نگاہ تا کے لے غمیرت صبر و ماہ تا کے این تاب و توان آہ تا کے این نامہ من سیاہ تا کے مانیہ ہسان کہ تا کے افکار مسیان چو تا کے</p>	<p>حالم ز غمت تباہ تا کے اے چشم امید از نور و روشن جلوہ بدل خراب عاشق آہ است مدار ز ندگانہ اے گریہ شب مدد بفرما ور کوے تو پادمال حسرتی غرق دستم بگیر دستم</p>

<p>آن وعده وعهد گاہ تا کے سنج از من بے گناہ تا کے ویران دل ازین سپاہ تا کے داد من داد خواہ تا کے افتادہ جو خس بر آہ تا کے سویم گذری جو ماہ تا کے از ہجر شہم سپاہ تا کے ز اہل سر عز و جاہ تا کے</p>	<p>گفتی کہ گئے ہزمت آیم جو عشق جو جرم و دیگر غمیت جان غارت دست ہجر تا چند شاہ ز غمت ہنسین خراہم ہم ہزم رقیب ہستی و من تار یک ترست کلمہ من اسے غیبت صبح عید آخر تا چند بدوش بار خستہ</p>
---	--

اسے فرد بوسے یار ہشین
 این شیخی و خانقاہ تا کے

<p>چہر پر روانہ و لم از عشق سوزان ساختی رفتی جدا گشتی و چون آئینہ حیران ساختی رفتی بیک چشمک زدن یکبار ویران ساختی رفتی چرا این کلمہ مارا گلستان ساختی رفتی چہ دیدی از من ایجانان کہ بیان ساختی رفتی از ان دم کاین دل جمع پریشان ساختی رفتی</p>	<p>ہزیم آمدی چون شمع و گریبان ساختی رفتی دے از جلوہ افروزی پشیم نور بینائی ولم راعشرت آبادی ز عکس روی خود کردی چو ایام خزان ہجر را نزد یک می دیدی ز خیر مقدم ای عیسی جو جان تازہ بخشیدی من از خوبی دل خود میکشم رنجی نہ از زلفت</p>
---	--

نگردی رحم بر فرد غیبے کاشش حیران
 زوی در جان دستار پای بریان ساختی رفتی

<p>دل مارا نشان ناوک غم ساختی رفتی بیک دیدن تماشا گاہ عالم ساختی رفتی رہودی از من و ہر کار بر ہم ساختی رفتی نگردی ہیج پروا دیدہ ہانم ساختی رفتی عبث ناؤیدہ جرمی پاسے ہندم ساختی رفتی پئے ریش من از زنگار مر ہم ساختی رفتی کہ بیگانہ ز خود اورا بیک دم ساختی رفتی</p>	<p>ز بیباکی ستم بر نیم جانم ساختی رفتی نمیدانم چہ سحری بود و کجاست کہ چون مجنون دے میداشتم کزے صلح کار می ہستم بار باب نیاز آخر زخوی بے نیاز بیبا دل دیوانہ ام را در شکنج زلف افگندی بی پیوندی فریبے بود ہر قطع من یعنی بہر خود عجب انداز پیش آوردی ایجانان</p>
--	---

خبر از رفتن دل آه چه پرسم ز کسی
همصغیران بگین نغمه سرانی دارند
بہوایت کہ بکوسے توجہ سرگردانیم
روز جز سوز نہ کس ہمدم تنہائی من
شہریار دل من گر تو یاباشی شاہا

نے نشانی کف پائی و نہ بانگ جرسی
مادرین فصل بہاریم اسپر نفسی
صرف پامالی خلقم جو فاشاک و حسی
شب بجز آہ نداریم کسی ہم نفسی
ایچ پر دلے ندارم بشبی از کسی

بگذر از کار شب اندیشہ فرومایکن
کز شب عمر تو کے فرو مانده است بسی

ویدہ ام شب بلب بام غلامی عجبی
غسیرت مطلع خورشید زردیش قصرش
پنچہ شانہ چو بکشا دگرہ از زلفش
جذبہ آمد و دل برو بمن ایچ نہ گفت
چشم مخمور و بسر نشہ از باڈہ حسن
فکرم نیشکرم نیست کہ تھریر کتم
نم بر اے بسلامش شدم اونیز بنام
بخودانہ بفتادیم بدام زلفش
بچو دی را ہیرم بود چہ گویم زان بزم
طلعت رو و سواد سر زلفش دیدم
برکالیش ہمہ جانہاے جان از چے بود

بود سنبل عجبی ماہ تمامی عجبی
صبح گاہ و عجبی بودہ دبا می عجبی
سایہ افکن بجان گفت ز شامی عجبی
قاصد او عجبی بود و پیامی عجبی
از خودم بردارستانہ خرامی عجبی
زان لب لعل شکر ز کلامی عجبی
باد اسے عجبی کرد و سلامی عجبی
صدی گیر می عجبی بودہ ودایمی عجبی
بار بگاہ عجبی بودہ مقامی عجبی
وم صبحی عجبی بودہ و شامی عجبی
پیشوا سے عجبی بود و امامی عجبی

ذکر اشعار چو در مجلس زنت گنت
ہست شیرین سخن فر و کلامی عجبی

شب در آمد ز درم غیرت ماہی عجبی
کرد از کجکلی غارت اتلیم دم
شہر با بردہ بغارت ز صنف شرکناہا
لب بجان بخش و غمزه نے خونری نجات
میکرفت از نگہ ناز خراج دہا

ر نتم از خود جو بمن کرد نگاہی عجبی
تا جداری عجبی بود و کلامی عجبی
شہریار کی عجبی بود و سپاہی عجبی
ہمہ بلات عجبی بود و پناہی عجبی
کار فرما عجبی بودہ و شاہی عجبی

مهر آن غیرت خورشید آمد نام
من ازان میرنگاه که را کرد بمن
روزگارم مبد بر گشت جو چشم پیش
خون من غمزه تو ریخت بچشم
دل من نیز طرقداری شنش فرمود
جزره بخودی آنجا نتوان رفت گوی
نمواند که ازین چاه بر آید پوست

جلوه گر گشت به همسایه گاهای عجبی
بر کشیدم ز دل خسته آبی عجبی
و دیده ام تا بر می چشم سیاهی عجبی
هم جزای عجبی بود و گشت ای عجبی
دعوی او عجبی بود و گواهی عجبی
بزم گاهای عجبی بوده و راهی عجبی
مست این چاه ز نخلان تو چای عجبی

فرد را درش بوسه تو فتاده ویدم
رود که بر خاک تو با حال تباہی عجبی

خند از عاشق صادق بگمانی باشی
چشم ناصح نگران است بسوت و ایم
چند بگانه ز من باشی و فارغ از من
نیست انداز تو و خوبی دل من نهان
فتنه زلفت تو روزی که بیا تو باشد

بر ده بروز من سوخته جانی باشی
منشود هلقه گوش اردوسه آنی باشی
و اتم آخر صنایا بر جهان باشی
آخر است دوست مرا دشمن جانی باشی
فتنه عالم و آشوب ز مانی باشی

خاک خود فرو بنداز بر او گذرش
خواهی از ناله کورا گشت جانی باشی

بیت مرست ناز من کجایی
چو ساز شمع چه سوزی نباشد
دل من در ره بگذار تست ای ترک
فلک در صید گاهت خاک من ریخت
دل من از انتظار تست بجان
بستان که بسوی جلوه از تو
تخت بگذاخت چون شمع ز غار

نمی بینی نیاز من کجایی
نه اشب نیاز من کجایی
نمی آئی بست از من کجایی
فسد را نشا نیاز من کجایی
سسیج دل تو از من کجایی
نمال سسر و ناز من کجایی
ازین سوز و گداز من کجایی

محبت سوخت جان تو و خاموش
تو سلی دانامه راز من کجایی

چون بیا مش بر سرم نیست مرا بال و پری
چون بپوشیش بر سرم نیست مرا بال و پری
طرفه حال است که گرشب نوازند بر سرم
شب با امید نسیم که مش غنچه صفت
نظر اهل بصیرت سوخته سیرت باشد
دلخراشم نشدی طعمه همسایه حسین
نی بکار تو شدم گاه و نه در کار خودم
هر شبم میگذرد تا از دل تا بقا ک
همه دم دوخته چشمم چون کس سولیش

نه پریدن بتو انجم بسبال و گری
نه خود آن صید فکن راست بسببم گری
میگشتندم بهم صبح چون شمع سحری
چشمم بر راه هماندم و کرد او گذری
ترکس از صورت چشمم است نذر و نظری
من باه سحری و اسفتمی گراشری
من سینه برگ بچشم تو ندارم سحری
واسه بر من که ترا نیست ز عالم نظری
آن گران سرنگه گاه بحالم نظری

سایه افکن نشدی بر سرم و ماسه سرو
مثل او نیست چو در باغ تو بی برگ و پری

نه من تنها شدم از جلوه حسن بوشدانی
رخ خود و انجانی گر باین انداز زیبانی
اگر آئی بنحاک کشتیگان خود می نشین
تکاهت با ده ناب است چشمم است لب سگانی
سزلفت و راز تو جهانی در گرفت آخر
ز محبت خیمه خورشید ز بهمان بشود شرب
زهی ناسازی بچشم ز غیر می بزم نمی برسی
ز بخت نارسا و کوه خود لبکه دل مستم
مرا خود لذت و دردت نه بچشم ز بخت و دریا

بسودای تو بگر فتنه خلقی راه رسوائی
تا شاگاه عالم باشی و عالم تماشا می
بیا گرد و قیامت گرام ناز فرمائی
بجان محتسب آفت بود گر با ده بیجانی
که عالم سر گشته اند از عشق تو سودائی
که نه تو از کسست کردن همچو شانه زلف رانی
بیمار خود سینه می زبانی پیش گزنی آئی
رسائی که که چون پیش کنم چون زلف بکشائی
لب لعل تو در نه نیست عاجز از مسیحائی

شنید آه از ره و اگر ز چشمم شد شاگردم
سخن که ز زوال با فرود میگردد تماشائی

ولی دارم ز عشقت داغدار می
نیاید بر سرم سسنگی ز خلقی
با امید یکدیگر بسرم گاه پایت

که خواهر دانه با سن یا و گاری
چون من نسیم بر در بسیاری
بپوشش ز قند و دانه بر در بگذاری

<p>بمن آمد چو طفلی لے سواری چرا بر خاطر آمد غباری نیاشد تکیه ام بر روز گاری اگر زلفت ترا بودی قرار می ترست از زخم تیرت یک شکاری نماند گشتگان را شمار می</p>	<p>دو چشم من در کاب با س او شد بچندین خاکسار نیا ندانم نظر برگر و شش چشم تو دارم دل ما هم می آرامی یاقوت جان می هست تخمیر نکا هست چنین گریخ ابرو دے تو تیرت</p>
<p>اگر تو با دردم نباشی زدست او نیا پد هیچ کاری</p>	
<p>صد جان بقدا سے تو بفرمان که بودی ای جلوه مه یوسف کنعان که بودی ای صبح دل افروز با یوان که بودی تو رونق خوان که همسان که بودی اسے کان نمک تو به نمکدان که بودی تو نقش دل و دیده جیران که بودی آواره گیسوی پریشان که بودی تو محبوب ساز و سوسانان که بودی ای غیرت مه شمع شبستان که بودی اسے مصرع بر بسته زدیوان که بودی</p>	<p>پشکسته زمن عهد به بیان که بودی شکر کلمه احزان بفرق تو دل من شب گشت بمن بی سخن خورشید لقایت شد خشک کباب دل بر بیان من آخر از بی نمکی ریشش نمودی جگر من حیرت زده من در پس دیوار تو ماندم با من به پریشانیم لے دل که نبود می شد بے سرو سامانیم از عشق تو سازم رشک شب و بجور شد از جهر تو هر شب بالا سے ترانس کر بندی ز سسید</p>
<p>در خانه دل نامدی وقت بیت جان ایجان من فرود تو جانان که بودی</p>	
<p>امه من بدلر بائی تو بلا سے سمانی نکشیم ز حکمت بسم چون تیغ رانی تو سر مرا انداری ز غرور نوجوانی بدل از غم تو شادوم چه کنم اگر زندانی تو ز گفته رفیقان عجب بیکر بدگمانی</p>	<p>ز من دگر نباشد چو تو دلبر جهانی بوفاتسم که مار چو از ان خویش خوانی من پیرو خاک راه تو و در ناتوانی بدرت ز بافتادوم بره تو سر نهادم نکشود دام نقاب ز رخ حسن تو بجز</p>

<p>چه نمم به پیش تیر تو بر سم میبانی نه ترا بحال زارم نظری از مهر بانی حکرم کباب کردی ز حدیث لیل ترانی که بنگس تو بنیم ز خمار سرگرائی که بجاک باسگانت بدر خودم نشانی</p>	<p>نه جگر باست دل ز تو تا کی چه آید چه کنم نه صبر دارم که دل ز تو باز گیرم دل غنچه خون نمودی ز جسم بگلشن بکبک شب شراب خوردی بر که خواب چه فراز بام نبود بسم موس چه با</p>
--	---

نه طبیب درد مندی نه آیس راز داری
 دل فرو سوخت آخرت این شمع نهانی

<p>در و من دان را داد و اتا بکی گروشش روز و شب ما تا بکی از نگاهت هست فتنه بر یا تا بکی ترک من این خون بیجا تا بکی آهفتی بر جام و صهب تا بکی این بلا بر جان شهید اتا بکی جان من رحمی خدا را تا بکی از نفس باز این جفا تا بکی</p>	<p>بر سرم آئی مسیحا تا بکی زلف و رویت محو یغما تا بکی نیست در گویت حساب کشندگان رنجیت خون عالمی ابرش تو از لب صد شکوه در میان نه باست ز انتظارت جان نمی آید بدون زندگانی بے تو نتوانم دے صید نادک خورده ام پرواز کو</p>
---	--

فرو خود را جا بده در کوه خوش
 آبله بانی و صحرای تا بکی

<p>نه با کس راه و رسمی واردونی وضع و پهنی بیتی غارت گری ایمان سرا یا آفت دینی و داس تلخ کامی از لب نوشین شیرینی قیامت هم جدی دارد به بخت نیست بینی لبش در دل شکست از شکست عهد پری نه از کس مرجا خواهد هم نذر ماز کسی کهنی که نوشد شربت از مرگ یا از لعل نوشینی نیاید مبتلا سے یا ر را بے یا ر سکنی</p>	<p>ندارد عاشق مسکین بجز عشق بنان بینی بمن صد فتنه بر پا کرد از انداز تمکینی بخون آشامی عاشق چو ابرو تیز شمشیر بطول روز محشر میرود هر آن من بیتو کند زلف مشکین از تطاول شهره عالم من بخود چون بچ و راحت خود را نمی دانم دل بے صبر عاشق را دوانی به ازین نبود دل نا آشنا سے خلق را کس چون در صبری</p>
---	--

خرد بیگانه از من گشت و من بر بیگانه ام از دست
از کس دشمنی دارم نه پاکس آشتی جویم
چنان شد پخته سو و ایم که آخر شد مزاج من
میرس از خسرو پرویز اندوه دل عاشق
ترا در رحمت شاهی نگر و در هیچ نقصان

ایسی بایدیم همچون جنونی مصلحت بینی
ز خود رفتی ولی داریم چون آئینه بچینی
سری داریم بے دروی ولی داریم بے بینی
که قدر عشق میداند دل نو باد عملی
چو آئی بر سر بی نیم جان می مروی

نیاید بر زبان جز از دل ای تو میدانی
نهالش داشتن باید زنا همی سخن چینی

اگر حرام کوسے تو بستی
و در چارم شد بر او ناز مستی
نگاه ہی کرد مستانه به سویم
تطا و لهای زلفت گر چنین ست
نگاهست از کجا آموخت این م
باین زور کمان و زور بازو
باین سفاکی ابروے تیزت
چنان عشقت که دل ریشتم نمودست
بگویت یا فتی گره سر شکم
بایدم بر دور مرغ محسب را
سرشان فداے خاک را پیش

ز قید کفر و ایمان شیخ رستی
ببستی ساعز و دنیا بدستی
که در تقوای من آمد شکستی
شواد ماند نام دین پرستی
که آهوسے ندید این گونه بست
چرا تیرت ندارد زور شستی
که ماند کافر ی یا بت پرستی
دل سنگین ناصح نیز بست
ره اغیار از کوسے تو بست
ببستی شیشه و جامی بست
بگویت هر که شد چون خاک لپستی

نگشتی دشت پیا فرو زین سان
دے بر آستان گزشتی

شب دلم افتاد در چاه ز نندان کسی
ای خوشا عهد یکدستم بود و امان کسی
ا پروی او بود حسن مطلع دیوان حسن
پرورشش طرح چمن می بستم از خون جگر
چشم از طوفان اشکم گرمی خوابی ندشت

یوسف کنعان من آمد بزندان کسی
سر بدستی دایتم از دست جهان کسی
قافش بر بسته مصر اعی ز دیوان کسی
عالم بے برگی من بود و سامان کسی
شمع و من بودیم و شبها بود و دستان کسی

هوش برجا بود و دل باخوش و خاطر جمع بود
ناگهان گرفتوانم می نمودی ایچ درد
میشدی گرفتار وصالش دل و حسی من
میرسد از طعنه اغیار گریز نمی مرا
بجووسی از باور حکایت نگاهش و آستم
نه سر پیمانم بود و نه با تو به سری

خوابگاه هم بود خاک کوسه ایوان کسی
بود اعجاز کسیجا بد زمان کسی
نوش از بهر جگر بود آب میکان کسی
و دختی چاک دل من موی مرگان کسی
میزدم ساغر زگر و شهسای چشان کسی
از زمانی این دل من بود و بیان کسی

در گذشتم از دل و بر داشتم ای فرودست
گشت استلیم و لم تا زین فرمان کسی

بچندین بیوفائی کس نخواهد بود در عهدی
بنای سنگ مستحکم بود یارب ندانم چون
و فادگیر نسازی و عده باهر که از نخلش
بدین خوبی که میداری و گرا از تو حفا اینست
غلط اگر گفته ام پرس از قیامان عادت خود را
تومی بندی بمن بیان و من بر خویش می ترسم

که بر عزم شکستنا به بند و بیشتر عهدی
دل سنگین خوبان را خبائی نیست بر عهدی
که از راه خطا آمد درست از تو اگر عهدی
که عهدی راست تا گشته همی بند و گره عهدی
که در صد و عده باه تو درست آمد و گره عهدی
که خالی از فریبی نیست عا شای از تو به عهدی

اگر باور نمیداری کلام فرود حق گورا
بفرما خود نه بر عهدت مرا آمد بهر عهدی

عده ای که از عهدی
نقل کرده اند

گفتا بزمست آیم گفته که آری آری
آمد کند زلفش چون بر دلم حزینم
میلت سوسه تا شای خود نریز عالمی شد
بروند دل ز دستم هر دو در بنا گوشش
تا صبح خمخش که مار ابیکا کرد عشقش
از داغنامه سینه صد عالم تا شاست
افروختی چو شمعی در بزم حسن از رو

او دور از کنار من نشسته بر کن روی
گفتا دلت که برود گفته که تو بتاری
گاه ای کس ندیده زین گونه خون بهاری
گفتا که برود را گفته که در دستاری
بندیم با دل خود آخر چرا بچاره
بتر ترا نباشد و گیر ز دل و بیار
من هم ز داغ عشقت دارم چراغ باره

گفته با دشمنیم ای فرود سوز دل را
گفتا که سوخت جانم عشق است تیزبازی

عده ای که از عهدی
نقل کرده اند

صفت او را که با شکر میندی و فارسی ۱۲

<p>نه قاصد بکيه بهره برم از نگاهارشي في من اهل قدر و نه از کس سفارشي خونم بجوش آيد در گما و خارشي</p>	<p>در خدمت نه بار که سازم گذارشي باشم امیدوار وصال تو چون بتا در تیغ ابرو سے تو مگر آب سحرست</p>
<p>فروت ز سیل ابر مزه چشمها بر سخت چشم کسی ندیده چنین ابر و بار شي</p>	
<p>که جان بر نایم از نانا توانی گذشتم از امید مهربانی که عدم نیست لانت میمانی توانائی بدو گرمی توانی که روزی داشتیم زور جوانی بجان شمشیر از بے زبانی</p>	<p>نیم زنده بزور زندگانی بگشتن هم گئی یادم به فرما سگم انگار و بنوازم به بدله ز ضعف افتاده ام دور بگذارت اسیر پریم کردند زان روز چه آتشا که بر وانه بر افروخت</p>
<p>مداری اعتمادی گر به فروم اسیرش کن بر رستگي که دانی</p>	
<p>ز خود بیگانه شوگر آرزوی یار میداری که در هر گام خضری دان بره گرفتار میداری که این خانه ز اول بے در و دیوار میداری ز نخوت در سر خود نشسته سرشار میداری شنیدستم دو ابرو دل بیمار میداری ز عالم چشم بر بندار سردیدار میداری میان سبجه پنهان رشته ز نار میداری که تاثیر دگر در زخمه هر تار میداری که بکشاده به مردم مصحف رخسار میداری</p>	<p>ولی امانه کن که حسرت دلدار میداری ز چشم آبله تر دامن صحرا جو مجنون کن بغضای دل اکنون چون گفت افسوس میبالی کشتی ریج خمار آخر به پیری ای جوان از چند من ز خجور عشقت اندم زان در بر گاه بکار عشق محرم نیست هرگز مردم چشمیت چو او زمره با پکان شمار خود کنی زاهد دل خلقی به چنگ نشانی مطرب ازین قبان بست افسون مگر از آیه اعجاز میخواند</p>
<p>افسون سحر میخوانی بمن ای فرو با هست خوشش این تازه اندازی که در گرفتار میداری</p>	
<p>حال دل جنون زده ام جستجو کنی</p>	<p>ای شانه چون زلف گذر سوبو کنی</p>

صوفی نمی شوی به نماز ارجه خوبی
خانه خراب گشته از خمی عشق خویش
باشد اگر ز دست جنون چاک در دم
در عشق به نیاز نمازت بکار نیست
از صومعه بکنج خرابات گوشه گیر
عفو گنه ز تو به شود لیک باغ او
بر خاک ریز جرعه بیا دمن از کرم
گر عشق تبار تار کند حبیب و دانت
نبود حلاوتی چو حدیث تو در نبات
جو رو و جفا سے بجز میندیش بهر من
سودای گیسوی تو بر سوا ایم کشید
در دل نظر بدوز نقش جمال دوست
بر باد خاک من عده ای بخرج بعد من

تا بر در مخان نه چون پاک و بو کنی
حیف است شکوه گرازان تن خو کنی
از تار موی زلف پریشان رفو کنی
صد بار ز آب دیده خود گرو وضو کنی
گر دولت نعیم جنان آرزو کنی
کی میرود و بز مزم اگر شست شو کنی
ساقی اگر شراب زخم در سببو کنی
بر کش زنجیه دست که تا کی رفو کنی
لیکن ازین چه چاره که کم گفت گو کنی
خواهم که هر جفا که کنی رو برو کنی
آوار و تا به چند مرا کو بکو کنی
تا کی نگاه فرشتش بهر چای سو کنی
یا ساغر شراب کنی یا سببو کنی

دل سوخت فرو آن قدر از سوز عشق او

وانم ترا دماغ بسوزد چو بوی کنی

گر عشق کسی نقش بر شدی
شکر با کونز هر لب زخمی
با منت چون دمی نبود قرار
ای دل خود مزاج من آخر
سینه ام بر تو تنگ می آمد

از بلا رستی و امیر شدی
عشق را اگر نشان تیر شدی
بکنار که جاگه گیر شدی
به کمت کسی اسیر شدی
اینک از دام خود پذیر شدی

نوا سیری چه لذت عشق نمن
فروگی آمدی که پیر شدی

خوبی و ناز و ادا با همه یک جا داری
آنچه ترکان همه دارند تو تنها داری
دل فریبند بتان لیک نزنیشان که تو

چشم حیران رخ تابان قد رعنا داری
ترک امن باز چاروی بنغا داری
صد هزاران بجلوی عشق شیدا داری

<p>مهر و کفایت ته همین از تو که دیران گردید مهر و لطف و کرم و عهد و وفا جمله تر است صد بیابان گر و گوشه دل هست مرا امتیازی بودم تا ز همه بوالهوسان هیچ کس را ندیدی ره بدل خود گاه موشی چسبید به بیجان به بازار تو اند چشم چون ز کس لب غنچه دروغی گل</p>	<p>که بر شهر هزاران چو زینجا داری ما چه کردیم چشمتین جور که بر ما داری اسے عزال من اگر سے بصر اداری عزتم بسکه مرا ز همه رسوا داری بوالعجب اینکه تو خود راه بد لها داری حسن پوست لب جان بخش مسیحا داری زلف چون سنبل و قد غیرت طوبی داری</p>
---	--

خط بر خسار تو فرمان جفا نیست مگر
 فرور چند اسیر رسو داری

<p>نه تنها بر من این بیداد کردی مگر این بود از آرزو تو رسو کسی شیرین نکردی کام تلخ جوابم بر زبان هیچ گفتی ز اول بسته دیران نمودی بگوشش گل نمیدار و چو راهی</p>	<p>هزاران خانان بر باد کردی که دلها سے رقیبان شاد کردی عبث بد نام چون فرما کردی رقیبان را تو خود ارشاد کردی دلم کز جلوه آ باد کردی عبث ای بلبل این فرما کردی</p>
---	---

چه گوید شکر تو و غلامت
 که او را از خودی آزاد کردی

<p>قیس گر یک گوشه در کوه لیلی داشتی چاشنی از درد عشق گرسیم داشتی راحت گردون نشینی که پسندید میج جانم از در ماندگی رفتن فراموش کرده است لاف همیشه تراز کوری ز کس بود می شدی از یاد چون خواب فراموش محتسب سر حلقه رندان به میخانه شدی تاب آه دردناک من دل ز مرش نداشت</p>	<p>کے بہ نقش با سے محل رو بصر داشتی تلخ کا میہا سے دنیا را گوارا داشتی ہچو من گر لذت فریاد شہاد داشتی در بہت رفتی جو پاسے راہ پنا داشتی آب گشتی از جایا گردیدہ بنیاد داشتی چون تو در طالع خود گر زینجا داشتی در بغل چون من اگر جامی و مینا داشتی ورنہ کی عزم سفر زین وار عیسی داشتی</p>
--	--

پرسنگند از سر بلا و مختصر در تیشه کرد
خون دل خوردم چو باغیرش بدیدم کاشکی

کو کهن این سلسله کاش بر پا داشتی
در دل و در سینه و در چشم من جا داشتی

دیدن تو در دم نزع خود ای و عده خلافت
بر کدام امید فرواز تو تنها داشتی

چون شمع بزم خودم کاش نوازی
بر خویش چه گریم که بان طره کین
سر بر کفن خود نه بگفتش تیغ چو بینی
هم درین تو لیلی ست درین مدسه ای قین
در صید گمت جان بلب از حسرت تریم
مانیز عیش تو نذاریم فطریه
آزاکه دلش محرم امر از خدا نیست

من بعد بسوزی تو مرا خواه گدازی
هرگز نرسد خضر باین عمر و رازی
در معرکه عشق میا سر چو نوازی
بنشین تو اگر با ادب و عجز و نیازی
ای تازه جوان چند با اسپ بازی
تا چند به بکتائی این حسن بازی
مقبول حرم نیست بود گرچه نوازی

صد بار گراز بچردل فرو بسودی
گاسه ز کرم هم صنما کاش بازی

از قدرت یار تو جوانی
زاهد بفلک و ماغ دارد
یار لے بیان زبان ندارد
از جور تو دفتر نیست سینه
از ریخ خزان خانه بر باد
آهسم نرسد بام آن شوخ
هر سچ رشک دیده من
اسے غیرت مهربان تو دیگر
ای رشک سہیل بے تو تاربت
در کوسے تو چند زیریاست
گشتم ز غم تو لے مسیحا
بر خوان دلم نیامده گاه

گشتم چو پیر تا توانی
ما نیم و کسے و آستاننی
ورنه بدل ست یک جهانی
کو رخصت شرح داستانی
در باغ ندارم ششانی
هر چند رسد آسمانی
سوسے تو رود چو کاروانی
بر نامده بر زمین زماننی
دل نام که داستم مکاننی
هر شب امن و ناله و فغاننی
بیار و ضعیف و تیسر جانی
بیشتر ز غم تو بیماننی

آن شوخ اگر برسد از من
گویی که فرود نسیم جانی

شب و لم افتاد و در دام کسی
عشق او صد عهد نقوایم شکست
این دل برسم که بسپر دم باو
مردم بودم از تغافلها کاد
زندگی کوتا کنم آمد صبح
عالمی در آرزو دادند جان
عاشقان را نیست جز خون جگر
ترجم هموار باغش کنسید

باز گشت این و خشم برام کسی
طشت من افتاده از بازم کسی
بر امید حسن انخابم کسی
کار عیسی کرد و پیمانم کسی
گشت مارا وعده شام کسی
بر بنیاد از نسبت کام کسی
از عجم بجز تو در جام کسی
ناگهانی تانستد کام کسی

مصلحت از کس بود و عشق فرو
در گذر از پخته و خام کسی

منصب ما نیست تا با شیم مهران کسی
در بلا افتادم از زلف پریشان کسی
ابرویش بسم اقلسی یا مطلع نظم قدیم
کرد حیرانم مثال آئینه عکس خوش
غنچه را بر خون دل و گل را گریبان چاک
عشق را نازم که کرد آخر زبندام اسپر
یک سراعی نیست پیدا از ولم یارب مگر
در بهار خود ندارم منت ابرو هوا
چشم او گشت و لب لعاش سببانی نگوید

بس بود اگرام ما از بذر خون کسی
کرد حیرانم نگاه چشم حیران کسی
قائمش بر بسته مصراعی ز دیوان کسی
هستم اکنون این من و دیوار ایوان کسی
هست در گلشن ز رشک لعل خندان کسی
کی دل من بود و در زیر فرمان کسی
یوسفم افتاد در چاه ز نندان کسی
هر لب ز خم شگفت از آب پیمان کسی
خود غنظ بوده است این تکبیر پیمان کسی

فرو آخر خون بهای خویش میگیرم زیار
هست روز حشروت ماد و امان کسی

عالمی را از جمال خویش حیران ساختی
جلوه کردی و نمودی به عالم بوی خوشی

بر کشودی زلف و دلم را پریشان ساختی
راز اندر راز خلقی را نمایان ساختی

لعل تو باها سشقان تا شد تکلم آشنا
 پر ر میپیان بر کشیدی تیغ و عمارت گشت
 و روم تیغ آزمائی هر سری دار و بوس
 تا کشودی راز خود را بر دل مور ضعیف
 بے حجابان که کردی جلوه ای برق خو
 شد بهم تا مصحف روست تو وز ناز لعل
 گو بد شش نامی گرفتی نام من لیکن خوشم

شریبتا عجاز بهر تشنه کایان ساختی
 ای که در یک تیغ رانی کار صد جان ساختی
 آب تیغ خود مگر از آب حیوان ساختی
 مور را همراز و هدم با سلیمان ساختی
 عالمی را خانها پر باد و ویران ساختی
 فتنه با در دین هر گبر و مسلمان ساختی
 لطف کردی بنده را ممنون جان ساختی

فرد از عشق خود بد نام کردی کو بکو
 حمله بر شور حسن خویش اینسان ساختی

کے دلم آه و فغانی داشتی
 شکر تیغ تو بجان کردی ادا
 غنچه ہم گشتی غزل خوان لبست
 سر خوردی چوین در خلق گر
 رونکردی در گلستان عنایب

یار دل گر مر باقی داشتی
 گریب زخم زبانی داشتی
 همچو بسیل گرد هکسانی داشتی
 احشام خون نشانی داشتی
 گر بگویت آشیانی داشتی

کو بگو و نور سوا کی شدی

بر در تو گر مسکنی داشتی

تا دل آواره من گشت شیدے کسی
 بہ نگر در لیش دل از مریم عیسی مرا
 آنچه نشان در کوچه زلف تو سرگردان شدم
 شور محشرست از غوغاے مردم پرورش
 گفتمش با سگ با نام بر سر کویت کتبه
 میروم اندر هواے کس ندانم تا کجا
 گفتم از یاد رخ تو اشک ریزانم چنین
 رونمی کرد بصدیش تیر اندازی دگر
 حلقه کیسوی او شد دام زنجیری مرا

کو بگو چون گرد باد من بسوای کسی
 تا نیا نیز ند خاک سو دہ پایے کسی
 پیچو پیچوم لقب کردند سواے کسی
 صد قیامت کرد در پاقد بالے کسی
 گفت این مہان سرانیت نہ جا کسی
 خود تماشا گشتہ ام بہر تماشاے کسی
 گفت نبود دیدن خورشید یا شے کسی
 می شناسد ہر کسی آموی صحرایے کسی
 گشتہ ام دیوانہ تا از حسن زیرایے کسی

فرو چون نقش بافتاده ام زان بر زمین
سایه کن بود اینجا سرور عینا سے کسی

جز وصل تو نیست آرزو سے دگری
قشقہ چہ کشم ز خاک کو سے دگری
آشفته ام اکے صہبانہ بوسے دگری
کے بستہ شود و لم بوسے دگری
چشم نفست او گدہ بوسے دگری
طہیم نکست پسند خو سے دگری
دل کشاد نہی شود ز بوسے دگری
نکشاد و لم ز صبح رو سے دگری
ز خم نشود ہم از رنوسے دگری

مائل نبود و لم بوسے دگری
ہندوی تو آمد کہ سر نوشتم این بود
گل بسکہ دماغ من پریشان کرد
ز نار برہمتی ز زلفت دارم
تا محورخت چو آئینہ گردیدم
بہ خوشے نمودہ یاد خوبی تو مرا
سودا سے تو در سرم چنان سگیدو
از خواب عدم چو کردہ بیدارم
جز نماز نگاہ رسوزن مرگانت

از بادہ عشق خویش مستمے فرو
بردوش نمی کشم سبوسے دگری

نزدی یادگا ہی از سلامی
نخوردہ گدہ بینا سے تو جامی
بنحال کشنگان سازی خرامی
نہ رشادتی نہ حکمی نہ کلامی
کہ کردہ بیخو دم از یک دو جامی
نہ صہبھی ہست روز مرا نہ شامی
سیہارا بماند از تو نامی
بان گردون نشین عالی مقامی
پریشا نہ ز کار ناتمامی

امیدم بود از تو صد پیامی
زلعلت بر نیاید هیچ کامی
چو کم گرد و زنگیر یک درنگامی
چہ چارہ حازم شے تا حد کہ کوشا
فدا سے حضرت پیرمخاتم
بعقد و قیامت ہست بر من
ز اعجاز ہم گردند و سازی
صبا کن عرض حال خاکسازن
سرانجامت دارد چو عشقم

ند ز جز عینا سے تو سرورم
چہ باشد ز بیانی بر شلامی

گر میرد نبود عاجت دیگر کفنی

ہرگز از خاک در تو بود نفس بر پستی

جز حدیث لب نوش بت شکر شکنی
تلخ گامند جهانی ز زبان تنگش
می نوازند با واره شام غربت
باز بیرون نکشی از رسن زلفی
حاجت تاب نباشد که بشدش بوز
ماه مارا نبود هیچ بهائی که بصر
نیست همچون نگه منتظران آرام
آسیاد او بظوفش همه تن مصروفم

ذوق بخش و هنر نیست کس یک سخن
معجز غنچه لبان سکت از دیکت هنی
شب چو افتد سر راهی بدر کس چو منی
گو ببرد ز شب افتاده بچاه وقتنی
هست بر تار کند سر زلفت رستی
همچو پوست همه کس حرف زند از منی
کس چو من نیست بهمد تو غریب وطنی
مفرد هست همیشه بمیان وطنی

گریه فرود بوسل تو چه سان کم گردد
خنده تو نمکی ریخت بریش کهنی

باین خوبی در عنانی نباشد هیچ رعنائی
نه زنجیری نه تدریسری نه اعجاز مسیحائی
سرشت خوب میدارند خوبان جهان لیکن
بود ناگفتنی احوالمان عیسی چه می پرس
چه تدبیر من ای زاهد که از تو به نخل هستم
مغان و ساقی و رند اندر دست نمی شست
دستگ کو دکان بر سر نه یاس دشت چجائی

باین انداز زیبائی نباشد هیچ زیبائی
من و جوش بهاری و سر زلفی و سودائی
نشد در آن زمیشت سیکس مثل تو پیدائی
دلی و ایم و صد فکری همه داریم و سودائی
به برنی کرد میخوارم جوانی باده پائی
نباشد چون نگاه تو می بیهوش حسابی
ندیدم پنچنین یارب جنون بے سرو پائی

کویت فرود شایه بود افتاده چید دیو
غریبی ناله پیرا کئے بزهن یا رستی

پیش ازین حسن تو گر کروی بتاجله گری
سرنگون از طاق ابرو سے تو محراب حرم
صحت این خام طبعان آب میگردنی لم
که بغمزه که جیشد که بلب گیرند دل
خاک کویت هر کرا شد تکریمه تاج سرش

سجده میگردند بر پایت بتان آذری
شم ز رشک ناخن تو ماد با این برتری
گر نه کردی سپهر میخانه بجایه رهبری
خوب میدانند خوبان رسم در راه دلبری
باشدش بر تا جباران متری و سروری

در کسی بر بود فرود زمین میبندد

جور بود یا فرشته یا که انسان یا پری

<p>این سوز من و گداز تا کے از من طلب نیازی تا کے دست طلبم ندر از تا کے ای شاہ گدا نواز تا کے چشم برہ نواز تا کے بہ مفتہ بسینہ راز تا کے اسے دلبر ترک تاز تا کے شہا سے غم دراز تا کے سے عیسی چارہ ساز تا کے حیران پئے برگ و ساز تا کے</p>	<p>گر می ز عتاب ناز تا کے با این ہمہ غوسے بے نیازی پیش خصم ابرھے تو جانان در کلبہ من کرم ثانی بر وعدہ شرف مقدم تو عشق تو چو اختر گیت در دل ما ہم برہ نواز خانہ داریم تا چند دہی نوزید و صلیم جان آمدہ بر بہم ز ہجرت آزاد چو سرد شو ب عشقش</p>
--	---

ہر روز کہ خون کنی دل فرو
این جور ترا جواز تا کے

<p>چکتم کہ صبر ناید بدلم بیج را ہی من و خاک استانی کہ مرست سجدہ گاہی من و گیسوی نگاری کہ بس ست سرینا ہی بجمال تو نباشد بجمان حسن شاہی بروانج شہر خوبی کہ نباشد این گناہی مگد اکنتد شاہان ز کرم گئی نگاہی من و سخت و تیرہ روزم کہ چو شب و سیاہی سر تریش ز ناز سے بخرام گاہ گاہی</p>	<p>ہمہ جاست شور خوبان من و چشم و روی ہی نہ کعبہ جاسے گرم نہ بدیر تو پذیریم سرمین فرد نیاید ز سپر جا چہ سازم چہ کسی کہ با تو کس را نبود مجال و عوسے بجز از نیاز و عشقی گنہی و گنہدارم بنواز گہ ز لطفی کہ غریب ادبے نوا ایم شب تار خلق آخر بسر آمدہ ز مہرت تو بر اسے کشتہ خود نکنی اگر مسی ہی</p>
--	---

چہ رسید خاطر ترا کہ بہر و خرد رسیدی
کہ چنین اثر نہ یدم بدعا سے صبح گاہی

<p>بر بہت نقادہ ام من صنما چو خشک گاہی نشود کم از تو شاہا سر سوی عز و جاہی</p>	<p>با میدان کہ روزی بر ہم ہوا پت گاہی ہمہ قدر من خزانہ چہ بکسی نہ ہوا پت گاہی</p>
--	---

تو غلیل وار جانان مگذر ز میهما فی
سنگر بپستی خود که رسی باوج روزی
کے غارتم رسیدی از مرثه صغی کشیدی
مکشالب شهادت تو بخون ناحق من

یدر تو شام ساز و چو شکسته تباہی
که رسید بکسفت آخر به شہی ز قعر چاہی
چو تو نیست باو شای نه چو لشکرت سپاہی
برو چو جان سلامت از برش ولا گواہی

برہ تو مرد فروت تو بہ چشم خویش دیدی
ز لب تو بر نیامد دم و اسپینش آہی

ای عشوہ تو فتنہ وزلف تو آفتی
عمرم بربنج و درد گذشت از غم فراق
از عمر بر خوردند رقیبان بعشقی تو
ترکانہ عشق آمد و نگذاشت نزدن
ناصح بھرم بادہ کشی و امنم مگیر
روسے نیاز چون نہ نهم بر در کفان
باشد روان شکوہ میان نیاز و ناز
کوتاہ دستم از درد دولت سزلے او

چشمست بلاے عالم و قامت تو ای
از وصل تو نگشت دلم شاد و ساعتی
جانم بلب رسیدہ با لبہ راحتی
غیر از گلیم بخت سبہ یک بضاعتی
بہتر ازین بہ مشرب من نیست طاعتی
از صومعہ نگشت اروا ہیج حاجتی
رنجی مکن اگر کنم از تو شکایتی
ای عشق از عنایت و ہمت کراتی

ہر نظم فرو من کہ رسیدہ بگوش او
ذوقی ہمہ دہد جو حدیشی و آہی

دارم بتی خوشید رخی نور فشانہ
ترساہری کج ہی سیف بدستی
مرزانشی ترک و شے عربدہ جونی
در ناز فریبی و رہ شعبدہ بازی
رونق دہ آئین ستم موجود بیاد
آتش صغتی مہوشی عقل و خرد سوز
صیاد دل و زلف کند ہمہ سحری
جاد و نگہی خلق کشی سحر پستی
نازک بجزاجی و لیبی تند بجنونی

ہر شمع رخ از پرتوا و ہمہ دگمانی
ناز کہہ فی راست قدمی بچوستانی
در قاعدہ جنگ سرانداز ہمانی
لیکتابے ہمہ دلبر و استا و زبانی
ایجاد گر رسم جفا دشمن جانی
برقی زبے غارت ہر شہر و مکانی
شکر لبی شیرین سخن قند زبانی
در حبابہ گرمی پیر فن و تازہ جوانی
در عقل ہمہ تیز و بدانش ہمہ دانی

بیانی

<p>بر باد کن صومعه زهد به آفتی ز مینا قدی رخساروشی سر و چانی در دست قضا ز ابروی کج سخت کنی منتاب تنی گلبدنی غنچه دهانی</p>	<p>سر حلقه برندان سسند شیوه روی پیمان شکنی و عده خلائی به بیان از قامت بالا بجهان تیر بلائی آهوری ناوک نگهی کبک خرامی</p>
<p>بر یک نگهش فرو ز کونین گذشتم خود سودنست آنچه بنخلق ستازیانی</p>	
<p>عبث این تمستی بر من نهادی نقاب ز روی خود چون برکشادی بخوابی هم ندیدم روی شادی چه سودت خسرو از کیقبادی نباشد طفل اشخرا عتمادی</p>	<p>تو گاه هی داد عشق من نهادی طلسمی برکشادی از رخ حسن شدم تا دستگیر پنجه عشق چو یارت نیست در کوی خوابات نموده راز عشقم کاش این اشک</p>
<p>کفر بی از لبش ای سر و خردی که در چاه ذقن اشخرا نقادی</p>	
<p>زین کرده خود سخت پشیمان شدی باشی امشب چنان دیده پشیمان شده باشی کاشوبل و دین مسلمان شده باشی دانم صنما صاحبایان شده باشی از یاد من دل شده گریان شده باشی برگشته ز من یار قیبان شده باشی برخاک من از ناز خرامان شده باشی</p>	<p>از گشتن من سرگر بیان شده باشی هوشب که بگوی تو ز من بود فغانی از زلف چو ز نارتو ای بت عجبی نیست از مصحف رویت که در آئینه بیدی بروند چو از کوس تو نعش من شیدا از چند وفادار تو نه منیم مگر لے شوخ از جا و عشق من ای شوخ عجب نیست</p>
<p>واری گلده از فر و مگر قیبان ناحق تو از دست و گریبان شده باشی</p>	
<p>جدا از من در افتاده بگوئی که می سوزد ندارد گفتگوئی ولی دانم که دارد جستجوئی</p>	<p>ولی دارم سراپا اگر زولی وفا کیش و محبت پیشه چون شمع نیم نگاه از راز دل خویشش</p>

نگاه مست رندی آفتی شد
 میان تو بچشم که در آید
 بر ویت نسبتی گل رانها شد
 بگویت اشک ریزم زانکه دارم
 گریبانم ز تار زلف دوزید

بدوش محاسب دیدم سنبولی
 که موئے گویش باکم ز سولی
 که گل زانیت باروسه قوروی
 چشم تو اسید آبروی
 که بزین نیست در چاکم رفوی

کند تا از گدا ز قور و آگاه
 روان کردم ز آب دیده جوی

چه شد در دست گردارم کدوئی
 من و عشق جوانی گلعداری
 سرخچه نگون ست ادا لب او
 نباشد بارخش رویی کفلی را
 بچی طوبی سدی نخل مرادی
 غلامی سبز خطی ناز تمینی
 نداری عشق گر لایق و باری
 مردم دوبر سر راهت ز سیدم گاهی
 جان بلب آمده از مخنی ایام شای
 مدتی شد که ترا حلقه بگوشتم اما
 من چه خیزم ز دور تو که ندانم کوئی
 نیست یک شبی گریبان بین شیدی
 سود سودا من خسته ز بازار جهان
 محاسب خانه ام اینجاست مرا عیب من
 قطع بوندی من کردی و راندی درم
 عمرم آمد بخزان بار اجل شد زید
 کیست ای قور که از من بیرون نامد

که تا صبح ز آب می دار و شوی
 وفا پیشه دل آرا ماه روی
 ز شبم گر چه دار و دست و شوی
 که گل زانیت جعد مشکبوی
 سر ایا ناز نمینی ناز خوبی
 که ریحان می برد زان ناز خوبی
 چرا چشم تو نگران ست سولی
 سر مه از خاک در تو نکشیدم گاهی
 شریقی از لب نوشت خشمه گاهی
 نکته از لب نعلت کشیدم گاهی
 جز بهویت زدی دیگر دیدم گاهی
 که من از دست چو نشن دیدم گاهی
 غیر ازین نیست که جز غم خردم گاهی
 گوشه برد مرغ گر بزم گاهی
 رشته عشق تو از دل نبردیم گاهی
 یک گل از گلشن حسن تو خریدیم گاهی
 از بر فکر گر آنچه بر دیدم گاهی

تمام شد و غم ثانی و یوان قور

رباعیات

عاقبت این بس که روی خوشین سویت کنم	رباعی	با نیاز عاشقان سجده در کوبیت کنم
عاشقان را جز حرم تو نباشد قبله		بندگی آن بگو در محراب ابرویت کنم
مختصاً بدوست بسرمے ناز و	رباعی	عیب نبود بکسے پاسے چون بیت از
مشعل ره نشود عسل که در قال آمد		جمل اولی است ز عسل که ره سینه زد
در کوبیتوننگ است از من جا را	رباعی	وستے کہ وہد من شکستہ پا را
از کثرت جرم نیست روی عرضم		ای شافع مذنبین کہ برسد مارا
لسے از کرم تو جملہ عالم پیدا	رباعی	وز جو تو جملہ خلق در شکر و رضا
چون حاجت من تویی ترا می طلبم		آیا چه شود اگر تو باشی از ما
چاکم بلب است جان منزانی مارا	رباعی	وارم گریہ گرہ کشائی فرما
ای ختم رسل بر جم عامی کہ تراست		بر خیز و بکار من حسدائی فرما
مطلوب از کعبہ کوی غوث است مرا	رباعی	مقصود از قبلہ روی غوث است مرا
چون قبلہ تا عجب نباشد ای فرو		گرد و خستہ چشم سوی غوث است مرا
جہمی بتلاش عز و جاه دنیا	رباعی	قومی پی سعی ز ادر اہ عقبے
ای فرو خیال دین و دنیا هیچ است		تنہائی و عجز و یاد جانان اولے
در کوی تو آدم با مید شفا	رباعی	بر خاک در تو سر زخم بہر و وا
وامان تو فرد کے گزار دان دست		ای دست عنایت تو ام دست خدا
بر گریہ زار من نگاہے فرما	رباعی	چشمی نہ کرم بفر و گاہے بکشا
از شرف قدم یا نوازی اورا		یا تا در خود ز لطف را ہے بنما
آئی صبار و آن یگانہ ما	رباعی	برسان عرض و دستا نہ ما
کز فراق تو جان بلب آمد		کے گزارے قدم بجانہ ما
در و تو دو ای دردمندان باوا	رباعی	سوز تو انیس مستمندان باوا
ہر روز بلند باد کار حسنت		چون فرو ترا ہزار چند ان باوا
سناکما شد کہ بکوی تو مقام است مرا	رباعی	رفتن از کوی تو یک گام حرام است مرا

باید که بسویم نظر لطف کنی	ایکه تا حال ندانی که چه نام است مرا
از مسیحا جوش شفا سے مرا	رباعی کن انظار و در داسے مرا
فروز و دل از حبیب بگو	تیک میدانند او و داسے مرا
محرمت نیست که ہر از بود فرو ترا	رباعی کیست جز ناله که و مساز بود فرو ترا
و انم این را و تو از پرده برون خواهی	چشم خورشید چو غبار بودت فرو ترا
سر چشمه اعجاز مسیحا لب تست	رباعی روزی و در انداز مسیحا لب تست
باشد ز لب تو ساز و برگ اعجاز	در معجزه و مساز مسیحا لب تست
راز کیمشنی هست گفتن غلط است	رباعی در یک سگ گشتنی هست سفتن غلط است
یک در بزمین و کوچه گردی تا چند	راہیکہ نہ رفتنی هست رفتن غلط است
چشمی ز گرم که یک نگاه تو دو است	رباعی دستی بصرم کہ بہین دست تو شفاست
یک معجزہ بودت مجسم شد	ای از گرم تو جمله حاجات است
از ذکر تو شوق تو کام چارہ اولی است	رباعی در هر رنگ در پیشہ جای خود نشینی است
تو سر و قدمی من شستہ می تو	کز بندگی تو نام بگردن طوقی است
بر خیز و بیا کہ در قدم تو شفاست	رباعی بنشین بصرم کہ یک نگاه تو دو است
جان از لب خود پرده با اعجاز هیچ	ای دست خداست ہر روزی کہ تر است
مخل سبوی کہ رفت کز خود رفت	رباعی جان گوی کہ رفت کز خود رفت
این دل پاک پاک چون شماند	شب پیوی کہ رفت کز خود رفت
ہمناش کسی نہ سر و قامت بر قامت	رباعی کز وی بگشودہ سلامت بر قامت
شب در بزم کوفت آن شمشاد	بر قامت چو بزم تمامت بر قامت
مخل خدائی نور و جان و برپا است	رباعی بر دعوی بر قامت تو حق گواہ است
چون شگسا آستانہ بدست جام جام	رباعی بجان آنکہ خادہ برآہ است

سوره اور

ایام صیبا چو نیازی بگشاست	بسیں چلہ و شتاب
وین خود خرویدہ شمشاد می بگشاست	یعنی کہ شتاب
آنکون کہ رسیده شد چو چرخ است	بہر مات افسوس

از دست تو وقت چاره سازی بگذشت	..... لے خانہ خراب
جلوه فرما بدل و دیده و هر جا همه ادب باعی	نور مینائی هر چشم تماشا همه دوست
مسجد و مدرسه و خانقہ و میخانه	هر کجای نگریم انجن آرا همه دوست
از هجر تو بس که دل فگارم یا غوث	و از آتش شوق بیقرارم یا غوث
تا شیر چرا بکار ما با شمشیر	از تاب گذشت انتظارم یا غوث
تا چند ز جور سپنج نالم یا غوث	تا که الم و غم و بلا الم یا غوث
بگذرد لطف تو که صد عقده کشاست	وقت هست اگر کنی بسالم یا غوث
دل خواست مرا که سوی ایمان بکشد	وین نفس خراب سوی شیطان بکشد
یا غوث فدا دلم و دین کشمکش	بر من نظری که سوی ایمان بکشد
وینار به دست کز بدی تار بود	دین آری به دست به زوینار بود
فردا شود آنچه دی مقرر کردند	وینار مگر بیل و سی تار بود
سر رشته عشق تا پستم کردند	اوجم دادند و گاد پستم کردند
اینها همه پیران می نام بود و است	آخر شهاب و محل مستم کردند
تا غنچه تو در جهان بود اگر دید	و در دل بود سحر گناه پیدا کردید
آمرزشش تو جزای عیبان چون بود	فرد تو ازین اذات شیدا گردید
کس در غم او خیال خطیله دارد	کس دعوی همدی در خطیله دارد
من در پی اینکد کاشش بر من گذرد	هر کس بخيال خویش خطیله دارد
پرونده تو چون عید همیشه سعید باور	هر صبح تو سعید ترانه و نو عید باور
شاری و ایشا تا قرین دلت دمام	بدخواه تو در دولت شادی بید باور
و بسته کار و بار و دنیا تا چند	پایند تعلقات غلبه تا چند
خار هست همه بچشم مردان حش	سی فرد زنده بر بار اینها تا چند
غم تو گذشت و آنچه با چه کرد	اصد بود و کی اذان نگر وی ای فرد
ترجم که سنا به تریه باشد تا دان	طاعت حبیبی و نه جانت پرورد
کس از لب عمل باز در سستی دارد	کس از لب غلبه شوقی دارد
سے فرد بگذرد خویشی بهم پزیر	چون گردن تو زلف طلوعی دارد

نام تو خواص سبب اعظم دارد	رباعی حکم تو سر قضای مبرم دارد
نام تو چو ورود است حکم فرما	تا چند زمانه کار بر هم دارد

در مدح حضرت علی کریم الله وجهه

ای ذات تو باب علم و فیاض ابد	رباعی وی ذات تو عین ذات پاک احمد
تا خیر چراغ فتح باب علم	قد جئتک سائلاً فاقضین لی
بیارم و لطف تو دوا یم باشد	رباعی از شربت نوش لب شفا یم باشد
لطف هست اگر کنی عیادت مارا	جان بخش لب تو از برایم باشد
جز تو که شفاعت گنهار کنند	رباعی جز تو که ترجمی برین زار کنند
می نالم و رو بخاک گویت نالم	تا خلق عیسم تو مگر کار کنند
آن دم که لب تو دم ز اعجاز زند	رباعی کوزه پر و دم از مرض کس باز زند
پیش که بجز لب تو اطلب از کفم	تا غم که کاشخت بصد تا ز زند
بر بستر و در چند عمر گذرد	رباعی تا که گریست ز بنده ات غم برد
تا کام فتاده ام خدا را و ریاب	گذارد که پیچید ام گریبان بدرد
چون ذات تو حاجات روا ساخته اند	رباعی ابروی تو محراب دعا ساخته اند
کن لطف و اشاره ترا بر و فرما	سلسله آنکه ترا برای ما ساخته اند
فریاد و ساقی رحمت منم یاد را	رباعی از دست مرغان تو ای خواهم داد
یکشال لب لعل خود بحسن اعجاز	سلسله معجزه ات همیشه روز افزون باد
بختی نه که دولت کنارم باشد	رباعی در خلوت خاص یار یارم باشد
زبان پیش که چرخ خاک ارا بنزد	خواهم که بگری او گدازم باشد
گر گوش کنی فغان مارا چه شود	رباعی خوشنود کنی دل گدازا چه شود
صد بار بحال ما کرها کردی	یکبار دیگر کنی حسد ارا چه شود
باشیر خدا کس چه محرم باشد	رباعی زانکس بی بینی فریب و همدم باشد
سر سیت درین که کعبه اش مولد شد	یعنی که علی او عم خانه باشد
خاکسارم هوای کوی تو کرد	رباعی خاک بر بادم آرزوی تو کرد

کو کویچو گرد و با و سرانجام	اے جهان گرد جستجوی تو کرد
غرماند بجا و نمک اران رفتند رای	خوماند شی و با وده خواران رفتند
از تنگی و هر چون نامده جاسک	باندیم بشکنج و جمله یاران رفتند

دیگر مستزاد

ان سحر با که انبیا را دادند	سبب جمع زوال
با چند و گره بی مالا دادند	بر دست نکمال
ان معجزه تا بعد ایشان بود است	من بعد نشا و
وین تا به ابد که مصطفی را دادند	هر دم همه حال
اے لطف تو چاره ساز غم ناچار	وی خودی تو چه سستی از حال بیمار
بر دار نقاب و عقده از من و کن	اے روی تو عمل نای کار و شوار
از ریخ گلشن او فستادیم بر آرز	در گلشن راه حتم نشانی یکبار
اے آنکه خطیب را امانی دادی	آتش بهر رخ ز لطف کردی گلزار
شد کار من حزین بر من از تمبر	ورماند گیم به بین و عذر م به پذیر
عمریت فتاده ام گدو اب بلا	اے ختم رسل ز لطف خود وستم گیر
یا عویش زمانه سسک عیال تقا و	از ذوات تو جلو و فدائی ظاهر
وصف تو همه بیرون از حد بشر است	در صورت عجبی و بهر معنی قادر
اگر در یک نکته وصل تو میران خزان	از دانت این سینا را گن کشت و باز
چند اندر حیرت بگر نه زین آب حیات	عالمی را کشته خواهی کروای عرش باز
اتوال خود آنچه با تو گویم یک یک	بر صاف ضمیر تست روشن بی شک
ورمانده ام و تو چاره سازی شایا	بیر خیر که ماند از تو نام اندک
اے شافع در بین و اے ختم رسل	مختار خدا به جمله کار حسرت و کل
چون غنچه گرفته خاطر بیم بهر فدا	کشت لب و کشتا و خندان چون گل
ماتا چه بچسب که لاله رویه از گل	خون کفیم و هستی ای در دل
در عشق گرت کشته رخساره مشد	کافیست انشا الله بر د عاقل
هی دانه کدای تو گنجه آید جب الیم	رای که در شک سخته گلزار شد این نقش قابلم